ರಾಮ

ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಮತ ದೀಪಿಕೆ

ಲೇಖಕರು :

ಹೆಚ್. ಜೆ. ರಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್

ಸಹಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ

ವಿಭಾಗ I, ನಗರ ದಕ್ಷಿಣಜಿಲ್ಲೆ

ಬೆಂಗಳೂರು-560004.

ಪ್ರಕಾಶಕರು :

ಶ್ರೀರಾಮ ಪ್ರೆಸ್

ಬೆಂಗಳೂರು-4.

ರಾಮ

Shree Vaishnava Matha Deepike – a book on Vishishtadvaita or Shree Vaishnavism by Shri H. J. Ramaiengar.

Published by Sri Rama Press, Bangalore–560004.

First Published in 1975 pages–vi + 88

Price – Rs. 2-50

ಈ ಲೇಖಕರ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳು :

ವಿಶ್ವದರ್ಶನ
ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣ
ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ
ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ
ಸಮಾಜ ಜ್ಞಾನ ಕೋಶ
ನಮ್ಮ ನಾಡು ಭಾರತ
ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ
ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಂದರ್ಶನ
ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರದೀಪ
ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಚಳುವಳಿ
ಲೋಕ ಧರ್ಮ ದರ್ಶನ
ಬಾಲಾಪರಾಧಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ

Printed at Sri Rama Press, Ranga Rao Road, Shankarapuram, Bangalore.4.

ಅರಿಕೆ

ಸುತ್ತಲಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಎರಡರ ಮೂಲಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗಿರುವ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧದ ರಹಸ್ಯವನ್ನೂ ತಿಳಿಸುವುದೇ ಧರ್ಮ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದ ದೇವ-ದೇವತೆಗಳು, ಪೂಜಾಪದ್ಧತಿಗಳು, ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು, ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲದರ ನೀತಿ-ನಿಬಂಧಗಳು, ಮಾನವರು ಪರಸ್ಪರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ನೀತಿ-ನಿಯಮಗಳು, ವಿಧಿ-ನಿಷೇಧಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಸ್ವಭಾವದ ಜನರಿಗೆ ಹಿಡಿಸುವಂತಹ, ಬಗೆಯ ವಿಚಾರ ವಿವೇಚನೆಗಳಿಂದ, ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವಿವಿಧ ಮಾನವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ, ಸಹಾಯ ಆಗುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಧರ್ಮ-ಮತ-ಪಂಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ದೈವೀಪುರುಷರ ಹಾಗೂ ಮಹಾನುಭಾವರ ಚಿಂತನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿವೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ-ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು, ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವುದು—ಇವೆಲ್ಲವೂ ಧರ್ಮದ ದಾರಿಯಿಂದ ಆಗಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಸಾರ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲು ಅಂದರೆ ಮಾನವರೆಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸದ್ಬುದ್ಧಿ ಉಂಟಾಗಲು, ಸದಾಚರಣೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರಕಲು, ಸತ್ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಹೆಚ್ಚಲು, ಐಕ್ಯತೆ, ಭ್ರಾತೃತ್ವ, ಪ್ರೀತಿ, ಸಹಕಾರ, ಸಮಾನತೆ, ಕರ್ತವ್ಯ ಪ್ರಿಯತೆ ಮೊದಲಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಬೇರೂರಿ ಬೆಳೆಯಲು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಗತ್ಯ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಸೌಖ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ವಿಲಾಸ ವ್ಯಸನ, ಸ್ವಪ್ರತಿಷ್ಠೆ, ಬೇಸರ, ಬಾಲಿಕೆ, ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು, ಪಾಪಶಂಕೆ, ಶತ್ರುಕಾಟದ ಭ್ರಾಂತಿ, ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಭಯ-ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಸೌಖ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಆಸ್ಥೆ, ಪ್ರೀತಿ, ಕುಟುಂಬಪ್ರೇಮ, ಒಪ್ಪಿದ ಕೆಲಸ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಹವ್ಯಾಸ, ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಸ್ಥೈರ್ಯ, ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು, ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ-ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು.

ತನ್ನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆಚರಿಸುವವನು ಬೇರೆಯವರ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ, ಆ ದ ರಿ ಸ ಬ ಲ್ಲ.

[illegible] ಪ್ರಾಪ್ತಿ [illegible] ತತ್ತ್ವ, ಹಿತ, ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳ ನಿರೂಪಣೆ [illegible] ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರಿಗೆಲ್ಲ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

[illegible] ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೇದದಿಂದ [illegible] ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು [illegible] ಪ್ರತಿಪಾದಿತ [illegible] ಆಚಾರ್ಯರುಗಳು [illegible] ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ, [illegible] ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ [illegible] ಪ್ರಬಂಧ [illegible] ಭಾಷೆಯು [illegible] ಪ್ರಬಂಧ [illegible] [illegible]

"[illegible] ನ ಬ್ರಹ್ಮಾ [illegible] ಶಿವಃ |
[illegible] ನಾರಾಯಣಾನ್ನಿರೋ [illegible] ಜಾಯತೇ ||"

[illegible] ಪರಿಪೂರ್ಣಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ [illegible] ಚಿತ್ತಗಳೆರಡನ್ನೂ ತನ್ನ ಶರೀರವಾಗಿ ಉಳ್ಳ [illegible] ಆ ದೇವರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣಾ [illegible] ಪ್ರಪತ್ತಿ [illegible] ಆ [illegible] ಅಚಲ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ [illegible] ಉಪಾಸನೆಯೂ; [illegible] ಪುರಾಣಗಳು, ಆಗಮಗಳು [illegible] ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗೆ [illegible] ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ [illegible] ನೀಡ [illegible] ಮಾರ್ಗವನ್ನು [illegible] ಮತ್ತು ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯರ [illegible] ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದವರು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು. ಆಚಾರ್ಯರ [illegible] ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಗುರುಪರಂಪರೆ ಹೀಗಿದೆ :-

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ - ಶ್ರೀಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ – ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನ – ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್ (ಶಠಗೋಪ) - ನಾಥಮುನಿ – ಉಯ್ಯಕ್ಕೊಂಡಾರ್ (ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ) – ಮಣಕ್ಕಾಲ್ ನಂಬಿ (ರಾಮಮಿಶ್ರ) – ಆಳವಂದಾರ್ (ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯ) - ಪೆರಿಯ ನಂಬಿ (ಮಹಾಪೂರ್ಣ) - ರಾಮಾನುಜ.

ರಾಮಾನುಜರನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುವ ತೆಂಗಲೈ-ವಡಗಲೈ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಗುರು ಪರಂಪರೆ ಹೀಗಿದೆ :-

1) ರಾಮಾನುಜ-ತಿರುಕ್ಕುರುಗೈಪ್ಪಿರಾನ್ ಪಿಳ್ಳಾನ್ - ಎಂಗಳಾಳ್ವಾನ್ (ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ತ) - ನಡಾದೂರಮ್ಮಾಳ್ (ವಾತ್ಸ್ಯ ವರದಾಚಾರ್ಯ) - ಆತ್ರೇಯ ರಾಮಾನುಜ-ತೂಪ್ಪುಲ್ ಪಿಳ್ಳೈ (ವೇದಾಂತದೇಶಿಕ)-ವಡಗಲೈ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯರು.

ರಾಮಾನುಜರ 'ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ' ಕಾಲಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸ್ಯವರದಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಅರ್ಥವಿಶೇಷವನ್ನು ಸುದರ್ಶನಾಚಾರ್ಯರು ಬರೆದ "ಶ್ರುತಪ್ರಕಾಶಿಕೆ" ಎಂಬ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

2) ರಾಮಾನುಜ [illegible]ಳ್ವಾರ್-ಎಂಬಾರ್ (ಗೋವಿಂದಭಟ್ಟರ್) ಪರಾಶರಭಟ್ಟರ್ ನಂಜೀಯರ್-ನಂಪಿಳ್ಳೈ (ನಂಬೂರ್ ವರದರಾಜಾಚಾರ್ಯ) ಪೆರಿಯವಾಚ್ಚಾನ್ ಪಿಳ್ಳೈ-ವಡಕ್ಕು ತಿರುವೀದಿಪಿಳ್ಳೈ-ಪಿಳ್ಳೈಲೋಕಾಚಾರ್ಯ-ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿಪಿಳ್ಳೈ (ಶ್ರೀಶೈಲೇಶರ್)-ಮಣವಾಳಮಾಮುನಿ (ಅಳಗಿಯ ಮಣವಾಳಜೀಯರ್)-ತೆಂಗಲೈ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯರು: ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿಯ ಕಾಲಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ನಂಪಿಳ್ಳೈಯವರು ಹೇಳಿದ ಅರ್ಥವಿಶೇಷವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಡಕ್ಕುತ್ತಿರುವೀದಿಪಿಳ್ಳೈಯವರು ಬರೆದ "ಮುಪ್ಪತ್ತಾರಾಯಿರಪ್ಪಡಿ" ಎಂಬ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಮಣವಾಳಮಾಮುನಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಮಾನುಜ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಸಾರವನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು :-

"ಶ್ರೀಮಲ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋಗಿನಸ್ತು ಭುವನಂ ಸತ್ಯಂ ತದೀಶಃ ಶ್ರಿಯಃ
ಕಾಂತೋ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ ಏವ ಸೋಽಖಿಲತನುಃ ಭಿನ್ನಾಸ್ತತಶ್ಚೇತನಾಃ ।
ಸತ್ಯಾ ಸಂಸೃತಿರೀಶನಿಗ್ರಹಕೃತಾ ಮುಕ್ತಿಸ್ತು ಭಕ್ತ್ಯಾದಿನಾ
ತತ್ಪ್ರಾಪ್ತಿಃ ಪರಮೇ ಪದೇ ತದನುಭೂತ್ಯಾಖ್ಯೇತಿ ಸಂಚಕ್ಷತೇ ॥"

ರಾಮಾನುಜ ದರ್ಶನವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಕ್ತಿಪಂಥವಾಗಿದ್ದು ಇವರಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸ್ತೋತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಕುಲಶೇಖರ,

ಯಾಮುನ, ರಾಮಾನುಜ, ಕೂರನಾಥ, ಪರಾಶರಭಟ್ಟ, ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕ. ಮುಂತಾದವರು ಈ ದರ್ಶನ ಸಾರಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಈ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಟ್ಟಿ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಪರಿಮಿತವಾದ ಪುರುಷ ಶಕ್ತಿಯು ಕುಗ್ಗಿದಾಗ, ಮಾನವಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಶ್ರೇಯಸಾಧನೆ ಆಗದಿದ್ದಾಗ, ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲಕಾರಣವೂ, ಅತೀತವೂ, ಅತೀಂದ್ರಿಯವೂ, ಅವ್ಯಕ್ತವೂ ಆದ ದೈವ ಅಥವಾ ಪರಾಶಕ್ತಿಯ ಪೂಜಾ ಜಪಧ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಶರಣು ಹೋಗುವುದೇ ಭಕ್ತರ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಗೆ ಪರಮೋಪಾಯ.

"ನ ತೇ ರೂಪಂ ನ ಚಾಕಾರೋ ನಾಯುಧಾನಿ ನ ಚಾಸ್ಪದಂ । ತಥಾಪಿ ಪುರುಷಾಕಾರೋ ಭಕ್ತಾನಾಂ ತ್ವಂ ಪ್ರಕಾಶಸೇ ॥" ಎಂಬಂತೆ ಪರಾಶಕ್ತಿಯು ನಿರ್ಗುಣ, ನಿರುಪಾಧಿಕ, ನಿರಾಕಾರ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಗುಣ, ಸೋಪಾಧಿಕ, ಸಾಕಾರಸ್ವರೂಪವೂ ಇದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ದೇಶ ಪಾತ್ರ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ನಾಮರೂಪಗಳಿಂದ ಮೂರ್ತೀಭವಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯುಂಟು. ನಿಶ್ಚಲ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅದರ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವುದೇ ಅದರ ಅನುಗ್ರಹವನು ಗಳಿಸಿ, ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇರುವ ಅತ್ಯುತ್ತಮ, ಅತಿ ಸುಲಭ, ಫಲಪ್ರದ ಉಪಾಯ.

ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜ ಮೊದಲಾದ ಆಚಾರ್ಯರ ತತ್ತ್ವ ಚಿಂತನೆ, ಆ ಚೈತನ್ಯದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಆಚಾರಸರಣಿ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾದ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿ-ಇವು ಈಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಮತದ ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದ ಮುಖ್ಯ ಆಚಾರ್ಯರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮೂಲಕ ಸರಳ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಭಕ್ತಿ ಸಂಭೂತವಾದ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನೂ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣರಾದ ವಿವಿಧ ಅರ್ಚಾಮೂರ್ತಿಗಳಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಇದು ಸಂಕ್ಷೇಪ, ಸೂಚಕ, ಪ್ರೇರೇಪಕ ಗ್ರಂಥವೇ ಹೊರತು ಪರಿಪೂರ್ಣ, ವಿಸ್ತಾರ, ವಿವರಣ ಗ್ರಂಥವಲ್ಲ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರ ಬೇಕಾದವರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಆಚಾರ್ಯರುಗಳಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗ್ರಂಥಗಳ ಹಾಗೂ ಸ್ತೋತ್ರಗಳ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ, ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥ-ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಿವೇದನ, ದೀಪ ಮತ್ತು ವಾಜಿಗಳ ಸಮರ್ಪಣೆ, ಮಂತ್ರರತ್ನಗಳ ಜಪ, ನಿತ್ಯಕರ್ಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಭಗವದ್ದ್ವೇಷಿಗಳಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು ಭಗವದ್ಭಕ್ತರ ಸಂಗದಲ್ಲಿರುವುದು-ಇವು ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರೆನಿಸಿಕೊಂಡವರು ಈಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಆಸ್ತಿ.

ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ವೇದಾಧ್ಯಯನ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅಭ್ಯಾಸ, ಸಂಗೀತ ಪಾಠ, ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧದ ಕಲಿಕೆ, ನಿತ್ಯಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ, ಶಾಲಾಶಿಕ್ಷಣ, ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ, ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕವೊಂದನ್ನು ಬರೆಯಲು ಶಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವರು ನನ್ನ ತೀರ್ಥರೂಪರವರಾದ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಜನಾರ್ದನಯ್ಯಂಗಾರ್; ತಮ್ಮ ಪ್ರವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತದ ಹಾಗೂ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳ ಉಪದೇಶದ ಸಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾದವರು ಶ್ರೀಮದಭಿನವ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರಪರಕಾಲಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀರಂಗದ ಶ್ರೀಮದ್ ಆಂಡವನ್‌ಸ್ವಾಮಿಗಳು; ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಪಂಥ ಹಾಗೂ ಸನಾತನ ಧರ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಉಭಯ ವೇದಾಂತ ಪ್ರವರ್ತನ ಸಭೆ ಮತ್ತು ತಿರುಪತಿಯ ಶ್ರೀವೇಂಕಟೇಶ್ವರ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂಶೋಧನ ಸಂಸ್ಥೆ; ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮತ್ತು ಕೃತಿರಚನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಸಿಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿರುವವಳು ನನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ವಿ. ಅಂಬುಜಮ್ಮ, ಬಿ. ಎಸ್‌ಸಿ., ಬಿ.ಇಡಿ.; ರಾಮಾನುಜ ಸಪ್ತಾಹದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಆ ಮೂಲಕ ಇಂಥದೊಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಪ್ರೇರಣೆ ಇತ್ತವರು ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ,

ಟಿ. ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸನ್, ಬಿ. ಇ; ಇವನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದವರು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ರಂಗಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್, ಎಂ. ಎ. ಹಾಗೂ ಪಂಡಿತರಾಜ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತರಾದ ವಿದ್ವಾನ್ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್; ಇಂಥದೊಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಆಶೀರ್ವಾದ-ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದವರು ಪೂಜ್ಯ ಡಾ|| ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಎಂ. ಎ.; ತಪ್ಪುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಇದರ ಪ್ರಕಾಶನದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತವರು ಶ್ರೀರಾಮ ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಲೀಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಟಿ. ಕಸ್ತೂರಿರಂಗಾಚಾರ್. ಈ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಇದರಿಂದ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಮಾಜದ ರಕ್ಷಣೆ, ವಿಕಾಸಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಪವಾದರೂ ನೆರವು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನನ್ನ ಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು ಬರುವ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ವದಾ ಸ್ವಾಗತ ಉಂಟು. ಶ್ರೀಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜರ 958 ನೆಯ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದ, ಹಾಗೂ ರಾಮನಾಥಪುರದಲ್ಲಿ ಅವರ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರದ ಸಪ್ತಾಹದ 16 ನೆಯ ಮಹೋತ್ಸವದ ಜ್ಞಾಪಕಾರ್ಥವಾಗಿ, ಕಾಣಿಕೆಯೆಂದು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ಈ ಕಿರು ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಆದರದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವರೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು-೪ | ಸೇವಾಕಾಂಕ್ಷಿ
ದಿನಾಂಕ ೧೮-೫-೧೯೭೫ | ಹು. ಜ. ರಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್.

1. ಗುರುಪರಂಪರಾಧ್ಯಾನಂ

ಅಸ್ಮದ್ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ।
ಅಸ್ಮತ್ಪರಮಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ।
ಅಸ್ಮತ್ಸರ್ವಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ।
ಶ್ರೀಮತೇ ವೇದಾಂತಗುರವೇ ನಮಃ ।
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ ।
ಶ್ರೀ ಪರಾಂಕುಶದಾಸಾಯ ನಮಃ ।
ಶ್ರೀಮದ್ಯಾಮುನಮುನಯೇ ನಮಃ ।
ಶ್ರೀರಾಮಮಿಶ್ರಾಯ ನಮಃ ।
ಶ್ರೀಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಾಯ ನಮಃ ।
ಶ್ರೀಮನ್ನಾಥಮುನಯೇ ನಮಃ ।
ಶ್ರೀಮತೇ ಶಠಗೋಪಾಯ ನಮಃ ।
ಶ್ರೀಮತೇ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಾಯ ನಮಃ ।
ಶ್ರಿಯೈ ನಮಃ ।
ಶ್ರೀಧರಾಯ ನಮಃ ॥

ಅಸ್ಮದ್ದೇಶಿಕಮಸ್ಮದೀಯಪರಮಾಚಾರ್ಯಾನಶೇಷಾನ್ ಗುರೂನ್ ।
ಶ್ರೀಮಲ್ಲಕ್ಷ್ಮಣಯೋಗಿಪುಂಗವಮಹಾಪೂರ್ಣೌ ಮುನಿಂ ಯಾಮುನಂ ॥
ರಾಮಂ ಪದ್ಮವಿಲೋಚನಂ ಮುನಿವರಂ ನಾಥಂ ಶಠದ್ವೇಷಿಣಂ ।
ಸೇನೇಶಂ ಶ್ರಿಯಮಿಂದಿರಾಸಹಚರಂ ನಾರಾಯಣಂ ಸಂಶ್ರಯೇ ॥

ಎನ್ನುಯಿರ್ ತಂದಳಿತ್ತವರೈಚ್ಚರಣಂಪುಕ್ಕು
ಯಾನಡೈವೇಯವರ್ ಕುರುಕ್ಕಳ್ ನಿರೈವಣಂಗಿ
ಪಿನ್ನರುಳಾಲ್ ಪೆರುಂಬೂದೂರ್ ವಂದವಳ್ಳಲ್
ಪೆರಿಯನಂಬಿಯಾಳವಂದಾರ್ ಮಣಕ್ಕಾಲ್ ನಂಬಿ
ನನ್ನೆರಿಯೈಯವರ್ಕುರೈತ್ತ ಉಯ್ಯಕ್ಕೊಂಡಾರ್
ನಾಥಮುನಿ ಶಠಕೋಪನ್ ಸೇನೈನಾಥನ್
ಇನ್ನಮುದತ್ ತಿರುಮಗಳೆನ್ನಿವರೈ ಮುನ್ನಿಟ್ಟು
ಎಂಬೆರುಮಾನ್ ತಿರುವಡಿಗಳ್ ಅಡೈಗಿನ್ರೇನೇ ॥

2. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಮತದಸಾರ

ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಳುಹಿಸಿದರು ? ಪ್ರಪಂಚವೆಂದರೇನು ? ನಾವು ಯಾರು ? ನಮ್ಮ ದೇಹ, ಇಂದ್ರಿಯ, ಆತ್ಮ ಎಂದರೇನು ? ಬೇರೆಡೆಗಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಏಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು ? ನಾವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆವು ? ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ? ನಾವು ಇಹದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಸುಖ–ದುಃಖ, ಕಷ್ಟ–ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಬೇಡವಾದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಇಷ್ಟವಾದ ಸುಖವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಇದಾವುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಭಯಂಕರ ಅಜ್ಞಾನ, ದುರ್ಬಲತೆ, ಅನಿಶ್ಚಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಈ ಮಾನವ ಜೀವನವು ಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗಲೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಹಾಗೂ ಆತನ ಭಕ್ತರ ಸೇವೆ–ಕೈಂಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ, ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ, ತೊಡಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಆತನ ಕೃಪೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವುದು ಜೀವನದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒದಗುವ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸತತವಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಪರಮಾತ್ಮನ ರಾಜ್ಯವು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ನೋವು, ಚಳಿ, ಗಾಳಿ, ಮಳೆ, ಬಿಸಿಲು, ದೈವಕೃಪೆಯಿಂದಲೇ ಬಂದುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಹಸಿವು, ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಅಪ್ರಯೋಜಕ. ಅಶಾಶ್ವತ ಆದ ಭೋಗಲಾಲಸೆಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಜಿಹ್ವಾ ಚಾಪಲ್ಯದಿಂದ ಷಡ್ರಸೋಪೇತವಾದ ರುಚಿಕರ ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜ್ಯಗಳನ್ನೂ, ದಿವ್ಯದುಕೂಲ ಆಭರಣಗಳನ್ನೂ ಬಯಸಬಾರದು. ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾದ ದಾನವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಜನರ ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಹಿಗ್ಗದೆ, ತೆಗಳಿಕೆಗೆ ಕುಗ್ಗದೆ, ನಾನು, ನನ್ನದು ಎಂಬ ಅಹಂಕಾರ, ಮಮಕಾರಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ಅಜ್ಞ, ಅಲ್ಪಜ್ಞ ಆಗಿದ್ದು ಕರ್ಮ, ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಿಸಲು ಅಶಕ್ತರಾದವರಿಗೆ ಆಚಾರ್ಯರ ಅನುಗ್ರಹವೆಂಬ ಐದನೆಯ ಉಪಾಯವೇ ಅತಿಸುಲಭವಾದುದು.

ಆದುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು **ಅವಕ್ಕೆ ಚಾಚೂ** ತಪ್ಪದೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮನ **ಅರಿವು** ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಗುರುವಿಗೆ ಪ್ರಮುಖಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಯಾರು ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೋ, ಯಾರು ಕೇವಲ ಬೋಧನೆಯಿಂದಲೇ ತೃಪ್ತರಾಗದೆ, ಲೌಕಿಕರಿಗೆ ಉಪದೇಶವನ್ನಿತ್ತು ಅವರನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಗೆ ಎಳೆದು ಸದಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವರೋ, ಪರರಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸುವುದು ಸುಲಭವಾದರೂ ತಾನು ಆಚರಿಸಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದರಿತು, ಯಾರು ತಮ್ಮ ನಡೆನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತತ್ತ್ವಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತಾಗಿ ಬಂದಂತೆ ಆದರ್ಶಜೀವನದ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡುವರೋ ಅವರೇ ಆಚಾರ್ಯರು. ನಿರಹಂಕಾರಿ, ಪರಸಮೃದ್ಧಿಪ್ರಿಯ, ಖ್ಯಾತಿಲಾಭಾನಪೇಕ್ಷ, ಶಾಂತಹೃದಯನೇ ಆದರ್ಶಗುರು, ಆಚಾರ್ಯ. "ಆಚಾರ್ಯ ದೇವೋ ಭವ" ಎಂಬ ವಾಣಿಗೆ ಮಹತ್ವನೀಡುವ **ಆಚಾರ್ಯಾಭಿಮಾನ** ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಮತದ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಈಶಾನುಗ್ರಹ ಸಿಗುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸುಮಾಡಿ ಜೊತೆಗಿಟ್ಟು ಜೀವಾತ್ಮ ಮತ್ತು ಪರಮಾತ್ಮರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಂದುಗೂಡಿಸುವವನೇ ಪೂರ್ಣವಾದ ಕರುಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಆಚಾರ್ಯ. ಭಗವಂತನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿರುವವಳೂ, ಎಲ್ಲರಿಂದ ಆಶ್ರಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟವಳೂ, ಚೇತನರ ಮೊರೆಯನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಕೇಳುವವಳೂ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿತವಚನವನ್ನು ಹೇಳುವವಳೂ, ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡುವವಳೂ, ಇರುವ ಒಳ್ಳೆಯಗುಣಗಳನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದುಮಾಡಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಚೇತನರಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸುವ ವಕೀಲಳೂ, ಆದ ಶ್ರೀ ನಮ್ಮಗುರು. ವಿಷ್ಣುಪತ್ನಿಯಾದ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ಅತಿದೊಡ್ಡಗುರುವಾಗಿ, ತನ್ನ ವಾತ್ಸಲ್ಯಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಜೀವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ದಯೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಜೊತೆಗೆ ದುಷ್ಟಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವ ತಾಯಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಮತವೆಂದು ಹೆಸರು.

ದೈವೀಕೃಪೆ ಸಿಗಲು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಜ್ಞಾನ, ತಪಸ್ಸು, ಕರ್ಮಗಳ

ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಸರ್ವತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ, ಸರ್ವೇಶ್ವರ, ಅಸಂಖ್ಯೇಯಕಲ್ಯಾಣಗುಣ ಪೂರ್ಣನಾದ ಆ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯನಾಮವನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ಹಾಡುವುದು, ಸ್ಮರಿಸುವುದು, ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದು, ಆಶ್ರಯಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಶರಣಾಗತಿಯೇ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನೆಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾರ್ಗ, ಸುಲಭವಾದ ಉಪಾಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಜಾತಿ, ಕುಲ, ಲಿಂಗ, ಗುಣ, ದೇಶ, ಅವಸ್ಥೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಭಗವದಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲನಾಗಿರುವುದು, ಭಗವದಿಚ್ಛೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗದಿರುವುದು, ಶರಣಾಗತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಯೇ ತೀರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಪೂರ್ಣವಿಶ್ವಾಸ, ಸರ್ವಲೋಕಶರಣ್ಯನಾದ ಭಗವಂತನೊಬ್ಬನೇ ಗತಿ ಎಂಬ ಮನೋನಿಶ್ಚಯ, ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆತ್ಮವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿರುವುದು, ತಾನು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಾಪಟ್ಯದಿಂದ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು—ಇವು ಪ್ರಪತ್ತಿಯ ಆರು ಮುಖ್ಯ ಅಂಗಗಳು. ಜೀವನವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಆಚಾರವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸೇವಾಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕು. ದೇವಸೇವಕನೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಮಾನವನ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಆದರ್ಶವಾಗಬೇಕು.

"ವೇದಾಂತೋಕ್ತ ವಿಜ್ಞಾನಂ ವಿಶ್ವಾಸಶ್ಚೇತಿ ಶಕ್ತಯಸ್ತಿಸ್ರಃ ಯಾಸಾಂ ಸ್ಥೈರ್ಯೋದಯೇ ನಿತ್ಯಂ ಶಾಂತಿಸಮೃದ್ಧೀ ಭವಿಷ್ಯತಿ ಜಗತಿ" ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಆಚಾರಾನುಷ್ಠಾನ ಸೇರಿದಾಗಲೇ ಕ್ಲೇಶಗಳು ಹೋಗಿ ಪರಮ ಸುಖಸಿಗಬಲ್ಲದು. ಅಂದರೆ ಮಾನವನು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಸೌಶೀಲ್ಯಗಳೆಂಬ ಮೂರು ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಪರಾರ್ಥ-ಪರಮಾರ್ಥಗಳಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ಸುಖ, ಸಮೃದ್ಧಿಗಳುಂಟಾಗಿ ಭೂಲೋಕವೇ ಸ್ವರ್ಗವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಇದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಮತಸಾರ ಎನ್ನಬಹುದು.

3. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪರಿಚಯ

ಸಂಭರ್ತೇತಿ ತಥಾ ಭರ್ತಾ ಭಕಾರೋರ್ಥದ್ವಯಾನ್ವಿತಃ |
ನೇತಾ ಗಮಯಿತಾ ಸ್ರಷ್ಟಾ ಗಕಾರಾರ್ಥಸ್ತಥಾ ಮುನೇ ||

'ಭ' ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪೋಷಿಸುವಾತ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಧರಿಸುವ ಆಧಾರಸ್ವರೂಪ. 'ಗ' ಎಂದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಲು, ಕರ್ಮಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ, ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಪ್ಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು, ಕಾರಣಕರ್ತನಾದವ.

ಐಶ್ವರ್ಯಸ್ಯ ಸಮಗ್ರಸ್ಯ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಯಶಸಃ ಶ್ರಿಯಃ ।
ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯಯೋಶ್ಚೈವ ಷಣ್ಣಾಂ ಭಗ ಇತೀರಣಾ ॥

'ಭಗ' ಎಂದರೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಯಶಸ್ಸು, ಶ್ರೀ, ಜ್ಞಾನ, ವೈರಾಗ್ಯ ಎಂಬ ಆರು ಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳವಾತ.

ಉತ್ಪತ್ತಿಂ ಪ್ರಲಯಂ ಚೈವ ಭೂತಾನಾಮಾಗತಿಂ ಗತಿಂ ।
ವೇತ್ತಿ ವಿದ್ಯಾಮವಿದ್ಯಾಂ ಚ ಸ ವಾಚ್ಯೋ ಭಗವಾನ್ ಇತಿ ॥

ಪ್ರಪಂಚದ ಉತ್ಪತ್ತಿ-ಪ್ರಳಯಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬರುವಿಕೆ-ಹೋಗುವಿಕೆಗಳನ್ನೂ, ವಿದ್ಯೆ-ಅವಿದ್ಯೆಗಳ ಕಾಮಕರ್ಮಗಳ ಫಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದಿರುವಾತನೇ ಭಗವಾನ್.

ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಬಲೈಶ್ವರ್ಯವೀರ್ಯತೇಜಾಂಸ್ಯಶೇಷತಃ ।
ಭಗವಚ್ಛಬ್ದವಾಚ್ಯಾನಿ ವಿನಾ ಹೇಯೈರ್ಗುಣಾದಿಭಿಃ ॥

ಯಾವ ರೀತಿಯ ದುಷ್ಟಗುಣಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಜ್ಞಾನ, ಶಕ್ತಿ, ಬಲ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ವೀರ್ಯ, ತೇಜಸ್ಸು ಎಂಬೀ ಆರು ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಗಳ ಪ್ರತೀಕವೇ ಭಗವಂತ.

ಹೀಗೆ ಚೇತನ ಅಥವಾ ಜೀವಿ, ಅಚೇತನ ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತಿಗಳೆರಡನ್ನೂ ಶರೀರವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟನಾದ ಈಶ್ವರ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಸದೃಶ, ಸಮಾನ, ಅಧಿಕ ಬೇರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಹದ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಜೀವನಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು, ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯತೆ, ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇವೆ. ಸಂಸಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಈ ಸಂಸಾರದ ಕ್ಲೇಶಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಪರಮಪದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಸೂರಿಗಳಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸದಾ ಪರಮಾನಂದಭರಿತರಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಮಹದಾನಂದದ ಬ್ರಹ್ಮಾನುಭವದ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ, ಅದನ್ನರಿಯಲು ಆಸೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಮೋಹಾಸ್ಪದವಾದ ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಇರುಳಿನಲ್ಲಿರುವ,

ಹಾಗು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಭೋಗನಿರತರಾಗಿ ಜನನಮರಣ ಪರಂಪರೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ತೊಳಲುತ್ತಿರುವ ಸಂಸಾರಿಗಳ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ, ಅವರು ಸದ್ವಿವೇಕಪರರಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಉಜ್ಜೀವಿಸಲಿ ಎಂಬ ಹಿರಿಯಾಸೆಯಿಂದ, ಭಗವಂತನು ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದ ವೇದ, ವೇದಾಂಗ, ಆಗಮ, ಪುರಾಣ, ಇತಿಹಾಸ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳೆಂಬ ಜ್ಞಾನದೀಪಿಗೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಯೆಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂಜನದಿಂದ ಅವರ ಹೃದಯದ ಕತ್ತಲೆಯು ಅಳಿಯಲಿಲ್ಲ; ಮಾಯೆ, ವಂಚನೆ ಕಪಟಗಳನ್ನು ತೊರೆದು, ಡಂಭಕ್ಕಾಗಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸದೆ, ಜ್ಞಾನಾನುಷ್ಠಾನಪೂರ್ತಿಯುಕ್ತ, ಸದಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಆತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಸುಜ್ಞಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗಿ ಹೃದಯ ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ, ಶಿಷ್ಟಪರಿಪಾಲನೆಗೆ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಭಗವಂತನು ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ತಾನೇ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾದಿ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ತಾಳಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಶೇಷಾದಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಚರಿಸಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಭಗವಂತನ ಈ ಅವತಾರಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯರೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಗೌರವಿಸದೆ ಅವರೊಡನೆ ಹೋರಾಡಿ, ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಸಂಸಾರಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತರಲು ಸಜಾತೀಯರೇ ಸರಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಸಾರಿಚೇತನರ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಕಟಾಕ್ಷವನ್ನು ಬೀರಿ, ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ, ಅವರ ಅಜ್ಞಾನವು ಅಳಿಯಲು ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿಯು ಪರಿಪಾಕವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಅವರೇ ಆಳ್ವಾರರುಗಳು. ಇವರು ಮಹರ್ಷಿಗಳಂತೆ ಸ್ವಯತ್ನದಿಂದ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪರತತ್ತ್ವದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪಡೆದವರಲ್ಲ. ಭಗವಂತನು ತಾನಾಗಿ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ತನ್ನ ಸಂದರ್ಶನಾನುಭವವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿದಾಗ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ತಾವು ಕಂಡ ಅನುಭವವನ್ನು ತಮ್ಮ ತಾಯಿನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಇತರರ ಉದ್ಧಾರ

ಕ್ಕಾಗಿ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಂದಿಹೋಗಿದ್ದ ಶೈವಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ಉರಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಹತ್ತಿಸಲು ಬಹಳವಾಗಿ ಯತ್ನಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಪರಮಭಕ್ತರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವವರು ಹನ್ನೆರಡು ಮಂದಿ ಆಳ್ವಾರರುಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು.

ಪಲ್ಲವ ರಾಜ್ಯದ ಪೊಯ್‌ಗೈಯಾಳ್ವಾರ್, ಭೂತತ್ತಾಳ್ವಾರ್, ಪೇಯಾಳ್ವಾರ್, ತಿರುಮಳಿಶೈಯಾಳ್ವಾರ್; ಪಾಂಡ್ಯರಾಜ್ಯದ ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ್, ಮಧುರಕವಿಯಾಳ್ವಾರ್, ಪೆರಿಯಾಳ್ವಾರ್ ಆಂಡಾಳ್; ಚೇರರಾಜ್ಯದ ಕುಲಶೇಖರಾಳ್ವಾರ್; ಚೋಳರಾಜ್ಯದ ತೊಂಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿಯಾಳ್ವಾರ್, ತಿರುಪ್ಪಾಣಾಳ್ವಾರ್, ತಿರುಮಂಗೈಯಾಳ್ವಾರ್; ಹೀಗೆ ಈ ಹನ್ನೆರಡು ಜನರೂ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತ, ಜಾತಿ, ಅಂತಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ನದಿಯುತೀರದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಚೀನ ಋಷಿಗಳು ತಾವು ಕಂಡ ಭಗವದ್ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಈ ಆಳ್ವಾರರುಗಳು ಭಾಗವತ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ವಿಷ್ಣು ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ತಾಯಿ ನುಡಿಯಾದ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿ ಅಥವಾ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯತ್ನಿಸಿದ ಒಂದು ಕೂಗನ್ನು, ತಮ್ಮ ಹೃದಯದಾಹವನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಸುಲಭ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕವಿ ಮತ್ತು ಗಾಯಕರಾಗಿದ್ದ ಇವರು ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದ ಮಧುರ ಗೀತೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳ ಸಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಈ ನಾಲಾಯಿರ ಪ್ರಬಂಧವು ದ್ರಾವಿಡ ವೇದವೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರೂ ಪವಿತ್ರವಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತವೇದಮಂತ್ರದೊಂದಿಗೆ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನೂ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರು (ಶಠಗೋಪ, ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತ) ಸಾವಿರಾರು ತಮಿಳು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ವಿಷ್ಣುವನ್ನೂ, ಶ್ರೀರಂಗ, ಕಂಚಿ, ತಿರುಪತಿ, ತಿರುನಾರಾಯಣಪುರಗಳಲ್ಲಿನ ಅವನ ಅರ್ಚಾವತಾರಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಸ್ತುತಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರಪತ್ತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಪ್ರಸನ್ನಜನಕೂಟಸ್ಥರೆಂದು

ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು. ಮತ್ತು "ಭಕ್ತಾಮೃತಂ ವಿಶ್ವಜನಾನುಮೋದನಂ. ಸರ್ವಾರ್ಥದಂ ಶ್ರೀಶಠಗೋಪವಾಙ್ಮಯಂ । ಸಹಸ್ರಶಾಖೋಪನಿಷತ್ಸಮಾಗಮಂ, ನಮಾಮ್ಯಹಂ ದ್ರಾವಿಡವೇದಸಾಗರಂ" ಎಂದು ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಂಡರು ಉಳಿದ ಕೆಲವು ಆಳ್ವಾರರುಗಳೂ ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರಪತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾನುಷ್ಠಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆಳ್ವಾರರುಗಳ ಭಕ್ತಿಪಂಥದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಗಿಂತಲೂ ಭಾವಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ; ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗವು ಸುಗಮ. ನಾರಾಯಣನೇ ಜಗದಾದಿ ಕಾರಣ. ಅವನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಸಂಸಾರ ಚಕ್ರವನ್ನು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಉಪಾಸ್ಯನು. ಅವನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವುದೇ ಪರಮಪುರುಷಾರ್ಥ. ಇವನ ಶರೀರವಾದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನೂ ಇವನೇ. ಚೇತನ-ಅಚೇತನ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವನ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಶೇಷಭೂತವಾದವುಗಳು. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ, ಅಕ್ಷರ, ಅಮೃತ, ಸತ್ಯ-ಸೌಂದರ್ಯಗಳ ನೆಲೆ, ಸಚ್ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪ, ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಣಪರಿಪೂರ್ಣ, ಕೃಪಾಪೂರಿತ, ಆದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲನಿವಾಸಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯೇ ಜಗನ್ಮಾತೆ, ಕೃಪೆ. ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಸೌಶೀಲ್ಯ, ಸೌಲಭ್ಯ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಗುಣಗಳ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ, ರೂಪ, ಆಕಾರಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ರಾಮ ಕೃಷ್ಣಾದ್ಯವತಾರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಕಲ್ಲು, ಮರ, ಕಂಚು ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಾರೂಪಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾ ಅವರಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆಯಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ತನ್ನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಮಿತ್ರ. ಒಡೆಯ, ಕಾಂತ, ಗುರು ಆಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವ ಭಗವಂತನು ನಮ್ಮ ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿಯಾದಾಗ ನಮ್ಮೊಳಗೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಭಗವಂತನ ಅಥವಾ ಭಾಗವತರ ಕೈಂಕರ್ಯದಿಂದ ಜೀವನವು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಗವಂತನು ಪ್ರೇಮಸ್ವರೂಪನಾದುದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮ - ಜೀವಾತ್ಮರಿಗೆ ಪ್ರೇಮದಿಂದಲೇ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟಾಗಿ ಸಾಯುಜ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು, ನನ್ನದು ಎಂಬ ಅಹಂಕಾರವನ್ನೂ, ವಿಷಯ ಭೋಗಗಳ ಆಸೆಯನ್ನೂ ತೊರೆದು, ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ

ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಭಗವಂತನ ಸೇವೆ ಅಥವಾ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಕ್ತಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಪತ್ತಿಯು ಸುಲಭ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣಾಗತಿಯೇ ಪ್ರಪತ್ತಿ. ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯ, ಇದಕ್ಕೆ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾಧಿಕಾರಗಳ ಬೇಕಿಲ್ಲ: ಕಾಲದೇಶ ಅವಸ್ಥೆಗಳಾವುವು ಇದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ; ಪಂಡಿತ-ಪಾಮರ, ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡು, ಸ್ಪೃಶ್ಯ-ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ, ಮೇಲು-ಕೀಳು ಎಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ನೀನೇ ರಕ್ಷಕ, ನೀನಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಗತಿ ಇಲ್ಲ-ಎಂಬ ಆತ್ಮನಿವೇದನೆಯಾಗಿ ನಾವೇ ಪ್ರಪತ್ತಿಮಾರ್ಗದವರು. ಇದೇ ಆಳ್ವಾರರುಗಳ ಸಂದೇಶ.

ಭಗವಾನ್ ವ್ಯಾಸಮಹರ್ಷಿಗಳ ವೇದಾಂತ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವರ ಪ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಬೋಧಾಯನ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ವಿಸ್ತೃತವಾದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ, ಉಪನಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಭಗವದ್ಗೀತೆಗಳ ಭಾಷ್ಯವನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದರು. ಆಚಾರ್ಯರ ಟಂಕ, ದ್ರಮಿಡ ಮುಂತಾದವರು ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು.

ಆಳ್ವಾರರುಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಲುಪ್ತವಾಗಿದ್ದ ಮಧುರ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳನ್ನು 'ನಾಲಾಯಿರ ಪ್ರಬಂಧ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದವರು ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿದ್ದ ರಂಗನಾಥಾಚಾರ್ಯ ಅಥವಾ ನಾಥಮುನಿಗಳು. ಇವರು ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಪಡೆದ, ಸಂಸ್ಕೃತಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾಂಡ ಪಂಡಿತರು. ಕೆಲವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ದೇವರ ರಥೋತ್ಸವ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ತಮಿಳು ಎರಡರ ಉಭಯವೇದಾಂತ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹುಟ್ಟಿತು.

ಆ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ನಾಥಮುನಿಗಳು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಾಗಿ ಹೊರಟು ಶ್ರೀರಂಗ, ಕಂಚಿ, ತಿರುಪತಿ, ದ್ವಾರಕೆ, ಬೃಂದಾವನ, ಮಧುರ, ಅಯೋಧ್ಯೆ, ಬದರಿ ಮುಂತಾದ ದಿವ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ

ರಾಮೇಶ್ವರದಿಂದ ಕಾಶ್ಮೀರದವರೆಗೆ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತಿ, ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಮತಗಳು ಪ್ರಚಾರವಾದುವು. ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯಸಂಪನ್ನರೆಂದೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲ ಶರಣಾಗತಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಾಚಾರ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಗಣ್ಯರಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ **ಪ್ರಥಮಾಚಾರ್ಯ**ರೆನಿಸಿಕೊಂಡರು. "ನಮೋ ಅಚಿಂತ್ಯಾದ್ಭುತಾಕ್ಲಿಷ್ಟಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯರಾಶಯೇ ನಾಥಾಯ ಮುನಯೇಽಗಾಧಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಸಿಂಧವೇ" ಎಂದು ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಂಡರು.

ನಾಥಮುನಿಗಳ ಎಂಟು ಮುಖ್ಯಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ **ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷರೇ** ಅಗ್ರಗಣ್ಯರು. ಗುರುಗಳೇ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಉಯ್ಯಕೊಂಡಾರ್ ಎಂದು ಕರೆದರು. ನಾಥಮುನಿಗಳ ಮೊಮ್ಮಗನಾದ ಯಾಮುನನಿಗೆ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷರು ಪೋಷಕರಾದರು; ಇವರ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಮಣಕ್ಕಾಲ್ ಊರಿನ ನಂಬಿ ಅಥವಾ **ರಾಮಮಿಶ್ರರೇ** ಯಾಮುನರ ನಿಜವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿಹಾಕಿ ಜನರ ದಯೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರು ಸರ್ವಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ **ನಾರಾಯಣನನ್ನು** ಮಾತ್ರ ಪೂಜಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಐಹಿಕ ಸುಖ ಆಸೆಗಳ ಪೂರ್ತಿಗಾಗಿ ಇತರ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ದೇವ-ದೇವತೆಗಳ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದೂ, ಪ್ರಚಾರಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಳಜಾತಿಯವರನ್ನೂ ಈ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಪತ್ತಿ, ಪ್ರಬಂಧಪಾರಾಯಣಗಳ ಮೂಲಕ, ಅವರಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಪಂಥವು ಇಬ್ಬಗೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು.

ನಾಥಮುನಿಗಳ ಮೊಮ್ಮಗನಾದ **ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯ**ರಿಗೆ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷರ ಶಿಷ್ಯ ರಾಮಮಿಶ್ರರಿಂದ ವೇದಾಧ್ಯಯನ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಬಹುಬುದ್ಧಿವಂತ, ಬಹುವಾದ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿ ಉಳ್ಳವ. ಅಲ್ಪಕಾಲ ರಾಜಭೋಗ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರೂ, ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಅಪ್ಪಿದರು. ಶ್ರೀರಂಗದ ಆಚಾರ್ಯಪೀಠದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ, ರಂಗನಾಥ

ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯದ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿ, ಜ್ಞಾನ-ಭಕ್ತಿ-ವೈರಾಗ್ಯಪರರಾದ ಯಾಮುನ ಆಳವಂದಾರರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿನ ಪೂಜೆ, ಸೇವೆ, ಉತ್ಸವ, ಪಾಠ, ಚರ್ಚೆಗಳಿಂದ ಶ್ರೀರಂಗವು ಬಲವಾದ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಮತದ ಕೇಂದ್ರವಾಯಿತು. ಇದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾಮುನರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿ, ವೇದಾಂತಿ ಎನಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದರ್ಶನದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಮರ್ಥರಾದ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಕಂಚಿಯ ವರದರಾಜ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು, ಶ್ರೀರಂಗದ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ ಯಾಮುನರು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹೀಗೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ, ಆಳ್ವಾರರುಗಳ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸರಿಸಿ, ರಾಮಾನುಜರಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಗಿರುವ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತಿಯು ಭಾರತದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹರಡಿತು. ಆಳ್ವಾರರುಗಳ ನಂತರ ಬಂದ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಆಚಾರ್ಯರು ಸಂಸ್ಕೃತದ, ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮತ್ತು ಪ್ರವಿಕರ ವೇದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಗೂ ಆಳ್ವಾರರುಗಳ ಭಕ್ತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎರಡಕ್ಕೂ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ಪರಸ್ಪರ ಬೇರ್ಪಟ್ಟ ವೇದ-ಭೇದಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಲೆತ್ನಿಸಿದರು.

ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಬಲಗೊಂಡಿದ್ದ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಶ್ರೀರಂಗ, ಕಂಚಿ, ತಿರುಪತಿಗಳು ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಯಾಮುನರು ಪೀಠವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಶಿಷ್ಯನನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಯೋಗ್ಯರಾದ ರಾಮಾನುಜರೇ ಸರಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು, ಅವರ ಸಂಕಲ್ಪ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಯತ್ನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಮಾನುಜರಿಗೆ ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಉಪದೇಶ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾಮುನರ ಜ್ಞಾನಾನುಭವದ ಒಂದೊಂದು ಮುಖವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ಅವರ ಐದಾರು ಆಪ್ತಶಿಷ್ಯರಿಂದ ಉಪದೇಶ ದೊರಕಿತು. ಆ ಮೂಲಕ ಯಾಮುನರ ಅನುಗ್ರಹ ಪೂರ್ಣಕಟಾಕ್ಷವಾಯಿತು. ಕಂಚಿಯ ವರದರಾಜಸ್ವಾಮಿಯ ಅನನ್ಯಭಕ್ತರಾದ, ಜ್ಞಾನಿಯೂ ಆದ

ಕಾಂಚೀಪೂರ್ಣರನ್ನು ಗುರುವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾದರು; ತಿರುವರಂಗ ಪೆರುಮಾಳ್ ಅರೈಯರ್ ನಾಲಾಯಿರದಿಂದ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಗಳ ವಿಶೇಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಲಿತರು. ತಿರುಮಲನಂಬಿ ಅವರಾ ಶ್ರೀಶೈಲಪೂರ್ಣ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ ಮಹಾಪೂರ್ಣರಿಂದ [illegible] ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ತತ್ತ್ವದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಕಲಿತರು; ತಿರುಮಲೈ [illegible] ಅವರಾ ಶ್ರೀಶೈಲಪೂರ್ಣರಿಂದ [illegible] ಗೂಢಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು; ತಿರುಕ್ಕೋಟ್ಟಿಯೂರ್ ನಂಬಿ ಎಂದು ಹೆಸರಾದ ಗೋಷ್ಠೀಪೂರ್ಣರಿಂದ ಮಂತ್ರರತ್ನಗಳ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು [illegible] ಅರಿತುಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆ ಐವರು ಆಚಾರ್ಯರಿಂದ ವಿವಿಧ [illegible] ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು [illegible] ರೀತಿಯಲ್ಲಿ [illegible] ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಮ್ಮ [illegible] ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವರು, [illegible] ರಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಾಕಾರಗಳನ್ನು [illegible] ಅವತಾರ [illegible] ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ತತ್ತ್ವ, [illegible] ಗಳನ್ನು [illegible] ಯಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವು [illegible] ಪ್ರತಿಪಾದನೆ, ಭಕ್ತಿಗೆ [illegible] ಒಂದು ರೂಪರೇಖೆ [illegible] ದ [illegible] ಬಂದುದಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟರೂಪದ ವೇದಾಂತದಿಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ [illegible] ಬೋಧಾಯನ, ಟಂಕ, ದ್ರಮಿಡ, ನಾಥಮುನಿ, ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯ ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಬಿತ್ತರವಾದುದನ್ನು ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯರ [illegible] ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ, ವಿಸ್ತೃತರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು 'ರಾಮಾನುಜಸಿದ್ಧಾಂತ' 'ರಾಮಾನುಜ ದರ್ಶನ' ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ರಾಮಾನುಜರೇ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಧಾನ ಸ್ಥಾಪಕರು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂತರೂ ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಾಪಕರು ಎನ್ನಲು ರಾಮಾನುಜರ ಜೀವನ–ಕೆಲಸಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ. ರಾಮಾನುಜರು ಪ್ರಾಚೀನ ಋಷಿ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದವರೂ ಕಾಲ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದ್ದರು,

[illegible]ನಪ್ರಧಾನವಾದ ಅದ್ವೈತ ಮತದ ಗುರುಗಳಾದ **ಯಾದವಪ್ರಕಾಶರಲ್ಲಿ** ಕಲಿತರೂ ವೇದಾಂತ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಅರ್ಥದ ಬಗ್ಗೆ ಗುರು ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಾಗ, ಭಕ್ತಿ-ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಧಾನವಾದ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಮತದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರಿಸಿ, ಗುರುಗಳನ್ನೇ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿಸಿದ ಮಹಾಮಹಿಮರು. ಬೌದ್ಧ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕ [illegible]ರನ್ನು ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು.

[illegible] ಆಚಾರ್ಯೋ ನ್ಯಾಯಯುಕ್ತಿಃ
[illegible] ರಾಮಾನುಜಾರ್ಯ ಉಚ್ಯತೇ ॥

[illegible] ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ [illegible]ರಿಸಿದ ಶ್ರೀ [illegible] ರಾಮಾನುಜರು, ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ [illegible] ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ [illegible] ಬೋಧಿಸಿದರು. [illegible] ವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಆಳ್ವಾರುಗಳ [illegible] ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಉಭಯ ವೇದಾಂತ ಪ್ರವರ್ತಕ [illegible]. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಸ ಹೊರಟು [illegible], ಮಧುರೆ, [illegible], ಆಳ್ವಾರ್ ತಿರುನಗರಿ [illegible], ದ್ವಾರಕೆ, [illegible], ಅಯೋಧ್ಯೆ, ಪ್ರಯಾಗ, ಬದರೀನಾಥ, ಶ್ರೀನಗರ, [illegible], ತಿರುಪತಿ, ಕಂಚಿ, ತಿರುಕ್ಕೋವಲೂರ್, ತಿರು-[illegible], [illegible], ಮೇಲುಕೋಟೆ, ತೊಂಡನೂರು, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ, [illegible] ಮುಂತಾದ ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ, ಭಗವದ್ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ, ಅಪಾರ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಪಡೆದು [illegible] ಮಠಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ, [illegible] ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿಸಲು, ಶ್ರಮಿಸಿದ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗೆ ಹಾಗೂ ಮತಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಅದ್ವಿತೀಯರಾಗಿದ್ದ [illegible] ಜೀವನವನ್ನು [illegible], ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಲೋಕದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ [illegible]ವಾದ [illegible] ಮಹಾತ್ಮರಾಗಿ.

ಕಾಂಚೀಪೂರ್ಣರನ್ನು ಗುರುವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯಾದರು; ತಿರುಮಾಲೈಯಾಂಡಾನ್ ಅಥವಾ ಮಾಲಾಧರರಿಂದ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಗಳ ವಿಶೇಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಲಿತರು. ಪೆರಿಯನಂಬಿ ಅಥವಾ ಪರಾಂಕುಶದಾಸ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ ಮಹಾಪೂರ್ಣರಿಂದ ದ್ವಯಮಂತ್ರೋಪದೇಶವನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ತತ್ತ್ವದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಕಲಿತರು; ತಿರುಮಲೈನಂಬಿ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಶೈಲಪೂರ್ಣರಿಂದ ರಾಮಾಯಣದ ಗೂಢಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು; ತಿರುಕ್ಕೋಟ್ಟಿಯೂರ್ ನಂಬಿ ಅಥವಾ ಗೋಷ್ಠೀಪೂರ್ಣರಿಂದ ಮಂತ್ರರತ್ನಗಳ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟು ಅರಿತುಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಆಚಾರ್ಯರಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತದ ಒಂದೊಂದು ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಅನುಷ್ಠಾನಾದಿಗಳಿಂದ ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಿದ್ಧಾಂತದ ರಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಚಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅವಶ್ಯವಾದ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು 'ತತ್ತ್ವ, ಹಿತ, ಪುರುಷಾರ್ಥಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಆಪ್ತಶಿಷ್ಯರೂ, ಪ್ರತಿಭಾವಂತರೂ, ಭಕ್ತಾಗ್ರೇಸರರೂ ಆದ ಕೂರೇಶ, ದಾಶರಥಿ ಇಬ್ಬರ ಸೇವೆ ಅಸದೃಶವಾದುದು.

ಹೀಗೆ ವಿಸ್ತೃತರೂಪದ ವೇದವ್ಯಾಸರಿಂದ ಸೂತ್ರರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿ, ಬೋಧಾಯನ, ಟಂಕ, ದ್ರಮಿಡ, ನಾಥಮುನಿ, ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯ ಮುಂತಾದವರುಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ವಿವೃತವಾದುದನ್ನು ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಶಿಷ್ಯಗಣ ಮಗನಾದ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ, ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು 'ರಾಮಾನುಜಸಿದ್ಧಾಂತ' 'ರಾಮಾನುಜ ದರ್ಶನ' ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ರಾಮಾನುಜರೇ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಸಿದ್ಧಾಂತದ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಾಪಕರು ಎಂದು ಹೇಳಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂತರೂ ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಾಪಕರು ಎನ್ನಲು ರಾಮಾನುಜರ ಜೀವನ-ಕೆಲಸಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿವೆ. ರಾಮಾನುಜರು ಪ್ರಾಚೀನ ಋಷಿ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಕಾಲ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದ್ದರು,

ಜ್ಞಾನಪ್ರಧಾನವಾದ ಅದ್ವೈತ ಪಂಥದ ಗುರುಗಳಾದ **ಯಾದವಪ್ರಕಾಶರಲ್ಲಿ** ಕಲಿತರೂ, ವೇದಾಂತ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ ಅರ್ಥದ ಬಗ್ಗೆ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಾಗ, ಭಕ್ತಿ-ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಧಾನವಾದ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಪಂಥದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿತೋರಿಸಿ, ಗುರುಗಳನ್ನೇ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿಸಿದ ಮಹಾಮಹಿಮರು. ಬೌದ್ಧಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ, ಅನೇಕ ಜೈನ-ಬೌದ್ಧರನ್ನು ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು.

"ಆಚಿನೋತಿ ಹಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಾನ್ ಆಚಾರೇ ಸ್ಥಾಪಯತ್ಯಪಿ ।
ಸ್ವಯಮಾಚರತೇ ಯಸ್ಮಾತ್ ತಸ್ಮಾದಾಚಾರ್ಯ ಉಚ್ಯತೇ"

ಎಂಬಂತೆ ಉಪದೇಶದ ಜೊತೆ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಚಾರ್ಯರು. ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ, ತಮಿಳು ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಭಾಷ್ಯಕಾರ ಎನಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸಂಸ್ಕೃತವೇದಾಂತ ಮತ್ತು ಆಳ್ವಾರರುಗಳ ದ್ರಾವಿಡ ಪ್ರಬಂಧ ಎರಡೂ ಸಮಾನಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವುಳ್ಳವು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಉಭಯ ವೇದಾಂತ ಪ್ರವರ್ತಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದರು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಸ ಹೊರಟು ಕುಂಭಕೋಣ, ಮಧುರೆ, ತಿನ್ನವೆಲ್ಲಿ, ಆಳ್ವಾರ್‌ತಿರುನಗರಿ ರಾಮೇಶ್ವರ, ದ್ವಾರಕೆ, ಮಥುರ, ಅಯೋಧ್ಯೆ, ಪ್ರಯಾಗ, ಬದರೀನಾಥ, ಶ್ರೀನಗರ, ಜಗನ್ನಾಥ, ತಿರುಪತಿ, ಕಂಚಿ, ತಿರುಕ್ಕೋಯಿಲೂರ್, ತಿರು-ಮಹೇಂದ್ರಪುರ, ವೀರನಾರಾಯಣಪುರ, ಮೇಲುಕೋಟೆ, ತೊಂಡನೂರು, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ, ರಾಮನಾಥಪುರ ಮುಂತಾದ ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ, ಭಗವತ್ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅಪಾರ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಪಡೆದು ಅಲ್ಲಿ ಮಠಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ, ಹಿನ್ನ ದೇವಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿಸಲು, ಶ್ರಮಿಸಿದ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧನೆಗೆ ಹಾಗೂ ಮತಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದ ಗೃಹಸ್ಥ ಜೀವನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ಲೋಕದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಸಂನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ಮಹಾತ್ಯಾಗಿ.

ಜಾತಿಕುಲಗಳಿಗಿಂತ ಭಕ್ತಿ, ಸರ್ವಮತಸಮಾನತೆ, ಸಮಾಜದ ಹಿತ ಚಿಂತನೆ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಿಜವಾದ ಧರ್ಮಮಾರ್ಗದಿಂದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು, ಅವನ ಜನ್ಮ, ಜಾತಿ, ಕುಲ, ಗೋತ್ರಗಳ ನೆಪದಲ್ಲಿ, ದೂರವಿಡುವುದು ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಬೋಧಿಸಿ, ವಿಷ್ಣುವಿನ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲು-ಕೀಳೆನ್ನದೆ ಹರಿಜನರ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಅವರನ್ನು ತಿರುಕ್ಕುಲತ್ತಾರ್ ಎಂದು ಕರೆದ ಸಮಾಜಸುಧಾರಕರು. ಉಚ್ಚ ಕುಲಗಳ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೂ ಸಹ ಸ್ವರ್ಗದ ಬಾಗಿಲು ಮತ್ತು ಮುಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೀಳು ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ತೆರೆದಿಡಲು ಶ್ರಮಿಸಿದ ದೀನಬಂಧು. ದೇವರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ತಂದೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ನಮ್ಮ ತಾಯಿ, ಮಾನವರೆಲ್ಲ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು, ಭಗವಂತನನ್ನು ನಂಬಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶರಣು ಹೊಕ್ಕವರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿಯು ದೊರತೇ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಾರಿದ ಯತಿರಾಜ. ಅನಾದಿ ಹಾಗೂ ಅನಂತ ಆದ ಭಕ್ತಿ ಪರಂಪರೆಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿದುವಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಜ್ಞಾನದ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದ ಅಂದರೆ ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ, ವೈರಾಗ್ಯಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಶೀಲದೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ವ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ ದಿವ್ಯಾತ್ಮ. ಬುದ್ಧಿ – ಹೃದಯ, ಆದರ್ಶ– ಯಥಾರ್ಥ, ಇಹ-ಪರ, ಈ ಎಲ್ಲದರ ಮಧುರ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ಇಂದ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮ ಕಲ್ಯಾಣಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ನಿಲುಕುವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ನೇತಾರ.

ಆತ್ಮಪೂರ್ವವಾದ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿ–ವೈರಾಗ್ಯ,–ಭವ್ಯಹಾಗೂ ಉದಾರ ವಾದ ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಲಹ ಬೇಕೆಂಬ ಕರುಣಾರ್ದ್ರಹೃದಯ, ನಿಜವಾದ ತತ್ತ್ವಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಜನರ ವಿಪರೀತ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಕಟೇಚ್ಛೆ, ಶಿಥಿಲವಾದ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಮಾಜಗಳನ್ನು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಢಸಿರ್ಧಾರ, ಎಂಥವರ ಹೃದಯವನ್ನೂ ಪರಿ ವರ್ತನಗೊಳಿಸಬಲ್ಲ ಸಹಜ–ಸುಂದರ–ಗಂಭೀರ ವಾಕ್ಸಂಪತ್ತು, ಪತಿಶುದ್ಧ

ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಕಪಟ ವ್ಯಕ್ತಿಜೀವನ – ಇವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಸಂಗ್ರಹಣ, ಸಂಸ್ಕರಣ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಸರಣ ಇವೇ ರಾಮಾನುಜರ ಗೆಲುವಿನ ಗುಟ್ಟು.

ತೋಳುಗಳಮೇಲೆ ಶಂಖ–ಚಕ್ರಮುದ್ರಾಧಾರಣೆ (ತಾಪ), ಮಸ್ತಕ, ಬಾಹು, ಶಿರ, ಕಂಠ, ಎದೆ, ಬೆನ್ನುಗಳಮೇಲೆ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಚಿಹ್ನೆಯಾದ ದ್ವಾದಶ ನಾಮಧಾರಣೆ (ಪುಂಡ್ರ), ವಿಷ್ಣುವಿನ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು (ನಾಮ , ದ್ವಯ–ಅಷ್ಟಾಕ್ಷರಿಮಂತ್ರ,–ಚರಮಶ್ಲೋಕಗಳ ಜಪ (ಮಂತ್ರ), ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪೂಜೆ (ಯಾಗ)–ಇವು ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮದ ಪಂಚ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು.

ಮೂಲ ಮಂತ್ರ ರತ್ನಗಳ ವಿವರ ಹಾಗೂ ವಿಶದ–ಆದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಾಲಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರಿಂದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸಂಧಾನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗೆ ಸಾಧಕವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಕೃತಾರ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮಹತ್ತರವಾದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯೇ ಮಠಗಳಿಗೆ ಮೂಲ. ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಮತಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮಠ ಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ 74 ಜನ ಸಿಂಹಾಸನಾಧಿಪತಿಗಳಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಚಾರ್ಯಪುರುಷರೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಮಾನುಜರು ಮಾಡಿದಂತೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯ–ಪ್ರಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಪಂಚಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಜಾತಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ನೀಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಮತಾನುಯಾಯಿಗಳಾಗಲು ನೆರವಾದರು. ಅಪಾರ ಗ್ರಂಥ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಆಮೇಲೆ ಬಂದ ಆಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು.

ಈ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ರಾಮಮಿಶ್ರರು ರಾಮಾನುಜರ ಅನುಗ್ರಹ, ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದು, ಸೋಮಾಶಿಯಾಂಡಾನ್

ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ರಾಮಾನುಜ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನೆರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಂತೆ ತಾತಾಚಾರ್ಯರು, ನಲ್ಲಾನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಮುಂತಾದವರೂ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೋಮ್ಮಾಶಿಯಾಂಡಾನ್ ಪರಂಪರೆಯ ಮೇಘನಾದಾರಿಸೂರಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಅವರ ಸಮಕಾಲೀನರಾದ ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರ ಹಾಗೂ ಪಿಳ್ಳೈಲೋಕಾಚಾರ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ.

ಆತ್ರೇಯ ರಾಮಾನುಜರ ತಂಗಿಯ ಮಗನಾದ ವೆಂಕಟನಾಥರು ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಹರಿದು ಬಂದ ಜ್ಞಾನಾನುಭವಗಳ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸಿದರು. ಸತ್ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನನ, ಸದ್ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಸಚ್ಛಾಸ್ತ್ರಪ್ರವರ್ತನೆ, ಸಚ್ಛಿಷ್ಯಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಇವರು ವೇದಾಂತದೇಶಿಕ, ನಾನಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರವೀಣ, ಪ್ರೌಢಕಾವ್ಯಪ್ರಣೇತ, ಕವಿ ತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹ, ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿ ವಿನಯ ವೈರಾಗ್ಯ ಸಂಪನ್ನ ತಪಸ್ವಿ, ಸರ್ವತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ, ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರವರ್ತನದಕ್ಷ ಎನಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದ್ವೈತಪಂಥದ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ದ್ವೈತಪಂಥದ ಅಕ್ಷೋಭ್ಯತೀರ್ಥ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಾದ ನಡೆದಾಗ ವೆಂಕಟನಾಥರು ತೀರ್ಪುಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ವಿಜಯನಗರದ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಸಮಕಾಲೀನರಾಗಿದ್ದು, ಪರಸ್ಪರ ಸ್ನೇಹ-ಗೌರವಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ್ದು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಒದಗಿದ್ದ ಅಪಾಯ, ಭಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೊಡನೆ ದುಡಿದವರು. ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಂತೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸದಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಮೋಘಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರ ನೈಪುಣ್ಯ, ಮೇರೆ ಇಲ್ಲದ ಕವಿತಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅತ್ಯುನ್ನತಮಟ್ಟದ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಇವರು, ಅದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ದೀಕ್ಷಿತರಂತೆ, ದ್ವೈತಕ್ಕೆ ಜಯತೀರ್ಥರಂತೆ, ನಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತದ ಪರಿಷ್ಕರಣ, ಮತ್ತು ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಪಂಥದ, ವಿಶದೀಕರಣ, ವಿವರಣ, ಸಂರಕ್ಷಣ, ನಿರೂಪಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಮೋಘವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಏಕನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ, ಆತನ ದಿವ್ಯ ಕಟಾಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ, ನೂರಾರು ಗ್ರಂಥ, ಸೂಕ್ತಿ, ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಾಲದ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗಾಗಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟು, ಭಕ್ತಿ-ಪ್ರಪತ್ತಿ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಸ್ವಾನುಷ್ಠಾನ ಪೂರ್ವಕ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜರು ಉಪದೇಶಿಸಿದ ಪ್ರಪತ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಶರಣಾಗತಿಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಬೇರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಗೂ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಪಾದನ ಮಾಡಿರುವರ ಮೂಲಕ ನಿಗಮಾಂತದೇಶಿಕರು ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಅತಿಸಮರ್ಪಕವಾದಂತಹ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಭಾವೀ ಜನಾಂಗದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ತತ್ತ್ವಗಳಿಗೆ ಅಮೋಘ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಮಾನುಜರ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇಷ್ಟೊಂದಿದೆ. ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರಂತೆಯೇ ಹತ್ತಾರು ವೇದಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಮಿಶ್ರವಾದ ಮಣಿಪ್ರವಾಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು, ಅವರ ಹಿರಿಯ ಸಮಕಾಲೀನರಾಗಿದ್ದ ಪಿಳ್ಳೈಲೋಕಾಚಾರ್ಯರೂ ರಾಮಾನುಜದರ್ಶನದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಮಹೋಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವೇಳೆಗೆ ಮತದಲ್ಲಿ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಸಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿರಿಯ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದ-ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದುವು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವೇದಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ನೀಡಿದ ವಡಗಲೈ, ಆಳ್ವಾರರುಗಳ ತಮಿಳು ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಕೊಟ್ಟ ತೆಂಗಲೈ ಎಂಬ ಎರಡು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಹುಟ್ಟಿದುವು. ಆಳ್ವಾರರುಗಳು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಪ್ರಪತ್ತಿ, ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತ, ಮುಕ್ತಿಯ ನಂತರ ಜೀವಾತ್ಮರುಗಳ ಸ್ಥಾನ ಮುಂತಾದ ಹದಿನೆಂಟು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಂಟಾದ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಪಂಥವು ಈ ರೀತಿ ಕವಲೊಡೆಯಲು ಕಾರಣವಾಯಿತೆನ್ನಬಹುದು. ಮರ್ಕಟ ಕಿಶೋರನ್ಯಾಯ ಅಂದರೆ ಕರ್ತವ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಪ್ರಪತ್ತಿ ಪಡೆಯುವುದು

ರಾತ್ರಿಸ್ತದವ ಲುಂಪತು, ಯತ್ಕಿಂಚ ದುರಿತಂ ಮಯಿ, ಇದಮಹಂ ಮಾಮ-
ಮೃತಯೋನೌ, ಸೂರ್ಯೇ ಜ್ಯೋತಿಷಿ ಜುಹೋಮಿ ಸ್ವಾಹಾ ||

b) ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕ : ಆ ಪಃ ಪು ನ ಂ ತು ಪೃಥಿವೀಂ ಪೃಥಿವೀ
ಪೂತಾ ಪುನಾತು ಮಾಂ, ಪುನಂತು ಬ್ರಹ್ಮಣಸ್ಪತಿರ್ಬ್ರಹ್ಮಪೂತಾ ಪುನಾತು
ಮಾಂ, ಯದುಚ್ಛಿಷ್ಟಮಭೋಜ್ಯಂ ಯದ್ವಾ ದುಶ್ಚರಿತಂ ಮಮ, ಸರ್ವಂ
ಪುನಂತು ಮಾಮಾಪೋ ಸತಾಂ ಚ ಪ್ರತಿಗ್ರಹಗ್ಂ ಸ್ವಾಹಾ ||

c) ಸಾಯಂ ಸ ಂ ಧ್ಯೆ ಯ ಲ್ಲಿ : ಅಗ್ನಿಶ್ಚ ಮಾಮನ್ಯುಶ್ಚ ಮನ್ಯು
ಪತಯಶ್ಚ ಮನ್ಯುಕೃತೇಭ್ಯಃ, ಪಾಪೇಭ್ಯೋ ರಕ್ಷಂತಾಂ, ಯದಹ್ನಾ ಪಾಪಮ-
ಕಾರ್ಷಂ, ಮನಸಾ ವಾಚಾ ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಂ, ಪ ದ್ಭ್ಯಾ ಮು ದ ರೇ ಣ ಶಿ ಶ್ನಾ,
ಅಹಸ್ತದವ ಲುಂಪತು, ಯತ್ಕಿಂಚದುರಿತಂ ಮಯಿ, ಇದಮಹಂ ಮಾಮಮೃತ-
ಯೋನೌ, ಸತ್ಯೇಜ್ಯೋತಿಷಿ ಜುಹೋಮಿ ಸ್ವಾಹಾ ||

8. ಆಚಮನಂ :

9. ಪುನರ್ಮಾರ್ಜನ:-

ದಧಿಕ್ರಾವ್ ಣೋ ಅಕಾರಿಷಂ, ಜಿಷ್ಣೋರಶ್ವಸ್ಯವಾಜಿನ:,
ಸುರಭಿನೋ ಮುಖಾಕರತ್, ಪ್ರಣ ಆಯೂಗ್ಂಷಿ ತಾರಿಷತ್ ||

ಓಂ ಆಪೋಹಿಷ್ಠಾ ಮಯೋಭುವ:, ತಾನ ಊರ್ಜೇ ದಧಾತನ, ಮಹೇ
ರಣಾಯ ಚಕ್ಷಸೇ, ಯೋವಶ್ಶಿವತಮೋ ರಸ:, ತಸ್ಯ ಭಾಜಯತೇ ಹನ:,
ಉಶತೀರಿವ ಮಾತರ:, ತಸ್ಮಾ ಅರಂಗಮಾಮವ:, ಯಸ್ಯಕ್ಷಯಾಯ
ಜಿನ್ವಥ, ಆಪೋಜನಯಥಾಚನ:, ಓಂಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವ: ||

10. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ್ಯ :

11. ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ : ಅರ್ಘ್ಯ ಪ್ರದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ||

12. ಅರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನಂ : ಓಂಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುವ:, ತತ್ಸ
ವಿತುರ್ವರೇಣ್ಯಂ, ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯ ಧೀಮಹಿ, ಧಿ ಯೋ ಯೋ ನ:
ಪ್ರಚೋದಯಾತ್, ಅಸಾವಾದಿತ್ಯೋ ಬ್ರಹ್ಮ ||

a) ಪುನಃ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ್ಯ :

ಶ್ರೀ ಭಗವದಾಜ್ಞಯಾ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ (ಮಮ
ಉಪಾತ್ತಸ್ಸಮಸ್ತ ದುರಿತಕ್ಷಯದ್ವಾರಾ) ಪ್ರಾತಃ | ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕ | ಸಾಯಂ|

ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲಾತೀತದೋಷಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ಪುನರರ್ಘ್ಯಪ್ರದಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

13. ಆಚಮನಂ :–

14. ತರ್ಪಣಂ :–

ಓಂ ಕೇಶವಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, ನಾರಾಯಣಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, ಮಾಧವಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, ಗೋವಿಂದಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, ವಿಷ್ಣುಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, ಮಧುಸೂಧನಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, ವಾಮನಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, ಶ್ರೀಧರಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, ಹೃಷೀಕೇಶಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, ಪದ್ಮನಾಭಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, ದಾಮೋದರಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ, (ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವಂ ತರ್ಪಯಾಮಿ.)

15. ಆಚಮನಂ :

16. ಜಪ :–

ಆಸನಮಂತ್ರಸ್ಯ ಪೃಥಿವ್ಯಾ ಮೇರುಪೃಷ್ಠ ಋಷಿಃ, ಸುತಲಂ ಛಂದಃ, ಶ್ರೀ ಕೂರ್ಮೋ ದೇವತಾ, ಕೂರ್ಮಾಸನೇ ವಿನಿಯೋಗಃ, ಓಂ ಕೂರ್ಮಾಸನಾಯ ನಮಃ, " ಪೃಥ್ವಿ ತ್ವಯಾ ಧೃತಾ ಲೋಕಾಃ ದೇವಿ ತ್ವಂ ವಿಷ್ಣುನಾ ಧೃತಾ, ತ್ವಂ ಚ ಧಾರಯ ಮಾಂ ದೇವಿ ಪವಿತ್ರಂ ಕುರು ಚಾಸನಂ. "

17. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ್ಯ :

ಶ್ರೀ ಭಗವದಾಜ್ಞಯಾ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ದಶಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಂತ್ರಜಪಂ ಕರಿಷ್ಯೇ ॥

18. ಧ್ಯಾನಂ :

ಅರ್ಕಮಂಡಲಮಧ್ಯಸ್ಥಂ ಸೂರ್ಯಕೋಟಿಸಮಪ್ರಭಂ
ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಸೇವ್ಯಪಾದಾಬ್ಜಂ ನೌಮಿ ಬ್ರಹ್ಮರಮಾಸಖಂ ॥

19. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ್ಯ :

20. ಸಂಕಲ್ಪ್ಯ :

ಶ್ರೀಭಗವದಾಜ್ಞಯಾ, ಶ್ರೀ ಭಗವತ್ಕೈಂಕರ್ಯರೂಪಂ, ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ ಪ್ರಾತಃ । ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕ । ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯಾ ಗಾಯತ್ರೀಮಂತ್ರಜಪಂ ಕರಿಷ್ಯೇ.

" ಆಯಾತು ವರದಾ ದೇವೀ ಅಕ್ಷರಂ ಬ್ರಹ್ಮಸಂಹಿತಂ ।

ಗಾಯತ್ರೀಂ ಛಂದಸಾಂ ಮಾತೇದಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಜುಷಸ್ವ ನಃ ||

[illegible]ಜೋಽಸಿ ಸಹೋಽಸಿ ಬಲಮಸಿ ಭ್ರಾಜೋಽಸಿ ದೇವಾನಾಂ ಧಾಮನಾಮಾಸಿ [illegible] ವಿಶ್ವಾಯುಃ ಸರ್ವಮಸಿ ಸರ್ವಾಯುಃ, ಅಭಿಭೂರೋಂ ಗಾಯತ್ರೀಂ [illegible] ಸಾವಿತ್ರೀಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ, ಸರಸ್ವತೀಂ ಆವಾಹಯಾಮಿ, [illegible] ಋಷಿಃ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಃ ದೇವೀ ಗಾಯತ್ರೀ ಛಂದಃ ಪರಮಾತ್ಮಾ [illegible] ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥೇ ಗಾಯತ್ರೀಮಂತ್ರಜಪೇ [illegible] ||

[illegible]ಕಂ ಧಿಯೋ. ಧರ್ಮಾದಿಗೋಚರಾಃ
[illegible] ಯತ್ಪ್ರಗ: ತದ್ವರೇಣ್ಯಮುಪಾಸ್ಮಹೇ "

[illegible] ತತ್ಸವಿತುರ್ವರೇಣಿಯಂ ಭರ್ಗೋದೇವಸ್ಯ [illegible] ಯೋನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ - ಇತಿ ದಶ| ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತಿ | [illegible] | ಸಂಖ್ಯಯಾ ಜಪಿತ್ವಾ

21. **ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ :**

22. **ಸಂಕಲ್ಪ :** ಶ್ರೀಭಗವದಾಜ್ಞಯಾ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥಂ [illegible] | ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕ | ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯೋಪಸ್ಥಾನಂ ಕರಿಷ್ಯೇ

23. **ಉಪಸ್ಥಾನಂ :**

ಉತ್ತಮೇ ಶಿಖರೇ ದೇವಿ ಭೂಮ್ಯಾಂ ಪರ್ವತಮೂರ್ಧನಿ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇಭ್ಯೋ ಹ್ಯನುಜ್ಞಾನಂ ಗಚ್ಛ ದೇವಿ ಯಥಾ ಸುಖಂ ||

a) **ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ :** ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಚರ್ಷಣೀಧೃತಃ ಶ್ರವೋ ದೇವಸ್ಯ ಸಾನಸಿಂ, ಸತ್ಯಂ ಚಿತ್ರಶ್ರವಸ್ತಮಂ, ಮಿತ್ರೋ ಜನಾನ್ಯಾತಯತಿ ಪ್ರಜಾನನ್, ಮಿತ್ರೋ ದಾಧಾರ ಪೃಥಿವೀಮುತದ್ಯಾಂ, ಮಿತ್ರಃ ಕೃಷ್ಟೀರನಿಮಿಷಾಭಿಚಷ್ಟೇ, ಸತ್ಯಾಯ ಹವ್ಯಂ ಘೃತವದ್ವಿಧೇಮ, ಪ್ರಸಮಿತ್ರಮರ್ತೋ ಅಸ್ತು ಪಯಸ್ವಾನ್ಯಸ್ತ ಆದಿತ್ಯಶಿಕ್ಷತಿವ್ರತೇನ, ನ ಹನ್ಯತೇ ನ ಜೀಯತೇ ತ್ವೋತೋ ನೈನಮಗ್ಂಹೋ ಅಶ್ನೋತ್ಯಂತಿತೋ ನ ದೂರಾತ್ ||

b) **ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನಿಕದಲ್ಲಿ :** ಆಸತ್ಯೇನ ರಜಸಾ ವರ್ತಮಾನೋ ನಿವೇಶಯನ್ನಮೃತಂ ಮರ್ತ್ಯಂ ಚ, ಹಿರಣ್ಯಯೇನ ಸವಿತಾರಥೇನಾ ದೇವೋಯಾತಿ ಭುವನಾವಿ ಪಶ್ಯನ್, ಉದ್ವಯಂ ತಮಸಸ್ಪರಿ ಪಶ್ಯಂತೋ

ಜ್ಯೋತಿರುತ್ತರಂ, ದೇವಂ ದೇವತ್ರಾ ಸೂರ್ಯಮಗನ್ಮ ಜ್ಯೋತಿರುತ್ತಮಂ, ಉದುತ್ಯಂ ಜಾತವೇದಸಂ ದೇವಂ ವಹಂತಿ ಕೇತವಃ, ದೃಶೇ ವಿಶ್ವಾಯ ಸೂರ್ಯಂ ಚಿತ್ರಂ ದೇವಾನಾಮುದಗಾದನೀಕಂ, ಚಕ್ಷುರ್ಮಿತ್ರಸ್ಯವರುಣಸ್ಯಾಗ್ನೇಃ, ಆಪ್ರಾದ್ಯಾವಾಪೃಥಿವೀ ಅಂತರಿಕ್ಷಗ್ಂ ಸೂರ್ಯ ಆತ್ಮಾ ಜಗತಸ್ತಸ್ಥುಷಶ್ಚ, ತಚ್ಚಕ್ಷುರ್ದೇವಹಿತಂ, ಪುರಸ್ತಾಚ್ಛುಕ್ರಮುಚ್ಚರತ್, ಪಶ್ಯೇಮ ಶರದಶ್ಶತಂ ಜೀವೇಮ ಶರದಶ್ಶತಂ, ನಂದಾಮ ಶರದಶ್ಶತಂ ಮೋದಾಮ ಶರದಶ್ಶತಂ, ಭವಾಮ ಶರದಶ್ಶತಂ, ಶೃಣವಾಮ ಶರದಶ್ಶತಂ ಪ್ರಬ್ರವಾಮ ಶರದಶ್ಶತಂ. ಅಜೀತಾಸ್ಸ್ಯಾಮ ಶರದಶ್ಶತಂ, ಜ್ಯೋಕ್ಚ ಸೂರ್ಯಂ ದೃಶೇ, ಯ ಉದಗಾನ್ಮಹತೋಽರ್ಣವಾತ್ ವಿಭ್ರಾಜಮಾನಸ್ಸರಿರಸ್ಯ ಮಧ್ಯಾತ್ಸಮಾವೃಷಭೋ ಲೋಹಿತಾಕ್ಷಸ್ಸೂರ್ಯೋ ವಿಪಶ್ಚಿನ್ಮನಸಾ ಪುನಾತು ||

c) **ಸಾಯಂಕಾಲದಲ್ಲಿ :** ಇಮಂ ಮೇ ವರುಣ ಶ್ರುಧೀ ಹವಮದ್ಯಾಚಮೃಡಯ, ತ್ವಾಮವಸ್ಯುರಾಚಕೇ, ತತ್ತ್ವಾಯಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ವಂದಮಾನಸ್ತದಾಶಾಸ್ತೇ ಯಜಮಾನೋಹವಿರ್ಭಿಃ, ಅಹೇಡಮಾನೋ ವರುಣೇಹ ಬೋಧ್ಯುರುಶಗ್ಂ ಸಮಾನ ಆಯುಃ ಪ್ರಮೋಷೀಃ, ಯಚ್ಚಿದ್ಧಿತೇ ವಿಶೋಯಥಾ ಪ್ರದೇವ ವರುಣವ್ರತಂ, ಮಿನೀಮಸಿದ್ಯವಿದ್ಯವಿ, ಯತ್ಕಿಂಚೇದಂ ವರುಣದೈವ್ಯೇ ಜನೇಭಿದ್ರೋಹಂ ಮನುಷ್ಯಾಶ್ಚರಾಮಸಿ, ಅಚಿತ್ತೀ ಯತ್ತವ ಧರ್ಮಾಯುಯೋಪಿಮ ಮಾನಸ್ತಸ್ಮಾದೇನಸೋ ದೇವರೀರಿಷಃ, ಕಿತವಾಸೋ ಯದ್ರಿರಿಪುರ್ನದೀಪಿ ಯದ್ವಾಘಾಸತ್ಯಮುತಯನ್ನ ವಿದ್ಮ, ಸರ್ವಾತಾವಿಷ್ಯ ಶಿಥಿರೇವ ದೇವಾಥಾತೇ ಸ್ಯಾಮ ವರುಣಪ್ರಿಯಾಸಃ ||

ಸಂಧ್ಯಾಯೈ ನಮಃ, ಸಾವಿತ್ರ್ಯೈ ನಮಃ, ಗಾಯತ್ರ್ಯೈ ನಮಃ, ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ, ಸರ್ವಾಭ್ಯೋ ದೇವತಾಭ್ಯೋ ನಮೋನಮಃ, ಕಾಮೋಕಾರ್ಷೀನ್ಮನ್ಯುರಕಾರ್ಷೀನ್ನಮೋನಮಃ ||

24. ಅಭಿವಾದನ :

ಅಭಿವಾದಯೇ — — —

— ಋಷಯ ಪ್ರವರಾನ್ವಿತ — — ಗೋತ್ರಃ, — — ಸೂತ್ರಃ — — ಶಾಖಾಧ್ಯಾಯೀ— — — ಶರ್ಮಾ ನಾಮಾಹಂ ಅಸ್ಮಿ ಭೋಃ ||

ಪ್ರಾಚ್ಯೈ ದಿಶೇ ನಮಃ, ದಕ್ಷಿಣಾಯೈ ದಿಶೇ ನಮಃ, ಪ್ರತೀಚ್ಯೈ ದಿಶೇ ನಮಃ, ಉದೀಚ್ಯೈ ದಿಶೇ ನಮಃ, ಊರ್ಧ್ವಾಯ ನಮಃ, ಅಧರಾಯ ನಮಃ, ಅಂತರಿಕ್ಷಾಯ ನಮಃ, ಭೂಮ್ಯೈ ನಮಃ,

ಧ್ಯೇಯಸ್ಸದಾ ಸವಿತೃಮಂಡಲಮಧ್ಯವರ್ತೀ
ನಾರಾಯಣಸ್ಸರಸಿಜಾಸನಸನ್ನಿವಿಷ್ಟಃ
ಕೇಯೂರವಾನ್ಮಕರಕುಂಡಲವಾನ್
ಕಿರೀಟೀ ಹಾರೀ ಹಿರಣ್ಮಯವಪುರ್ಧೃತಶಂಖಚಕ್ರಃ
ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಪಾಣೇ ದ್ವಾರಕಾನಿಲಯಾಚ್ಯುತ
ಗೋವಿಂದ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ರಕ್ಷ ಮಾಂ ಶರಣಾಗತಂ ||
ಆಕಾಶಾತ್ಪತಿತಂ ತೋಯಂ ಯಥಾ ಗಚ್ಛತಿ ಸಾಗರಂ
ಸರ್ವದೇವನಮಸ್ಕಾರಃ ಕೇಶವಂ ಪ್ರತಿಗಚ್ಛತಿ ||
ನಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದೇವಾಯ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹಿತಾಯ ಚ
ಜಗದ್ಧಿತಾಯ ಕೃಷ್ಣಾಯ ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮೋನಮಃ ||
ಶ್ರೀರಂಗಮಂಗಳಮಣಿಂ ಕರುಣಾನಿವಾಸಂ
ಶ್ರೀವೇಂಕಟಾದ್ರಿ ಶಿಖರಾಲಯಕಾಲಮೇಘಂ
ಶ್ರೀ ಹಸ್ತಿಶೈಲಶಿಖರೋಜ್ವಲಪಾರಿಜಾತಂ
ಶ್ರೀಶಂ ನಮಾಮಿ ಶಿರಸಾ ಯದುಶೈಲದೀಪಂ ||
ದೇಶಾಂತರಗತೋ ವಾಪಿ ದ್ವೀಪಾಂತರಗತೋಪಿ ವಾ
ಶ್ರೀರಂಗಾಭಿಮುಖೋ ಭೂತ್ವಾ ಪ್ರಣಿಪತ್ಯ ನ ಸೀದತಿ ||
ವಿಮಾನಂ ಪ್ರಣವಾಕಾರಂ ವೇದಶೃಂಗಂ ಮಹಾದ್ಭುತಂ
ಶ್ರೀರಂಗಶಾಯೀ ಭಗವಾನ್ಪ್ರಣವಾರ್ಥಪ್ರಕಾಶಕಃ ||

25. **ಸಾಷ್ಟಾಂಗದಂಡವತ್ ಪ್ರಣಾಮ್ಯ :**

26. **ಆಚಮನಂ :**

ಯಸ್ಯ ಸ್ಮೃತ್ಯಾ ಚ ನಾಮೋಕ್ತ್ಯಾ ತಪೋ ಯಜ್ಞಕ್ರಿಯಾದಿಷು
ನ್ಯೂನಂ ಸಂಪೂರ್ಣತಾಂ ಯಾತಿ ಸದ್ಯೋ ವಂದೇ ತಮಚ್ಯುತಂ ||
ಮಂತ್ರಹೀನಂ ಕ್ರಿಯಾಹೀನಂ ಭಕ್ತಿಹೀನಂ ಜನಾರ್ದನ
ಯತ್ಪೂಜಿತಂ ಮಯಾ ದೇವ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ತದಸ್ತು ಮೇ ||

27. ರಹಸ್ಯತ್ರಯಮಂತ್ರಜಪಂ –

a) ತಿರುಮಂತ್ರ : ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ||

b) ದ್ವಯಮಂತ್ರ : ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಚರಣೌ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ಶ್ರೀಮತೇ ನಾರಾಯಣಾಯ ನಮಃ ||

c) ಚರಮಶ್ಲೋಕ : ಸರ್ವಧರ್ಮಾನ್ಪರಿತ್ಯಜ್ಯ ಮಾಮೇಕಂ ಶರಣಂ ವ್ರಜ || ಅಹಂ ತ್ವಾ ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯೋ ಮೋಕ್ಷ-ಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಮಾ ಶುಚಃ ||

28. ಸಮಾಪ್ತಿ :

ಕಾಯೇನ ವಾಚಾ ಮನಸೇಂದ್ರಿಯೈರ್ವಾ
ಬುದ್ಧ್ಯಾತ್ಮನಾ ವಾ ಪ್ರಕೃತೇಸ್ಸ್ವಭಾವಾತ್ ||
ಕರೋಮಿ ಯದ್ಯತ್ಸಕಲಂ ಪರಸ್ಮೈ (ಶ್ರೀಮನ್)
ನಾರಾಯಣಾಯೇತಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ||

ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಕರ್ಮಣಿ ಮಧ್ಯೇ ಸಂಭಾವಿತಮಂತ್ರತಂತ್ರಸ್ವರವರ್ಣವಿಧಿ ವಿಪರ್ಯಾಸನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಲೋಪದೋಷಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾರ್ಥಂ ನಾಮತ್ರಯ ಮಂತ್ರಜಪಂ ಕರಿಷ್ಯೇ.

ಅಚ್ಯುತಾಯ ನಮಃ, ಅನಂತಾಯ ನಮಃ, ಗೋವಿಂದಾಯ ನಮಃ ||

ಸರ್ವಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣಮಸ್ತು :

6. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಳಗಳು

ಪ್ರಕೃತಿ, ಸಮಾಜ, ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ನಮ್ಮ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನು ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಮಾನವರ ಮೂಲಕ ಇತ್ತಿರುವ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಗಾಗ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥಗಳ ಸ್ನಾನದಿಂದ, ಸುಂದರ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ವಿಗ್ರಹಗಳ ದರ್ಶನದಿಂದ, ಪರಮಾತ್ಮನ ರೂಪಸೌಂದರ್ಯದ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿಪರೀತ

ಭಾವನೆಗಳು ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೃದಯಾಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸುಂದರ, ಕೋಮಲ ಹಾಗೂ ಪವಿತ್ರ ಭಾವನೆಗಳು ಜಾಗೃತಗೊಂಡು ಮಾನವತೆಯು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ಣ ಆನಂದದ ಅನುಭವವಾಗಿ, ಜ್ಞಾನವು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡು, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಿಕಾಸ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸಮಾಜದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಚೇತನಾಶಕ್ತಿ, ನವ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ, ಸಿಗುತ್ತದೆ. ದೇಹಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯ, ಜೀವಕ್ಕೆ ನೆಮ್ಮದಿ, ಶಾಂತಿ ದೊರಕಿ ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆಗಾಗ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀರಂಗಮಂಗಳಮಣಿಂಕರುಣಾನಿವಾಸಂ ।
ಶ್ರೀವೇಂಕಟಾದ್ರಿ ಶಿಖರಾಲಯಕಾಳಮೇಘಂ ॥
ಶ್ರೀಹಸ್ತಿಶೈಲಶಿಖರೋಜ್ವಲಪಾರಿಜಾತಂ ।
ಶ್ರೀಶಂ ನಮಾಮಿ ಶಿರಸಾ ಯದುಶೈಲದೀಪಂ ॥
ಶ್ರೀರಂಗಂ ಕರಿಶೈಲಮಂಜನಗಿರಿಂ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಾದ್ರಿಸಿಂಹಾಚಲಂ ।
ಶ್ರೀಕೂರ್ಮಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮಂ ಚ ಬದರೀನಾರಾಯಣಂ ನೈಮಿಷಂ ॥
ಶ್ರೀಮದ್ದ್ವಾರವತೀ ಪ್ರಯಾಗ ಮಥುರಾ ಅಯೋಧ್ಯಾ ಗಯಾ ಪುಷ್ಕರಂ ।
ಸಾಲಗ್ರಾಮಗಿರಿನಿಷೇವ್ಯ ರಮತೇ ರಾಮಾನುಜೋಯಂ ಮುನಿಃ ॥

ಅಬು : ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಬುದಾಚಲನೆನಿಸಿ ಅರಾವಳಿ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿದೆ. ವಸಿಷ್ಠ, ಗೌತಮ, ಭೃಗು, ಜಮದಗ್ನಿ, ಅಂಬರೀಷ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಚೀನ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ–ರಾಜರ್ಷಿಗಳು ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳ. ಮಥುರೆಯಿಂದ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಇಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದನು. ನಾರಿ – ನರರೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷ್ಮೀ–ನಾರಾಯಣ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಆದರ್ಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಜಾಪಿತ ಬ್ರಹ್ಮಕುಮಾರಿ ಈಶ್ವರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ.

ಅಯೋಧ್ಯೆ : ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಯೂ ನದಿಯ ಬಳಿ ಇರುವ ಇದು ಶ್ರೀರಾಮನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ. ಇಕ್ಷ್ವಾಕು, ಯುವನಾಶ್ವ, ಮಾಂಧಾತೃ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ, ಸಗರ, ದಿಲೀಪ, ರಘು, ದಶರಥ, ಶ್ರೀರಾಮ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ

ರಾಜರು ಆಳಿದ ಸ್ಥಳ. ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಗರ.

ಅಲಹಾಬಾದ್ : ಪ್ರಜಾಪತಿ-ಬ್ರಹ್ಮನು ಇಲ್ಲಿ ಮಹಾಯಜ್ಞವೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಗವೆಂದೂ, ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿಯಾದ ಸರಸ್ವತಿ ನದಿಯು ಗಂಗಾ ಯಮುನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತ್ರಿವೇಣೀ ಸಂಗಮ ಎಂದೂ ಹೆಸರುಂಟು. ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರದ್ವಾಜ ಮುನಿಗಳ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ಆತಿಥ್ಯ ಪಡೆದಿದ್ದನು. ಇಲ್ಲಿನ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ಅಕ್ಷಯ ವಟವೃಕ್ಷದ ಬೇರಿನ ಮಧ್ಯಭಾಗವು ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ, ತುದಿಯು ಗಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಉಜ್ಜಯಿನಿ : ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಗೋಮತೀ ಸರೋವರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಂದೀಪಿನಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ-ಬಲರಾಮರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹತ್ತಿರದ ಶಿಪ್ರಾ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ವಲ್ಲಭಾಚಾರ್ಯರು ಇದ್ದರು.

ಕಂಚಿ : ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ವಿಷ್ಣು ಕಂಚಿಯಲ್ಲಿ ಆಳ್ವಾರರುಗಳಿದ್ದರು. ವರದರಾಜ, ವೈಕುಂಠಪೆರುಮಾಳ್ ದೇವಾಲಯಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿವೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮಠ ಪೀಠವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ತೂಪ್ಪಿಲ್ ಅಗ್ರಹಾರವು ಶ್ರೀ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ.

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ : ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿದೆ. ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಗೀತೋಪದೇಶ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳ.

ಕೋಲ್ಹಾಪುರ : ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಭೃಗುಮಹರ್ಷಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲಸಿದ್ದಾಳೆ. ಶ್ರೀರಾಮ, ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ, ವಿಠೋಬ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.

ಕೋಣಾರ್ಕ : ಒರಿಸ್ಸದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಸೂರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಗ ಸಾಂಬನು ಪೂಜಿಸಿದ ಕೋಣಾದಿತ್ಯ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಗಯೆ : ಬಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಫಲ್ಗುಣಿ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತನಾದ ಗಯನ ಊರು. ವಿಷ್ಣುಪಾದದ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಗುರುವಾಯೂರು : ಕೇರಳದಲ್ಲಿದೆ. ಗುರುವಾಯೂರಪ್ಪನ್ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು, ದೇವಗುರು ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬನಾದ ವಾಯು ತಂದು ಇಲ್ಲಿನ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿತ್ರಕೂಟ : ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಯಸ್ವಿನಿ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದ್ದು ಸೀತಾಪುರ ಎಂದೂ ಹೆಸರಿದೆ. ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಅತ್ರಿಮಹರ್ಷಿಯ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೀತಾ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಕೆಲಕಾಲ ತಂಗಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದ ಸಂತ ತುಲಸೀದಾಸರು ' ರಾಮಚರಿತ ಮಾನಸ ' ವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.

ಜಗನ್ನಾಥ್ : ಒರಿಸ್ಸದಲ್ಲಿರುವ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಿ ಎಂದೂ ಹೆಸರು. ಪುರುಷೋತ್ತಮನಾದ ಜಗನ್ನಾಥನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುವ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ಸೂರ್ಯ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಥೋತ್ಸವ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳ.

ಕಂಚಿ : ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ಕಂಚಿಯ ವರದರಾಜಸ್ವಾಮಿಗೆ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ತೋಟಗಾರ ತುಪ್ಪಲ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಾಯಕನಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿಯು ವರಾಹರೂಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿಜ ರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಅವನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ರಂಗನಾಥ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಟಿ. ನರಸೀಪುರ : ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ, ಕಪಿಲಾ ನದಿಗಳು ಸಂಧಿಸುವಲ್ಲಿದೆ. ನರಸಿಂಹ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.

ತಲಕಾಡು : ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿನಾರಾಯಣ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ತಲಕಾವೇರಿ : ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯು ಹುಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳ. ತುಲಾ ಸಂಕ್ರಮಣದ ದಿನ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಗಂಗೆಯ ಸ್ನಾನ, ದರ್ಶನಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿವೆ.

ತಿರುವನಂತಪುರ : ಕೇರಳದಲ್ಲಿರುವ ಇದಕ್ಕೆ ಅನಂತಶಯನವೆಂದೂ ಹೆಸರು. ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಅನಂತಪದ್ಮನಾಭ, ಶ್ರೀರಾಮ, ವರಾಹ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.

ತಿರುವಳ್ಳೂರು : ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ಶಾಲಿಹೋತ್ರನೆಂಬ ಭಕ್ತನಿಗೆ ದರ್ಶನವಿತ್ತ ವೀರರಾಘವಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಾಲಯ, ಹೃತ್ತಾಪನಾಶನಂ ಎಂಬ ಕೊಳ, ಇವೆ.

ತಿರುವಹೀಂದ್ರಪುರ : ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ಗರುಡನದಿ, ದೇವನಾಯಕಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಾಲಯ ಇವೆ. ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು ಇಲ್ಲಿ ಗರುಡನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿ, ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಹಯಗ್ರೀವ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ, ಭಾವನೆ, ಕುಶಲತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು 'ಸರ್ವತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರ,' 'ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹ' ಎನಿಸಿದರು.

ತಿರುಪತಿ : ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಇದಕ್ಕೆ ಗೋವಿಂದರಾಜ ಪಟ್ಟಣವೆಂದೂ ಹೆಸರು. ಇಲ್ಲಿನ ಗೋವಿಂದರಾಜ, ಕೋದಂಡರಾಮ, ಗೋದಾದೇವಿ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೂರ್ತಿಗಳು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದವು. ಹತ್ತಿರದ **ತಿರುಚಾನೂರಿನಲ್ಲಿ** ಅಲಮೇಲುಮಂಗೈ ಅಥವಾ ಪದ್ಮಾವತಿ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ತಿರುಮಲೈಗೆ ವೇಂಕಟಾದ್ರಿ, ವೇಂಕಟಾಚಲ, ಶೇಷಾದ್ರಿ, ಶೇಷಾಚಲ, ಫಣಿಪತಿಗಿರಿ ಎಂದೂ ಹೆಸರುಗಳುಂಟು. ಇಲ್ಲಿ ಶುಕ, ಭೃಗು, ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ಅಂಬರೀಷ ಮುಂತಾದವರು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭೃಗು ಮಹರ್ಷಿಯ ತಪ್ಪು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಶ್ರೀಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ವೇಂಕಟಾಚಲಪತಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಭಕ್ತರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕಶ್ಯಪ, ಅತ್ರಿ, ಭರದ್ವಾಜ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ಗೌತಮ, ಜಮದಗ್ನಿ, ವಸಿಷ್ಠ ಎಂಬೀ ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳು ಸೇರಿ ವೇಂಕಟೇಶ್ವರ ಶರಣಾಗತಿಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದಿಶೇಷನ ಅವತಾರವಾದ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಇಲ್ಲಿನ ದೇವರು ವಿಷ್ಣುಸಂಕೇತವಾದ ಶಂಖ, ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಕೈಗಳಲ್ಲಿ, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಎದೆಯಮೇಲೆ ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಘಂಟೆಯೇ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಮತಪ್ರಚಾರಮಾಡಿತು. ಇಲ್ಲಿನ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ, ದೇವತೆಗಳು ರಾತ್ರಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ.

ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಪೂಜಿಸಿದ ವರಾಹ ಮೂರ್ತಿಯ ಮಂದಿರವಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿಪುಷ್ಕರಣಿ, ಆಕಾಶಗಂಗೆ, ಪಾಪನಾಶನಂ ಎಂಬ ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥಗಳಿವೆ.

ತೊಂಡನೂರು : ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ರಾಮಾನುಜರು ಇಲ್ಲಿನ ನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿ ಗೆಷ್ಟ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ, ಮೋತಿತಲಾವ್ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು.

ದ್ವಾರಕೆ : ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಲೀಲಾ ಭೂಮಿಕೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಗೋಮತೀ ತೀರ್ಥದ ಬಳಿ ದ್ವಾರಕಾಧೀಶನ ಮಂದಿರವಿದೆ.

ದೇವರಾಯನದುರ್ಗ : ಕರ್ನಾಟಕದ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟ, ಭೋಗ ಮತ್ತು ಯೋಗ ನರಸಿಂಹನ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಹೇನನೂರು : ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ನಾಸಿಕ್ : ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮ, ಸೀತೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಇದ್ದ ಪಂಚವಟಿಯು ಇದು, ಗೌತಮ ಮಹರ್ಷಿಯ ಆಶ್ರಮವಿದ್ದಿತು. ಶ್ರೀರಾಮ, ನಾರಾಯಣ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.

ಪುಷ್ಕರ : ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥಗಳ ರಾಜನಾದ ಇಲ್ಲಿನ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮ, ಸೀತೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಮಿಂದಿದ್ದರು. ಅಗಸ್ತ್ಯ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮವಿದ್ದಿತು. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ತಪೋಬಲದ ಸಹಾಯದಿಂದ [illegible] ತ್ರಿಶಂಕು ಮಹಾರಾಜನು ನಿಲಿಸಿದ ಸ್ವರ್ಗ, ಗಾಯತ್ರೀ, ವರಾಹ, ಬದರೀನಾರಾಯಣ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.

ಪೆರುಂಬೂದೂರು : ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ. ಕೇಶವ ಪೆರುಮಾಳ್ ಮತ್ತು ರಾಮಾನುಜ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.

ಪಂಢರಾಪುರ : ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಭೀಮಾ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಭಕ್ತ ಪುಂಡಲೀಕನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ವಿಷ್ಣುವು ಪಾಂಡುರಂಗ ವಿಠಲನಾಗಿ

ರುಕ್ಮಿಣಿಯೊಡನೆ ಇಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ದೇವಾಲಯ ಬಹು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮನಸೆಳೆಯುವಂತಿದೆ. ಪುಂಡಲೀಕ ಮಂದಿರವಿದೆ. ಯಾತ್ರಿಕರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ, ತ್ರಿಲೋಕಗಳ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವ ಸಂತ ಕೈಕಾಡಿ ಮಹಾರಾಜರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವ ವಿಗ್ರಹಗಳಿವೆ.

ಬದರೀನಾಥ : ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಸ್ಥಳ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ಕೆಲಕಾಲ ಇಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದನು. ನರನಾರಾಯಣ ಪರ್ವತಗಳ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಗ ಮುದ್ರಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮೂರ್ತಿಯ ಬದರೀನಾಥನ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಆಚಾರ್ಯತ್ರಯರು ದರ್ಶಿಸಿ ಪುನೀತರಾದ ಸ್ಥಳ. ಹತ್ತಿರದ ವಿಷ್ಣುಪ್ರಯಾಗದಲ್ಲಿ ನಾರದರಿಗೆ ನಾರಾಯಣನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಯಿತು. ಹನುಮಾನ್ ಚಟ್ಟಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರಿಯಾದ ಭೀಮನಿಗೆ ಆಂಜನೇಯನ ಪ್ರಚಂಡ ಶಕ್ತಿಯ ಅರಿವಾಯಿತು.

ಬಯಲಹಳ್ಳಿ : ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಜನಾರ್ದನ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಬಿದರೆ : ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಪತ್ನಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ನಳನ ಪತ್ನಿ ದಮಯಂತಿಯ ತೌರೂರು.

ಬೆಂಗಳೂರು : ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ನಗರ. ವೆಂಕಟರಮಣ, ಶ್ರೀರಾಮ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ, ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ, ಆಂಜನೇಯ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.

ಬೇಲೂರು : ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ವಿಶ್ವಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಲಂಕೃತ ಚನ್ನಕೇಶವನ ದೇವಾಲಯವು ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತನಾದ ರಾಜ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಬ್ಲಫ್ : ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಸುತ್ತಲೂ ಹರಿಯುವ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯರಂಗ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. (ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಆದಿರಂಗ, ಶ್ರೀರಂಗದಲ್ಲಿರುವುದು ಅಂತ್ಯರಂಗ

ಭದ್ರಾಚಲ : ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮ, ಸೀತೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೆಲಕಾಲ ಇಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದರು. ಭವ್ಯವಾದ ರಾಮಚಂದ್ರ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮನ ಶ್ರೇಷ್ಠಭಕ್ತ ರಾಮದಾಸರು ಇದ್ದ ಸ್ಥಳ.

ಮಥುರ : ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಮುನಾನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸಾರಭೂತನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ. ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಾಲಲೀಲೆ ನಡೆದ ಬೃಂದಾವನ, ನಂದಗೋಕುಲ, ಗೋವರ್ಧನ ಗಿರಿಗಳಿವೆ. ಮಥುರಾ, ಬೃಂದಾವನ, ಗೋಕುಲ ಇವು ಮೂರೂ ಪೂರ್ಣಾವತಾರಿ, ಪುರುಷೋತ್ತಮ, ಆದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ವಿಹಾರಭೂಮಿ, ಲೀಲಾವಿನೋದದ ನೆಲೆ; ಶತ್ರುಘ್ನನಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಗರ. ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳು, ಧ್ರುವ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ, ತುಲಸೀದಾಸರು ಶ್ರೀರಾಮನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ, ಉಗ್ರಸೇನ–ಕಂಸ ಆಳಿದ ಸ್ಥಳ. ಕೇಶವದೇವ, ಗೋಪೀನಾಥ, ಗೋವರ್ಧನನಾಥ, ದ್ವಾರಕಾನಾಥ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.

ಮದರಾಸು : ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯನಗರ. ಇಲ್ಲಿನ ತಿರುವಳ್ಳಿಕ್ಕೇಣಿ ವಿಸ್ತರಣದಲ್ಲಿರುವ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿಯ ದೇವಾಲಯವು ಪ್ರಾಚೀನ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಗಿದೆ. ಪೇಯಾಳ್ವಾರ್ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳ. ರಂಗನಾಥ, ಶ್ರೀರಾಮ, ವರದರಾಜ ಮಂದಿರಗಳಿವೆ.

ಮಳೂರು : ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ವ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ಅಪ್ರಮೇಯನೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಮಾಗಡಿ : ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮದ ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ಎನಿಸಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಮೇಲುಕೋಟೆ : ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಇಲ್ಲಿನ ಯದುಗಿರಿ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿನ ವೇದ ಪುಷ್ಕರಣಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯರು ವೇದಗಳನ್ನು ಪ್ರವಚನ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ವೇದಾದ್ರಿ ಎಂದೂ, ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ. ಅಂಬಾ ಮದ [illegible] ದ

ನಾರಾಯಣಾದ್ರಿ ಎಂದೂ, ಯಾದವರು ಬಂದು ದೇವರನ್ನು ಸೇವಿಸಿದುದ ರಿಂದ ಯಾದವಗಿರಿ ಎಂದೂ, ರಾಮಾನುಜರಿಂದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರವಾದುದ ರಿಂದ ಯತಿಶೈಲ ಎಂದೂ, ಇಲ್ಲಿನ ದೇವಾಲಯದ ಮೂಲ ಮೂರ್ತಿ ತಿರುನಾರಾಯಣನಾದುದರಿಂದ ತಿರುನಾರಾಯಣಪುರ ಎಂದೂ, ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಬ ದ ರಿ ಕಾ ಶ್ರ ಮ, ವೈಕುಂಠವರ್ಧನ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಎಂದೂ ಹೆಸರುಂಟು.

ರಾಮಾನುಜರು ತಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿದ ಇಲ್ಲಿನ ದೇವಾಲಯದ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ರಾಮಪ್ರಿಯ ಅಥವಾ ಚಲುವನಾರಾಯಣನಿಗೆ ನವರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ವೈರಮುಡಿ ತೊಡಿಸುವ ಉತ್ಸವವು ವಿಶ್ವಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ರಾಮಾನುಜರ ವಿಗ್ರಹವೂ ಇದೆ.

ಆದಿವರಾಹಮೂರ್ತಿಯು ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ ಉಂಟಾದ ಶ್ರಮದಿಂದ ಆತನ ಮೈಯಿಂದ ಸುರಿದ ಬೆವರು ಕಲ್ಯಾಣಿತೀರ್ಥ ಆಯಿತು. ಇದರ ತೀರದಲ್ಲಿ ವರಾಹಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ಭೂದೇವಿಗೆ ಚರಮ ಶ್ಲೋಕದ ಉಪದೇಶವಾಯಿತು. ಶ್ರೀರಾಮನು ಸೀತೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣರೊಡನೆ ಕೆಲ ಕಾಲ ಇದ್ದನು. ಶುಕ, ಪುಂಡರೀಕ, ರುಕ್ಮಾಂಗದ, ಅಂಬರೀಷ, ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ಎಂಬೀ ಪಂಚ ಭಾಗವತರು ನಾರಾಯಣನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ನಾರಾಯಣನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಗರುಡನು ತಂದಿರಿಸಿದ ಬಿಳಿಯ ಮಣ್ಣು ನಾಮ ಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಹತ್ತಿರದ ಪರ್ವತದ ಶಿಖರದ ಮೇಲೆ ಯೋಗಾ ನೃಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಮೈಸೂರು : ಕರ್ನಾಟಕದ ಸುಂದರನಗರ. ರಾ ಮಾ ನು ಜ, ವೇದಾಂತದೇಶಿಕರಿಬ್ಬರೂ ಸ್ವಯಂ ಅರ್ಚಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಾಚೀನ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ-ಹಯಗ್ರೀವ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಕಾಲ ಮಠವಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ವರಾಹ, ವೇಂಕಟರಮಣ, ಆಂ ಜ ನೇ ಯ ದೇವಾಲಗಳಿವೆ.

ರಾಮನಾಥಪುರ : ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ಸೌಭರಮುನಿಗಳು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಮಾಡಿದ ಮೂರ್ತಿಗಳಿರುವ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶ್ರೀರಾಮಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ. ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ತಪಸ್ಸ

ಮಾಡಿ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ಗಾಯತ್ರಿ ಶಿಲೆಯಿದೆ. ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಭಂಗ ತಂದ ಊರ್ವಶಿಯು ಕರುವಾಗಿ, ಕಾಮಧೇನುವು ಹಸುವಾಗಿ ಇರುವ ಕಲ್ಲಿನ ಗೋಗರ್ಭವಿದೆ. ಶಾಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ದೇವತೆಗಳು ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಮೀನುಗಳಾಗಿ ನದಿಯ ಒಂದು ಭಾಗದ ಪದ್ಮಪುಷ್ಕರಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಹಯಗ್ರೀವ ಮಂದಿರವಿದೆ. ಶ್ರೀರಂಗದಿಂದ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ರಾಮಾನುಜರು ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಕೆಲಕಾಲ ಇಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದರು. ಲೇಖಕನ ತಾಯಿಯ ಊರು.

ವರ್ಕಳ : ಕೇರಳದಲ್ಲಿದೆ. ಅತಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಜನಾರ್ದನಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯವು ಎತ್ತರವಾದ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲಿದ್ದು ಕೆಳಗೆ ತೀರ್ಥಗಳಿವೆ.

ಷೋಲಿಂಗರ್ : ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಇದಕ್ಕೆ ನರಸಿಂಹಪುರನೆಂದೂ ಹೆಸರು. ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಯೋಗಾನೃಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಆಂಜನೇಯ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀರಂಗಂ : ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ಊರಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯು ಬಳಸಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಹದಿನೈದು ಗೋಪುರಗಳು, ಏಳು ಪ್ರಾಕಾರಗಳಿರುವ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಾಚೀನ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಇಲ್ಲಿನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ರಾಜ ಇಕ್ಷ್ವಾಕುವು ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ತಂದು, ಶ್ರೀರಾಮನಿಂದ ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಇಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಆಳ್ವಾರರು, ಯಾಮುನ, ರಾಮಾನುಜ, ವೇದಾಂತದೇಶಿಕ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದೇವರು. ಚಂದ್ರಪುಷ್ಕರಣಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಊರಿನ ಸುತ್ತ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಇದೆ. ರಂಗನಾಥ, ನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯು ಪಶ್ಚಿಮವಾಹಿನಿಯಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀವಿಲ್ಲಿಪುತ್ತೂರು : ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ಪೆರಿಯಾಳ್ವಾರ್, ಆಂಡಾಳ್ ಜನಿಸಿದ ಸ್ಥಳ. ಹತ್ತಿರದ ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ವೇಂಕಟಾಚಲಪತಿಯ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಶ್ರೀವೈಕುಂಠಂ : ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರಪರ್ಣಿ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಷ್ಣು ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ : ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಯಿತೆಂದು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದ ಶ್ರೀರಂಗವನ್ನು ತಲಪಲು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ರಾಮಾನುಜರು ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳ. ನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ರಾಮಾನುಜರ ಪಾದಚಿಹ್ನೆಯಿರುವ ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥದ ಕೊಳವಿದೆ.

ಸಾವನದುರ್ಗ : ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯೆ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಸೇತು : ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಮೇಶ್ವರ, ಧನುಷ್ಕೋಟಿ ಎಂಬೂ ಹೆಸರು. ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ನಾನ ಪಾಪನಾಶಕವಾದುದು. ವಿಷ್ಣುವು ಸೇತುಮಾಧವನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷವನ್ನು ತಾಳಿ, ಪಾಂಡ್ಯರಾಜನ ಮಗಳಾದ ಗುಣನಿಧಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ವಿವಾಹವಾದ ನೆನಪನ್ನು ತರುವ ಸೇತುಮಾಧವನ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಹತ್ತಿರದ ಕೋದಂಡರಾಮನ್ ಕೋಯಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಳೆತ್ತರದ ಶ್ರೀರಾಮನ ಮೂರ್ತಿ ಇದೆ. ತಿರುಪ್ಪುಲನಿ ಅಥವಾ ದರ್ಭಶಯನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ದರ್ಭೆಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಆಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

ಸೋಮನಾಥಪುರ : ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಕೇಶವಸ್ವಾಮಿಯ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಹರಿದ್ವಾರ : ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಭಗೀರಥನ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಗಂಗೆಯು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಮೊದಲ ಸ್ಥಳ. ಬದರಿಯಾತ್ರೆಯ ಮಹಾದ್ವಾರ. ಗಂಗಾಮಾತೆ, ಗಾಯತ್ರಿ, ರಾಮಚಂದ್ರ, ಬದರೀನಾರಾಯಣ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ, ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪಾದದ ಗುರುತಿನ ಸ್ನಾನಘಟ್ಟವಿದೆ.

ಹಿರೇಮಗಳೂರು : ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಂದವಾದ ಶ್ರೀರಾಮನ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ಹುಲಿಕಲ್ಲು : ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನವಾದ

ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟರಮಣಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಲೇಖಕನ ತಂದೆಯ ಊರು.

ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ : ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಾಸನಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮ, ನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.

ಹಂಪೆ: ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ರಾಮಾಯಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜಟಾಯುವಧೆ, ಶಬರಿಯ ಆತಿಥ್ಯ, ರಾಮ–ಸುಗ್ರೀವ ಸಖ್ಯ, ಸಪ್ತಸಾಲವೃಕ್ಷ ಛೇದನ, ವಾಲಿಯ ವಧೆ ನಡೆದ ಸ್ಥಳ. ಭಕ್ತ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಹನುಮಂತನು ಹುಟ್ಟಿಬೆಳೆದ ಸ್ಥಳ. ವಿಜಯ ವಿಠಲ, ಹಜಾರ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಉಗ್ರನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.

7. ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಧ್ಯಾಯನ್ ಕೃತೇ, ಯಜನ್ ಯಜ್ಞೈಃ ತ್ರೇತಾಯಾಂ, ದ್ವಾಪರೇಽರ್ಚಯನ್।
ಯದಾಪ್ನೋತಿ ತದಾಪ್ನೋತಿ ಕಲೌ ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ಕೇಶವಂ ॥

ಎಂಬಂತೆ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ಗುಣಸಂಕೀರ್ತನವೇ ಮುಖ್ಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ ಆಗಿದೆ.

ಭಕ್ತಿಪಂಥವಾದ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಾದ ಆಚಾರ್ಯರುಗಳು ರಚಿಸಿರುವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿ ಭಗವದನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವುದು ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗ.

ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುವವನ ಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷ ಮನೋಭಾವಗಳು ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ಜ್ಞಾನದ ಅಭಾವ ಮತ್ತು ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಉಚ್ಚಾರ ದೋಷಾದಿಗಳು ಗಣನೀಯವಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಅರ್ಥಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಪಠಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಫಲ ದೊರಕುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೂ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ವಾಕ್‌ರೂಪವಾದ ಆರಾಧನೆ ಅಥವಾ ಕೈಂಕರ್ಯ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಸ್ತೋತ್ರ–ಗೀತೆಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭವಭಯಭೇಷಜಂ, ಪಾಪನಾಶನಂ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ ದುಃಖ

ಶಮನಂ, ಸರ್ವಮೃತ್ಯುನಿವಾರಣಂ, ಶೋಕಮೋಹ ದೈನ್ಯಲೋಭ ಕೋಪ ತಾಪನಾಶನಂ, ಸರ್ವವಿಘ್ನನಿವೃತ್ತಿಂ, ವಾಗರ್ಥಸಿದ್ಧಿ, ವಿದ್ಯಾಂ ಶ್ರಿಯಂ ವಿಮಲಸೌಖ್ಯಮ್ ಸಂತತಕೀರ್ತಿಂ, ದಶಸು ದಿಶಾಸು ಖ್ಯಾತಿಂ, ಭಕ್ತಿಂ ಗಾಢಾಂ, ಮೋಕ್ಷಂ ಪ್ರಯಾತಿ, ಪುಣ್ಯವರ್ಧನಂ, ಸಕಲೇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿ, ಬಹುಮಾನ್ಯಃ ಭವತಿ-ಎಂಬೀ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಲಾಭವಿದೆಯೆಂದು ಆಚಾರ್ಯರುಗಳ ಅಭಿಮತ. ರುಚಿ, ಗುಣ, ಸತ್ವಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಆಕರ್ಷಿಸುವ, ಇವು ಘವರ್ಣನಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ನೆರವಾಗಿ. ಆದರ್ಶ ಧರ್ಮಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು, ತಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಜನತೆಯ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಕ ಆಗುತ್ತವೆಯೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಸದ್ಗುರು ಸ್ತುತಿ

ಅಜ್ಞಾನತಿಮಿರಾಂಧಸ್ಯ ಜ್ಞಾನಾಂಜನಶಲಾಕಯಾ ।
ಚಕ್ಷುರುನ್ಮೀಲಿತಂ ಯೇನ ತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀ ಗುರವೇ ನಮಃ ॥
ಅನೇಕಜನ್ಮಸಂಪ್ರಾಪ್ತಕರ್ಮಬಂಧವಿದಾಹಿನೇ ।
ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಪ್ರದಾನೇನ ತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀ ಗುರವೇ ನಮಃ ॥
ಅಖಂಡಮಂಡಲಾಕಾರಂ ವ್ಯಾಪ್ತಂ ಯೇನ ಚರಾಚರಂ ।
ತತ್ಪದಂ ದರ್ಶಿತಂ ಯೇನ ತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀ ಗುರವೇ ನಮಃ ॥
ಚಿನ್ಮಯಂ ವ್ಯಾಪಿತಂ ಸರ್ವಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಂ ಸಚರಾಚರಂ ।
ತತ್ಪದಂ ದರ್ಶಿತಂ ಯೇನ ತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀ ಗುರವೇ ನಮಃ ॥
ಗುರುರ್ಬ್ರಹ್ಮಾ ಗುರುರ್ವಿಷ್ಣುಃ ಗುರುರ್ದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ ।
ಗುರುಸ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಬ್ರಹ್ಮ ತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀ ಗುರವೇ ನಮಃ ॥
ನಿತ್ಯಂ ಶುದ್ಧಂ ನಿರಾಕಾರಂ ನಿರಾಭಾಸಂ ನಿರಂಜನಂ ।
ನಿತ್ಯಬೋಧಂ ಚಿದಾನಂದಂ ಗುರುಂ ಬ್ರಹ್ಮ ನಮಾಮ್ಯಹಂ ॥
ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಂ ಪರಮಸುಖದಂ ಕೇವಲಂ ಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿಂ
ದ್ವಂದ್ವಾತೀತಂ ಗಗನಸದೃಶಂ ತತ್ತ್ವಮಸ್ಯಾದಿಲಕ್ಷ್ಯಂ ।

ಏಕಂ ನಿತ್ಯಂ ವಿಮಲಮಚಲಂ ಸರ್ವಧೀಸಾಕ್ಷಿಭೂತಂ
ಭಾವಾತೀತಂ ತ್ರಿಗುಣರಹಿತಂ ಸದ್ಗುರುಂ ತಂ ನಮಾಮಿ ||
ಆಪಾದಮೌಳಿಪರ್ಯಂತಂ ಗುರೂಣಾಮಾಕೃತಿಂ ಸ್ಮರೇತ್ |
ತೇನ ವಿಘ್ನಾಃ ಪ್ರಣಶ್ಯಂತಿ ಸಿಧ್ಯಂತಿ ಚ ಮನೋರಥಾಃ ||

ಆಚಾರ್ಯ ಸ್ತುತಿ

ರಾಮಾನುಜದಯಾಪಾತ್ರಂ ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯಭೂಷಣಂ |
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಂ ವಂದೇ ವೇದಾಂತದೇಶಿಕಂ ||
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾರ್ಯಕೃಪಾಪಾತ್ರಂ ಧೀಶಮಾದಿಗುಣಾರ್ಣವಂ |
ಶ್ರೀಶಠಾರಿಯತೀಶಾನಂ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರಮಹಂ ಭಜೇ ||
ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಿವಾನಂತಕಲ್ಯಾಣಗುಣಸಾಗರಂ |
ವೇದಾಂತದೇಶಿಕಂ ನೌಮಿ ಯದ್ಘಂಟಾಂಶಂ ಗುರೂತ್ತಮಂ ||
ಶ್ರೀಮಾನ್ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ |
ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ||
ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹಾಯ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಶಾಲಿನೇ |
ಶ್ರೀಮತೇ ವೇಂಕಟೇಶಾಯ ವೇದಾಂತಗುರವೇ ನಮಃ ||
ಜಯತಿ ನಿಗಮಚೂಡಾದೇಶಿಕೇಂದ್ರೋ ದಯಾಳುಃ
ಜಯತಿ ಸುಮತಿಸೇವ್ಯಾ ಶೋಭನಾ ತಸ್ಯ ಸೂಕ್ತಿಃ |
ಜಯತಿ ಶುಭಗುಣಂ ತಂ ಶೀಲಯನ್ ಸೂರಿಸಂಘೋ
ಜಯತಿ ವಸುಮತೀ ಸಾ ತಸ್ಯ ಸಂಚಾರಧನ್ಯಾ ||
ತುರಗವದನತೇಜೋಬೃಂಹಿತಾಶ್ಚರ್ಯಶಕ್ತಿಃ
ಕವಿಕಥಕಮೃಗೇಂದ್ರಃ ಸರ್ವತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರಃ
ಜಯತಿ ಗುರುರಬಾಧಾಂ ವೇದಚೂಡಾರ್ಯಸಂಜ್ಞಾಂ
ಅನಿತರಜನಲಭ್ಯಾಂ ಲಂಭಿತೋ ರಂಗಭರ್ತ್ರಾ ||
ಸ್ಮರತಿ ನಿಗಮಚೂಡಾ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರಂ ಮನೋ ಮೇ
ವದತಿ ಮಮ ನಿಕಾಮಂ ತಸ್ಯ ನಾಮಾನಿ ಜಿಹ್ವಾ

ನಮತಿ ಮಮ ಶರೀರಂ ತತ್ಪದಾಬ್ಜೇ ಮನೋಜ್ಞೇ
ತದಿಹ ಪರಿಣತಂ ಮೇ ತಾದೃಶಂ ಭಾಗಧೇಯಂ ||

ಸಿದ್ಧಂ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯೇ ಸ್ಥಿರಧಿಯಮನಘಂ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಂ ಬ್ರಹ್ಮನಿಷ್ಠಂ
ಸತ್ವಸ್ಥಂ ಸತ್ಯವಾಚಂ ಸಮಯನಿಯತಯಾ ಸಾಧುವೃತ್ತ್ಯಾ ಸಮೇತಂ |
ಡಂಭಾಸೂಯಾದಿಮುಕ್ತಂ ಜಿತವಿಷಯಗಣಂ ದೀರ್ಘಬಂಧುಂ ದಯಾಳುಂ
ಸ್ಖಾಲಿತ್ಯೇ ಶಾಸಿತಾರಂ ಸ್ವಪರಹಿತಪರಂ ದೇಶಿಕಂ ಭೂಷ್ಣುರೀಪ್ಸೇತ್ ||

ವೇದೇ ಸಂಜಾತಖೇದೇ ಮುನಿಜನವಚನೇ ಪ್ರಾಪ್ತನಿತ್ಯಾವಮಾನೇ
ಸಂಕೀರ್ಣೇ ಸರ್ವವರ್ಣೇ ಸತಿ ತದನುಗುಣೇ ನಿಷ್ಪ್ರಮಾಣೇ ಪುರಾಣೇ |
ಮಾಯಾವಾದೇ ಸಮೋದೇ ಕಲಿಕಲುಷವಶಾಚ್ಛೂನ್ಯವಾದೇ ವಿವಾದೇ
ಧರ್ಮತ್ರಾಣಾಯ ಯೋಽಭೂತ್ಸ ಜಯತು ಭಗವಾನ್ವಿಷ್ಣುಘಂಟಾವತಾರಃ ||

ಶ್ರೀಶೈಲೇಶದಯಾಪಾತ್ರಂ ಧೀಭಕ್ತ್ಯಾದಿಗುಣಾರ್ಣವಂ |
ಯತೀಂದ್ರಪ್ರವಣಂ ವಂದೇ ರಮ್ಯಜಾಮಾತರಂ ಮುನಿಂ ||

ಗುಣಮಣಿನಿಧಯೇ ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ | ಗುರುಕುಲಧುರ್ಯ ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ ||
ವರವರಮುನಯೇ ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ | ಯತಿವರತತ್ತ್ವವಿದೇ ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ ||

ದ್ರಾಕ್ಷಾಮಧಿಕ್ಷಿಪತಿ ನಿಂದತಿ ಮಾಕರಂದ
ಧಾರಾಂ ಸುಧಾರಸಝರೀಮಧರೀಕರೋತಿ
ಯತ್ಸಂಪ್ರಣೀತಮತುಲಂ ಯತಿಸಾರ್ವಭೌಮ
ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಮೇ ವರಮುನಿರ್ವಿತನೋತು ಭದ್ರಂ ||

ವಿಷ್ಣೋರ್ಯಃ ಪರ್ಶನಾರ್ಹಾಂ ಸರಣಿಮನುಸರನ್ದರ್ಶನಂ ಸತ್ತ್ವಭಾಜಾಂ
ಸಂಘೈಸ್ಸರ್ವೈರಪಿ ಕುರ್ವನ್ ಜಯತಿ ಗುಣನಿಧಿಃ ತತ್ವಟೀಕೈಕಪಾತ್ರಂ |
ತಸ್ಮಾತ್ತ್ವಾಂಶೋಽಪಯಂತುಃ ಪ್ರಣತಜನನಿಧೇಃ ಶ್ರೀಮತೋ ದೇಶಿಕೇಂದ್ರಾತ್
ನಾಹಂ ಜಾನೇ ನ ಜಾನೇ ಪರಮಿಹ ಶರಣಂ ದೈವತಂ ನೈವ ಜಾನೇ ||

ಸತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂ ಪುನರತಿಪುರಾ ನಾಕವಿದ್ಭಿರ್ಯದುಕ್ತಂ
ಬ್ರೂಮಃ ಶ್ರೋತ್ರೈಃ ಶೃಣುತ ಸುಧಿಯೋ ಮತ್ಸರಂ ವರ್ಜಯಿತ್ವಾ |
ತತ್ವಂ ವಿಷ್ಣುಃ ಪರಮನುಪಮಂ ತತ್ಪದಂ ಪ್ರಾಪ್ಯಮೇವಂ
ತತ್ಸಂಪ್ರಾಪ್ತ್ಯೈ ವರವರಮುನಿಃ ದೇಶಿಕೋ ದೀರ್ಘದರ್ಶೀ ||

ಮಹಾಭೂತಪುರೀಶಾನೋ ವಕುಳಾಭರಣೋಽಪಿ ವಾ ।
ಪಾರ್ಥಸೂತೋ ಭವೇದೀಶೋಮುನಿರ್ವರವರೋ ಮಹಾನ್ ॥

ಮಂಗಳಂ ರಮ್ಯಜಾಮಾತೃಮುನಿವರ್ಯಾಯ ಮಂಗಳಂ ।
ಯತೀಂದ್ರಪ್ರವಣಾಯಾಸ್ತು ಪನ್ನಗೇಂದ್ರಾಯ ಮಂಗಳಂ ॥

ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಥಸಮಾರಂಭಾಂ ನಾಥಯಾಮುನಮಧ್ಯಮಾಂ ।
ಅಸ್ಮದಾಚಾರ್ಯಪರ್ಯಂತಾಂ ವಂದೇ ಗುರುಪರಂಪರಾಂ ॥

ಯೋ ನಿತ್ಯಮಚ್ಯುತಪದಾಂಬುಜಯುಗ್ಮರುಕ್ಮ
ವ್ಯಾಮೋಹತಸ್ತದಿತರಾಣಿ ತೃಣಾಯ ಮೇನೇ ।
ಅಸ್ಮದ್ಗುರೋರ್ಭಗವತೋಽಸ್ಯ ದಯೈಕಸಿಂಧೋಃ
ರಾಮಾನುಜಸ್ಯ ಚರಣೌ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ॥
ಮಾತಾ ಪಿತಾ ಯುವತಯಸ್ತನಯಾ ವಿಭೂತಿ
ಸ್ಸರ್ವಂ ಯದೇವ ನಿಯಮೇನ ಮದನ್ವಯಾನಾಂ ।
ಆದ್ಯಸ್ಯ ನಃ ಕುಲಪತೇರ್ವಕುಳಾಭಿರಾಮಂ
ಶ್ರೀಮತ್ತದಂಘ್ರಿಯುಗಳಂ ಪ್ರಣಮಾಮಿ ಮೂರ್ಧ್ನಾ ॥
ಉದ್ಗೃಹ್ಣತೀಮುಪನಿಷತ್ಸು ನಿಗೂಢಮರ್ಥಂ
ಚಿತ್ತೇ ನಿವೇಶಯಿತುಮಲ್ಪಧಿಯಾಂ ಸ್ವಯಂ ನಃ ।
ಪಶ್ಯೇಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣಮುನೇಃ ಪ್ರತಿಪನ್ನಹಸ್ತಾಂ
ಉನ್ನಿದ್ರಪದ್ಮಸುಭಗಾಮುಪದೇಶಮುದ್ರಾಂ ॥
ಉಪವೀತಿನಮೂರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರವಂತಂ
ತ್ರಿಜಗತ್ಪುಣ್ಯಫಲಂ ತ್ರಿದಂಡಹಸ್ತಂ ।
ಶರಣಾಗತಸಾರ್ಥವಾಹಮೀಡೇ
ಶಿಖಯಾ ಶೇಖರಿಣಂ ಪತಿಂ ಯತೀನಾಂ ॥

ಪಾಷಂಡಸಾಗರಮಹಾಬಡಬಾಮುಖಾಗ್ನಿಃ
ಶ್ರೀರಂಗರಾಜಚರಣಾಂಬುಜಮೂಲದಾಸಃ ।
ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಲೋಕಮಣಿಮಂಟಪಮಾರ್ಗದಾಯೀ
ರಾಮಾನುಜೋ ವಿಜಯತೇ ಯತಿರಾಜರಾಜಃ ॥

ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಾಗಮಪಯೋಧಿಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ
ಶ್ರೀಶಾಂಘ್ರಿಪದ್ಮಮಕರಂದರಸಜ್ಞಭೃಂಗ ।
ಗೋವಿಂದವರ್ಯಕರಸಾರಸಪೂಜಿತೌ ತೇ
ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಕಾರಚರಣೌ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ॥
ನಮೋ ರಾಮಾನುಜಾರ್ಯಾಯ ವೇದಾಂತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿನೇ ।
ಆತ್ರೇಯ ಪದ್ಮನಾಭಾರ್ಯಸುತಾಯ ಗುಣಶಾಲಿನೇ ॥
ಸರ್ವದೇಶದಶಾಕಾಲೇಷ್ವವ್ಯಾಹತಪರಾಕ್ರಮಾ ।
ರಾಮಾನುಜಾರ್ಯದಿವ್ಯಾಜ್ಞಾ ವರ್ಧತಾಮಭಿವರ್ಧತಾಂ ॥
ರಾಮಾನುಜಾರ್ಯದಿವ್ಯಾಜ್ಞಾ ಪ್ರತಿವಾಸರಮುಜ್ವಲಾ ।
ದಿಗಂತವ್ಯಾಪಿನೀ ಭೂಯಾತ್ಸಾ ಹಿ ಲೋಕಹಿತೈಷಿಣೀ ॥
ಭೂತಂ ಸರಶ್ಚ ಮಹದಾಹ್ವಯಭಟ್ಟನಾಥ
ಶ್ರೀಭಕ್ತಿಸಾರಕುಲಶೇಖರಯೋಗಿವಾಹಾನ್ ।
ಭಕ್ತಾಂಘ್ರಿರೇಣುಪರಕಾಲಯತೀಂದ್ರಮಿಶ್ರಾನ್
ಶ್ರೀಮತ್ಪರಾಂಕುಶಮುನಿಂ ಪ್ರಣತೋಽಸ್ಮಿ ನಿತ್ಯಂ ॥
ತಾತಸ್ತು ತೇ ಮಧುಭಿದಃ ಸ್ತುತಿಲೇಶವಶ್ಯಾತ್
ಕರ್ಣಾಮೃತೈಃ ಸ್ತುತಿಶತೈರನವಾಪ್ತಪೂರ್ವಂ ।
ತ್ವನ್ಮೌಲಿಗಂಧಸುಭಗಾಮುಪಹೃತ್ಯ ಮಾಲಾಂ
ಲೇಭೇ ಮಹತ್ತರಪದಾನುಗುಣಂ ಪ್ರಸಾದಂ ॥
ಗುರುಮುಖಮನಧೀತ್ಯ ಪ್ರಾಹವೇದಾನಶೇಷಾನ್
ನರಪತಿಪರಿಕ್ಲೃಪ್ತಂ ಶುಲ್ಕಮಾದಾತುಕಾಮಃ ।
ಶ್ವಶುರಮಮರವಂದ್ಯಂ ರಂಗನಾಥಸ್ಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್
ದ್ವಿಜಕುಲತಿಲಕಂ ತಂ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತಂ ನಮಾಮಿ ॥

ನಿತ್ಯಸೂರಿಸ್ತುತಿ

ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ ।
ಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಧ್ಯಾಯೇತ್ಸರ್ವವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಯೇ ॥

ಯಸ್ಯದ್ವಿರದವಕ್ತ್ರಾದ್ಯಾಃ ಪಾರಿಷದ್ಯಾಃ ಪರಶ್ಶತಂ |
ವಿಘ್ನಂ ನಿಘ್ನಂತಿ ಸತತಂ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಂ ತಮಾಶ್ರಯೇ ||
ಶಾಂತಾಕಾರಂ ಸರೋಜಾಕ್ಷಂ ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಧರಂ |
ಮುಕುಂದದ್ವಾರನಿಲಯಂ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನಂ ತಮಾಶ್ರಯೇ ||
ಸ್ಫುರತ್ಸಹಸ್ರಾರಶಿಖಾತಿತೀವ್ರಂ ಸುದರ್ಶನಂ ಭಾಸ್ಕರಕೋಟಿತುಲ್ಯಂ |
ಸುರದ್ವಿಷಾಂ ಪ್ರಾಣವಿನಾಶಿವಿಷ್ಣೋಃ ಚಕ್ರಂ ಸದಾಹಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ||
ವಿಷ್ಣೋರ್ಮುಖೋತ್ಥಾನಿಲಪೂರಿತಸ್ಯ ಯಸ್ಯ ಧ್ವನಿರ್ದಾನವದರ್ಪಹಂತಾ |
ತಂ ಪಾಂಚಜನ್ಯಂ ಶಶಿಕೋಟಿಶುಭ್ರಂ ಶಂಖಂ ಸದಾಹಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ
ಹಿರಣ್ಮಯೀಂ ಮೇರುಸಮಾನಸಾರಾಂ ಕೌಮೋದಕೀಂ ದೈತ್ಯಕುಲೈಕಹಂತ್ರೀಂ |
ವೈಕುಂಠವಾಮಾಗ್ರಕರಾಭಿಮೃಷ್ಟಾಂ ಗದಾಂ ಸದಾಹಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ
ರಕ್ಷೋಸುರಾಣಾಂ ಕಠಿನೋಗ್ರಕಂಠಚ್ಛೇದಕ್ಷರಚ್ಛೋಣಿತದಿಗ್ಧಧಾರಂ |
ತಂ ನಂದಕಂ ನಾಮ ಹರೇಃ ಪ್ರದೀಪ್ತಂ ಖಡ್ಗಂ ಸದಾಹಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ||
ಯಜ್ಜ್ಯಾನಿನಾದಶ್ರವಣಾತ್ಸುರಾಣಾಂ ಚೇತಾಂಸಿ ನಿರ್ಮುಕ್ತಭಯಾನಿ ಸದ್ಯಃ |
ಭವಂತಿ ದೈತ್ಯಾಶನಿಬಾಣವರ್ಷೈಃ ಶಾರ್ಙ್ಗಂ ಸದಾಹಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ||
ಕುಂಕುಮಾಂಕಿತವರ್ಣಾಯ ಕುಂದೇಂದುಧವಳಾಯ ಚ |
ವಿಷ್ಣುವಾಹ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಪಕ್ಷಿರಾಜಾಯ ತೇ ನಮಃ ||
ಮನೋಜವಂ ಮಾರುತತುಲ್ಯವೇಗಂ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಂ ಬುದ್ಧಿಮತಾಂ ವರಿಷ್ಠಂ |
ವಾತಾತ್ಮಜಂ ವಾನರಯೂಥಮುಖ್ಯಂ ಶ್ರೀರಾಮದೂತಂ ಶಿರಸಾ ನಮಾಮಿ ||
ಶಂಖೀ ಚಕ್ರೀ ಸಘೃತಮುಕುಟಃ ಕುಂಡಲೀ ಚೋನ್ನತಾಂಸೋ
ದಂಷ್ಟ್ರೀ ಪ್ರಾಂಶುಃ ಕಮಲನಯನಃ ಶುಭ್ರನ್ಯತ್ಕೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಃ |
ಗಾಂಗೇಯಾಂಭೋರುಹಜಲಮುಖಾಪದ್ಮಜಾಕ್ಷಮಾಲೋ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತೋ ವಸತು ಹೃದಿ ಮೇ ಬದ್ಧಕೌಶೇಯಕಕ್ಷ್ಯಃ ||

ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ತುತಿ

ನೀಳಾತುಂಗಸ್ತನಗಿರಿತಟೀ ಸುಪ್ತಮುದ್ಬೋಧ್ಯ ಕೃಷ್ಣಂ
ಪಾರಾರ್ಥ್ಯಂ ಸ್ವಂ ಶ್ರುತಿಶತಶಿರಸ್ಸಿದ್ಧಮಧ್ಯಾಪಯಂತೀ |

ಸ್ವೋಚ್ಛಿಷ್ಟಾಯಾಂ ಸ್ರಜಿ ನಿಗಳಿತಂ ಯಾ ಬಲಾತ್ಕೃತ್ಯ ಭುಂಕ್ತೇ
ಗೋದಾ ತಸ್ಯೈ ನಮ ಇದಮಿದಂ ಭೂಯ ಏವಾಸ್ತು ಭೂಯಃ ||
ಮಾತಾ ಚೇತ್ತುಲಸೀ ಪಿತಾ ಯದಿ ತವ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತೋ ಮಹಾನ್
ಭ್ರಾತಾ ಚೇದ್ಯತಿಶೇಖರಃ ಪ್ರಿಯತಮಃ ಶ್ರೀರಂಗಧಾಮಾ ಯದಿ
ಜ್ಞಾತಾರಸ್ತನಯಾಸ್ತ್ವದುಕ್ತಿಸರಸಸ್ತನ್ಯೇನ ಸಂವರ್ಧಿತಾಃ
ಗೋದಾದೇವಿ. ಕಥಂ ತ್ವಮನ್ಯಮಾನಿಶಂ ಸಾಧಾರಣಾ ಶ್ರೀರಸಿ ||
ನಮಸ್ತುಲಸಿ ಸರ್ವಜ್ಞೇ ಪುರುಷೋತ್ತಮವಲ್ಲಭೇ
ಪಾಹಿ.ಮಾಂ ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯೋ ಸರ್ವಸಂಪತ್ಪ್ರದಾಯಿನಿ ||
ಯನ್ಮೂಲೇ ಸರ್ವತೀರ್ಥಾನಿ ಯನ್ಮಧ್ಯೇ ಸರ್ವದೇವತಾಃ
ಯದಗ್ರೇ ಸರ್ವವೇದಾಶ್ಚ ತುಳಸಿ ತ್ವಾಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ ||
ವಿಷ್ಣುಹರ್ಷಾಶ್ರುಸಂಭೂತೇ ತುಲಸ್ಯಮರವಂದಿತೇ
ನಮಸ್ಕರೋಮಿ ತ್ವಾಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯಕರ್ಮಭಿಃ ||
ಸಮುದ್ರವಸನೇ ದೇವಿ ಪರ್ವತಸ್ತನಮಂಡಿತೇ
ವಿಷ್ಣುಪತ್ನಿ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಪಾದಸ್ಪರ್ಶಂ ಕ್ಷಮಸ್ವ ಮೇ ||
ವಿಷ್ಣುಪತ್ನೀಂ ಮಹೀಂ ದೇವೀಂ ಮಾಧವೀಂ ಮಾಧವಪ್ರಿಯಾಂ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಪ್ರಿಯಸಖೀಂ ದೇವೀಂ ನಮಾಮ್ಯಚ್ಯುತವಲ್ಲಭಾಂ ||
ಓಂ ಧನುರ್ಧರಾಯ ವಿದ್ಮಹೇ ಸರ್ವಸಿದ್ಧೈಶ್ಚ ಧೀಮಹಿ
ತನ್ನೋ ಧರಾಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್ ||
ಕರದ್ವಯೇನ ಕಮಲೇ ಧಾರಯಂತೀಂ ಸ್ವಲೀಲಯಾ
ಹಾರನೂಪುರಸಂಯುಕ್ತಾಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ದೇವೀಂ ವಿಚಿಂತಯೇ ||
ಯಸ್ಯಾಃ ಕಟಾಕ್ಷಲೇಶೇನ ಪ್ರಾಣೀ ಪ್ರಾಚೀನಬರ್ಹಿತಾಂ
ಅನ್ವೇತಿ ತಾಂ ಮಹಾದೇವೀಂ ವೀರಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ನಮಾಮ್ಯಹಂ ||
ಆವಿರ್ಭಾವಃ ಕಲಶಜಲಧಾವಧ್ವರೇ ವಾಪಿ ಯಸ್ಯಾಃ
ಸ್ಥಾನಂ ಯಸ್ಯಾಸ್ಸರಸಿಜವನಂ ವಿಷ್ಣುವಕ್ಷಸ್ಥಲಂ ವಾ
ಭೂಮಾ ಯಸ್ಯಾ ಭುವನಮಖಿಲಂ ದೇವಿ ದಿವ್ಯಂ ಪದಂ ವಾ
ಸ್ತೋಕಪ್ರಜ್ಞೈರನವಧಿಗುಣಾ ಸ್ತೂಯಸೇ ಸಾ ಕಥಂ ತ್ವಂ ||

ಈಶಾನಾಂ ಜಗತೋಽಸ್ಯ ವೇಂಕಟಪತೇರ್ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಾಂ ಪ್ರೇಯಸೀಂ
ತದ್ವಕ್ಷಸ್ಥಲನಿತ್ಯವಾಸರಸಿಕಾಂ ತತ್ಕ್ಷಾಂತಿಸಂವರ್ಧಿನೀಂ
ಪದ್ಮಾಲಂಕೃತಪಾಣಿಪಲ್ಲವಯುಗಾಂ ಪದ್ಮಾಸನಸ್ಥಾಂ ಶ್ರಿಯಂ
ವಾತ್ಸಲ್ಯಾದಿಗುಣೋಜ್ಜ್ವಲಾಂ ಭಗವತೀಂ ವಂದೇ ಜಗನ್ಮಾತರಂ ||

ಕಲ್ಯಾಣಾನಾಮವಿಕಲನಿಧಿಃ ಕಾಪಿ ಕಾರುಣ್ಯಸೀಮಾ
ನಿತ್ಯಾಮೋದಾ ನಿಗಮವಚಸಾಂ ಮೌಳಿಮಂದಾರಮಾಲಾ
ಸಂಪದ್ದಿವ್ಯಾ ಮಧುವಿಜಯಿನಸ್ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಮೇ
ಸೈಷಾ ದೇವೀ ಸಕಲಭುವನಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕಾಮಧೇನುಃ ||

ತ್ವಾಮೇವಾಹುಃ ಕತಿಚಿದಪರೇ ತ್ವತ್ಪ್ರಿಯಂ ಲೋಕನಾಥಂ
ಕಿಂ ತೈರಂತಃಕಲಹಮಲಿನೈಃ ಕಿಂಚಿದುತ್ತೀರ್ಯ ಮಗ್ನೈಃ
ತ್ವತ್ಸಂಪ್ರೀತ್ಯೈ ವಿಹರತಿ ಹರೌ ಸಮ್ಮುಖೀನಾಂ ಶ್ರುತೀನಾಂ
ಭಾವಾರೂಢೌ ಭಗವತಿ ಯುವಾಂ ದೈವತಂ ದಂಪತೀ ನಃ ||

ಪತ್ಯುರ್ದಕ್ಷಿಣಪಾಣಿಪಂಕಜಪುಟೇ ವಿನ್ಯಸ್ತಪಾದಾಂಬುಜಾ
ವಾಮಂ ಪನ್ನಗನಾಥಭೋಗಸದೃಶಂ ಪರ್ಯಂಕಯಂತೀ ಭುಜಂ
ಪೋತ್ರಸ್ಪರ್ಶಲಸತ್ಕಪೋಲಫಲಕಾ ಫುಲ್ಲಾರವಿಂದೇಕ್ಷಣಾ
ಸಾ ಮೇ ಪುಷ್ಯತು ಮಂಗಳಾನ್ಯನುದಿನಂ ಸರ್ವಾಣಿ ಸರ್ವಂಸಹಾ ||

ಯೋಗಾರಂಭತ್ವರಿತಮನಸೋ ಯುಷ್ಮದೈಕಾಂತ್ಯಯುಕ್ತಂ
ಧರ್ಮಂ ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಪ್ರಥಮಮಿಹ ಯೇ ಧಾರಯಂತೇ ಧನಾಯಾಂ
ತೇಷಾಂ ಭೂಮೇರ್ಧನಪತಿಗೃಹಾದಂಬರಾದಂಬುಧೇರ್ವಾ
ಧಾರಾ ನಿರ್ಯಾಂತ್ಯಧಿಕಮಧಿಕಂ ವಾಂಛಿತಾನಾಂ ವಸೂನಾಂ ||

ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರರಾಜತನಯಾಂ ಶ್ರೀರಂಗಧಾಮೇಶ್ವರೀಂ
ದಾಸೀಭೂತಸಮಸ್ತದೇವವನಿತಾಂ ಲೋಕೈಕದೀಪಾಂಕುರಾಂ
ಶ್ರೀಮನ್ಮಂದಕಟಾಕ್ಷಲಬ್ಧವಿಭವಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಗಂಗಾಧರಾಂ
ತ್ವಾಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಕುಟುಂಬಿನೀಂ ಸರಸಿಜಾಂ ವಂದೇ ಮುಕುಂದಪ್ರಿಯಾಂ ||

ವಂದೇ ಪದ್ಮಕರಾಂ ಪ್ರಸನ್ನವದನಾಂ ಸೌಭಾಗ್ಯದಾಂ ಭಾಗ್ಯದಾಂ
ಹಸ್ತಾಭ್ಯಾಮಭಯಪ್ರದಾಂ ಮಣಿಗಣೈರ್ನಾನಾವಿಧೈರ್ಭೂಷಿತಾಂ

ಭಕ್ತಾಭೀಷ್ಟಫಲಪ್ರದಾಂ ಹರಿಹರಬ್ರಹ್ಮಾದಿಭಿಸ್ಸೇವಿತಾಂ
ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಪಂಕಜಶಂಖಪದ್ಮನಿಧಿಭಿರ್ಯುಕ್ತಾಂ ಸದಾ ಶಕ್ತಿಭಿಃ ||

ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀರ್ದಿಶತಾದಶೇಷಜಗತಾಂ ಸರ್ಗೋಪಸರ್ಗಸ್ಥಿತೀಃ
ಸ್ವರ್ಗಂ ದುರ್ಗತಿಮಾಪವರ್ಗಿಕಪದಂ ಸರ್ವಂ ಚ ಕುರ್ವನ್ಹರಿಃ
ಯಸ್ಯಾ ವೀಕ್ಷ್ಯ ಮುಖಂ ತದಿಂಗಿತಪರಾಧೀನೋ ವಿಧತ್ತೇಖಿಲಂ
ಕ್ರೀಡೇಯಂ ಖಲು ನಾನ್ಯಥಾಸ್ಯ ರಸದಾ ಸ್ಯಾದೈಕರಸ್ಯಾತ್ತಯಾ ||

ಹೇ ಶ್ರೀಃ ದೇವಿ ಸಮಸ್ತಲೋಕಜನನೀಂ ತ್ವಾಂ ಸ್ತೋತುಮೀಹಾಮಹೇ
ಯುಕ್ತಾಂ ಭಾವಯ ಭಾರತೀಂ ಪ್ರಗುಣಯ ಪ್ರೇಮಪ್ರಧಾನಾಂ ಧಿಯಂ
ಭಕ್ತಿಂ ಬಂಧಯ ನಂದಯಾಶ್ರಿತಮಿಮಂ ದಾಸಂ ಜನಂ ತಾವಕಂ
ಲಕ್ಷ್ಯಂ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕಟಾಕ್ಷವೀಚಿವಿಸೃತೇಃ ತೇ ಸ್ಯಾಮ ಚಾಮೀ ವಯಂ ||

ಶ್ರೀದೇವೀ ಪ್ರಥಮಾ ನಾಮಾ ದ್ವಿತೀಯಾ ಅಮೃತೋದ್ಭವಾ
ತೃತೀಯಾ ಕಮಲಾ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ಚತುರ್ಥೀ ಚಂದ್ರಶೋಭನಾ
ಪಂಚಮೀ ವಿಷ್ಣುಪತ್ನೀ ಚ ಷಷ್ಠೀ ವೈಷ್ಣವೀ ತಥಾ
ಸಪ್ತಮೀ ಚ ವರಾರೋಹಾ ಅಷ್ಟಮೀ ಹರಿವಲ್ಲಭಾ
ನವಮೀ ಶಾರ್ಙ್ಗಿಣೀ ಚೈವ ದಶಮೀ ದೇವದೇವಿಕಾ
ಏಕಾದಶೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ದ್ವಾದಶೀ ಲೋಕಸುಂದರೀ
ತ್ರಯೋದಶೀ ಸಮಾಖ್ಯಾತಾ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಫಲಪ್ರದಾ ||

ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುಸ್ತುತಿ

ಅನುಚಿತಪದವೀಭಿಃ ಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ಪ್ರಯಾತಾ
ನ್ಯಲಮಲತಿಮಾತ್ರತ್ರಾಸಚಿಂತಾ ವಿಷಾದ್ಯೈಃ
ಉಪನಿಷದಮುದಾರಾಮುದ್ವಮನ್ಪಾಂಡವಾರ್ಥಂ
ಶರಣಮುಪಗತಾನ್ನಃ ತ್ರಾಯತೇ ಶಾರ್ಙ್ಗಧನ್ವಾ ||

ಅಯಮನಘಮಸೂಕ್ತ್ಯಾ ಆದಿಭಕ್ತ್ಯಾ ಯಥಾವತ್
ವಿಶದಿತನಿಜತತ್ತ್ವೋ ವಿಶ್ವಮಾಪ್ಯಾವಭವ್ಯಾಂ

ರಥಚರಣನಿರೂಢವ್ಯಂಜನಾನಾಂ ಜನಾನಾಂ
ದುರಿತಮಥನಲೀಲಾದೋಹಲೀ ದೇಹಲೀಶಃ ॥

ಚೇತೋದರ್ಪಣಮಾರ್ಜನಂ ಭವಮಹಾದಾವಾಗ್ನಿನಿರ್ವಾಪಣಂ
ಶ್ರೇಯಃ ಕೈರವಚಂದ್ರಿಕಾವಿತರಣಂ ವಿದ್ಯಾವಧೂಜೀವನಂ
ಆನಂದಾಂಬುಧಿವರ್ಧನಂ ಪ್ರತಿಪದಂ ಪೂರ್ಣಾಮೃತಾಸ್ವಾದನಂ
ಸರ್ವಾತ್ಮಸ್ನಪನಂ ಪರಂ ವಿಜಯತೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಸಂಕೀರ್ತನಂ ॥

ನಿಸ್ಸ್ನೇಹತ್ವಾಮೃತತ್ವಾತ್ಸ್ವವಶಜನಿತಯಾನನ್ಯಭಾವಪ್ರದಾನಾತ್
ಸಂಪೂರ್ಣಪಾತಿಶಕ್ತೇರ್ಗ್ಯ ನಲಿನಸಖಮನತೋ ನಾಯಕತ್ವಾತ್ಸುರಾಣಾಂ
ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರಾಪ್ತ್ಯಭಿಯೋಗಾತ್ಸನಿತರಗತಿತಾದ್ಯಾವಹಾಸನ್ನಭಾವಾತ್
ಜಾಡ್ಯೇ ಸ್ವೇ ಸ್ಥಾಪಯಿತ್ವಾ ಸ್ವಾನ್ ಹರಿರಿತಿ ಶರಜತ್ ಸ್ಥಾಪಯಾಮಾಸ ಕೃಷ್ಣಂ ॥

ಬಾಲಾಯ ನೀಲವಪುಷೇ ನವಕಿಂಕಿಣೀಕ
ಜಾಲಾಭಿರಾಮಜಘನಾಯ ದಿಗಂಬರಾಯ
ಶಾರ್ದೂಲದಿವ್ಯನಖಭೂಷಣಭೂಷಣಾಯ
ನಂದಾತ್ಮಜಾಯ ನವನೀತಮುಷೇ ನಮಸ್ತೇ ॥

ಮೂಕಂ ಕರೋತಿ ವಾಚಾಲಂ ಪಂಗುಂ ಲಂಘಯತೇ ಗಿರಿಂ
ಯತ್ಕೃಪಾ ತಮಹಂ ವಂದೇ ಪರಮಾನಂದಮಾಧವಂ ॥

ವಂದೇ ಮುಕುಂದಮರವಿಂದದಲಾಯತಾಕ್ಷಂ
ಕುಂದೇಂದುಶಂಖದಶನಂ ಶಿಶುಗೋಪವೇಷಂ
ಇಂದ್ರಾದಿದೇವಗಣವಂದಿತಪಾದಪೀಠಂ
ವೃಂದಾವನಾಲಯಮಹಂ ವಸುದೇವಸೂನುಂ ॥

ವಂಶೀವಿಭೂಷಿತಕರಾನ್ನವನೀರದಾಭಾತ್
ಪೀತಾಂಬರಾದರುಣಬಿಂಬಫಲಾಧರೋಷ್ಠಾತ್
ಪೂರ್ಣೇಂದುಸುಂದರಮುಖಾದರವಿಂದನೇತ್ರಾತ್
ಕೃಷ್ಣಾತ್ಪರಂ ಕಿಮಪಿ ತತ್ತ್ವಮಹಂ ನ ಜಾನೇ ॥

ವ್ಯಾತನ್ವಾನಾಃ ತರುಣತುಲಸೀದಾಮಭಿಃ ಸ್ವಾಮಭಿಖ್ಯಾಂ
ಮಾತಾಂಗಾದ್ರೌ ಮರಕತರುಚಿಂ ಪುಷ್ಣತೀ ಮಾನಸೇನಃ

ಭೋಗೈಶ್ವರ್ಯಪ್ರಿಯಾಸಹಚರೈಃ ಕಾಪಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಟಾಕ್ಷೈಃ
ಭೂಯಃ ಶ್ಯಾಮಾ ಭುವನಜನನೀ ದೇವತಾ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾ ॥
ಆಪದಾಮಪಹರ್ತಾರಂ ದಾತಾರಂ ಸರ್ವಸಂಪದಾಂ
ಲೋಕಾಭಿರಾಮಂ ಶ್ರೀರಾಮಂ ಭೂಯೋ ಭೂಯೋ ನಮಾಮ್ಯಹಂ
ಚಾಪಂ ಧುನಾನಃ ಸ್ತನಯಿತ್ನುಘೋಷಂ
ಕರ್ಷನ್ ನಿಷಂಗಾದಿಷು ಮೂರ್ತಿವಿಘ್ನಂ
ಆಪತ್ಸು ಭೂಯಾದಭಯಪ್ರದೋ ಮೇ
ಸಾಕಂ ಸುಮಿತ್ರಾತನಯೇನ ರಾಮಃ ॥
ಧ್ಯಾಯೇದಾಜಾನುಬಾಹುಂ ಧೃತಶರಧನುಷಂ ಬದ್ಧಪದ್ಮಾಸನಸ್ಥಂ
ಪೀತಂ ವಾಸೋವಸಾನಂ ನವಕಮಲದಲಸ್ಪರ್ಧಿನೇತ್ರಂ ಪ್ರಸನ್ನಂ
ವಾಮಾಂಕಾರೂಢಸೀತಾಮುಖಕಮಲಮಿಲಲ್ಲೋಚನಂ ನೀರದಾಭಂ
ನಾನಾಲಂಕಾರದೀಪ್ತಂ ದಧತ ಮುರುಜಟಾಮಂಡಲಂ ರಾಮಚಂದ್ರಂ ॥

ರಾಮಂ ಶ್ಯಾಮಾಭಿರಾಮಂ ರವಿಶಶಿನಯನಂ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶಂ
ದಿವ್ಯಂ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಪಾಣಿಂ ಶರಮುಖಶರಧಿಂ ಚಾರು ಕೋದಂಡಹಸ್ತಂ
ಕಾಲಂ ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರಂ ಸಕಲಮುನಿನುತಂ ಸರ್ವಸೌಭಾಗ್ಯಪೂರ್ಣಂ
ಸತ್ಯಂ ಸೌಜನ್ಯಮೂರ್ತಿಂ ಸಕಲಗುಣಯುತಂ ರಾಮಚಂದ್ರಂ ಭಜೇಽಹಂ ॥

ಕಲ್ಪಾಂತೇಽಪಿ ಸ್ಥಿತತ್ವಾತ್ಸಕಲಸುರಗಣಸ್ರಷ್ಟೃಭಾವಾಜ್ಜನಾನಾಂ
ರಕ್ಷಾದ್ಯಾಪಾದಕತ್ವಾತ್ ಶಿವಸಿದ್ಧಿಭರಣಾತ್ಸರ್ವದೇವಾತ್ಮಭಾವಾತ್
ತತ್ತತ್ಕರ್ಮಾನುರೂಪಂ ಫಲವಿತರಣತೋ ವೈನತೇಯಧ್ವಜತ್ವಾತ್
ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಾವನಾದೇಃ ಪ್ರಭುಮಥಶಠಜಿತ್ಪ್ರಾಹ ಸರ್ವಾಮರೋಚ್ಚಂ ॥

ದೀಪ್ತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಸ್ವಭಾವಂ ಮುಖರಿತಜಲಜಂ ವರ್ಷಕಾಂಭೋದವರ್ಣಂ
ಶೈಲಚ್ಛತ್ರಾಭಿಗುಪ್ತಾ ಶ್ರಿತಪಶುನಿಲಸತ್ ಹೇಲಿವಾಪೀತಗವ್ಯಂ
ಸಂರಂಭೋತ್ಕ್ಷಿಪ್ತಭೂಮಿಂ ಪ್ರಣಮದನುಗುಣಂ ಪೂತನಾಚೇತನಾಸಾಂ
ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯಂ ಶ್ರುತೀನಾಂ ಶುಭಸವಿಧಗಿರಿಸ್ಥಾನತೋ ನಿರ್ವಿಶೇಷ ॥

ಶಂಖಾದ್ಯೈಃ ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಾದಿಭಿರಪಿ ಚ ತಥಾ ಶಾರ್ಙ್ಗಮುಖ್ಯೈಃ ತುಲಸ್ಯಾ
ಬಿಂಬೋಷ್ಠಾದ್ಯೈಃ ಸುನಾಸಾ ಪ್ರತತಿಭಿರವಧಿಜ್ಯೋತಿರೂರ್ಜಸ್ವಿಮೂರ್ತ್ಯಾ

ನೇತ್ರಾಬ್ಜಾದ್ಯೈಃ ಅಶೇಷಾಭರಣಸುಷಮಯಾಖ್ಯೈಶ್ಚ ಭಕ್ತೈಃ ಮನೋಜ್ಞೈಃ
ದೇವಃ ಸ್ವಾನಾಂ ಅಜಸ್ರಂ ಸ್ಮೃತಿವಿಷಯತಯಾ ಭಾತಿ ಚೇತ್ಯಭ್ಯುದಾಯಿ ॥

ಕಮಲಾ ನಿರಪಾಯಧರ್ಮಪತ್ನೀ ಕರುಣಾದ್ಯಾ ಸ್ವಯಂ ಋತ್ವಿಜೋಗುಣಾತ್ತೇ
ಅವನಂಶ್ರಯತಾ ಮಹೀಸಮಾಢ್ಯಂ ಸ ಚ ಧರ್ಮಃ ತ್ವದನನ್ಯಸೇವನೀಯಃ ॥

ಕಮಪ್ಯನವಧಿಂ ವಂದೇ ಕರುಣಾವರುಣಾಲಯಂ
ವೃಷಶೈಲತಟಸ್ಥಾನಾಂ ಸ್ವಯಂ ವ್ಯಕ್ತಿಮುಪಾಗತಂ ॥

ಕಲ್ಯಾಣಾದ್ಭುತಗಾತ್ರಾಯ ಕಾಮಿತಾರ್ಥಪ್ರದಾಯಿನೇ
ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಥಾಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಯ ತೇ ನಮಃ ॥

ವಂದೇ ಶ್ರೀನಯನೋತ್ಪಲಸ್ಯ ಶಶಿನಂ ಶೇಷಾಚಲಾಧೀಶ್ವರಂ
ಬ್ರಹ್ಮಾದ್ಯರ್ಚಿತಪಾದಪದ್ಮಯುಗಳಂ ಲೋಕೈಕನೇತ್ರೋತ್ಸವಂ
ವಾಸಿಷ್ಠೈಸ್ಸನಕಾದಿಭಿರ್ಮುನಿಗಣೈಸ್ಸಂಸೇವ್ಯಮಾನಂ ಸದಾ
ಭಕ್ತಾನಾಮಖಿಲಾರ್ಥದಾಯಿನಮಹಂ ಶ್ರೀವೇಂಕಟೇಶಂ ಗುರುಂ ॥

ಪ್ರಾಯಃಪ್ರಪದನೇ ಪುಂಸಾಂ ಪೌನಃಪುನ್ಯ ನಿವಾರಯನ್
ಹಸ್ತಃ ಶ್ರೀರಂಗಭರ್ತುರ್ಮಾಂ ಅವ್ಯಾದಭಯಮುದ್ರಿತಃ ॥

ವಿಧಾಸಂ ರಂಗೇಶಾತ್ತ್ವಧಿಗತವತೋ ವೇಂಕಟಕವೇಃ
ಸ್ಫುರದ್ವರ್ಣಂ ವಕ್ತ್ರೇ ಪರಿಕಲಯತಾಂ ನ್ಯಾಸತಿಲಕಂ
ಇಹಾಮುತ್ರಾಪ್ಯೇಷಃ ಪ್ರಣತಜನಚಿಂತಾಮಣಿಗಿರಿಃ
ಸ್ವಪರ್ಯಂಕೇ ನೇವಾಂ ದಿಶತಿ ಫಣಿಪರ್ಯಂಕರಸಿಕಃ ॥

ಸಪ್ತಪ್ರಾಕಾರಮಧ್ಯೇ ಸರಸಿಜಮುಕುಳೋದ್ಭಾಸಮಾನೇ ವಿಮಾನೇ
ಕಾವೇರೀ ಮಧ್ಯದೇಶೇ ಫಣಿಪತಿಶಯನೇ ಶೇಷಪರ್ಯಂಕಭಾಗೇ
ನಿದ್ರಾಮುದ್ರಾಭಿರಾಮಂ ಕಟಿನಿಕಟಶಿರಃ ಪಾರ್ಶ್ವವಿನ್ಯಸ್ತಹಸ್ತಂ
ಪದ್ಮಾಧಾತ್ರೀಕರಾಭ್ಯಾಂ ಪರಿಚಿತಚರಣಂ ರಂಗನಾಥಂ ಭಜೇಹಂ ॥

ಸವನನವಬಹುಭೋಗಾನ್ನಾಥನಾರಾಯಣತ್ವಂ
ವಿರಚಯದುರಿತೌಘೈಃ ತಾಮುನಾಘ್ರಾತಗಂಧಾಂ
ಸಹಜಸುಲಭದಾಸ್ಯೈಃ ಸದ್ಭಿರಭ್ಯರ್ಥನೀಯಾಂ
ಯತಿಪರಿಬೃಢಪದ್ಯಾಂ ಯಾವನಾಪ್ತೇಸ್ಸಮೃದ್ಧಿಂ॥

ಗೋವಿಂದ ಕೇಶವ ಜನಾರ್ದನವಾಸುದೇವ
ವಿಶ್ವೇಶವಿಶ್ವಮಧುಸೂದನ ವಿಶ್ವರೂಪ
ಶ್ರೀಪದ್ಮನಾಭ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಪುಷ್ಕರಾಕ್ಷ
ನಾರಾಯಣಾಚ್ಯುತ ನೃಸಿಂಹ ನಮೋ ನಮಸ್ತೇ ||
ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಗೋಕುಲ ಗಜೇಂದ್ರ ಪರೀಕ್ಷಿದಾದ್ಯಾಃ
ತ್ರಾತಾಸ್ತ್ವಯಾ ನನು ವಿಪತ್ತಿಷು ತಾದೃಶೀಷು
ಸರ್ವಂ ತವೇಕಮಪರಂ ಮಮ ರಕ್ಷಣಾಂಕ್ಷೇ
ಸಂತ್ರೋಲ್ಯತಾಂ ತ್ರಿದಶನಾಯಕ ಕಿಂ ಗರೀಯಃ ||
ಭರ್ಜನಂ ಭವಬೀಜಾನಾಂ ಸರ್ಜನಂ ಸರ್ವಸಂಪದಾಂ
ತರ್ಜನಂ ಯಮದೂತಾನಾಂ ನೃಹರೇರ್ನಾಮಗರ್ಜನಂ ||
ತ್ವಯಿ ರಕ್ಷತಿ ರಕ್ಷಕೈಃ ಕಿಮನ್ಯೈಃ ತ್ವಯಿ ಚಾರಕ್ಷತಿ ರಕ್ಷಕೈಃ ಕಿಮನ್ಯೈಃ
ಇತಿ ನಿಶ್ಚಯಧೀಃ ಶ್ರಯಾಮಿ ನಿತ್ಯಂ ನೃಹರೇ ವೇಗವತೀ ತಟಾಶ್ರಯಂ ತ್ವಾಂ ||
ಸತ್ಯಜ್ಞಾನಸುಖಸ್ವರೂಪಮಮಲಂ ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಮಧ್ಯೇ ಸ್ಥಿತಂ
ಯೋಗಾರೂಢಮತಿಪ್ರಸನ್ನವದನಂ ಭೂಷಾ ಸಹಸ್ರೋಜ್ವಲಂ
ತ್ರ್ಯಕ್ಷಂ ಚಕ್ರಪಿನಾಕಸಾಭಯಕರಾನ್ಬಿಭ್ರಾಣಮರ್ಕಚ್ಛವಿಂ
ಛತ್ರೀಭೂತಫಣೀಂದ್ರಮಿಂದುಧವಳಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹಂ ಭಜೇ ||
ಶ್ರೀರಂಗಮಂಗಳಮಣಿಂ ಕರುಣಾನಿವಾಸಂ
ಶ್ರೀವೇಂಕಟಾದ್ರಿಶಿಖರಾಲಯಕಾಳಮೇಘಂ
ಶ್ರೀಹಸ್ತಿಶೈಲ ಶಿಖರೋಜ್ವಲಪಾರಿಜಾತಂ
ಶ್ರೀಶಂ ನಮಾಮಿ ಶಿರಸಾ ಯದುಶೈಲದೀಪಂ ||
ಸಂಸಾರಂ ದುಸ್ತರಂ ಘೋರಂ ದುರ್ನಿರೀಕ್ಷ್ಯಂ ದುರಾಸದಂ
ಭೀತೋಹಂ ದಾರುಣಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತ್ರಾಹಿ ಮಾಂ ತ್ವಂ ಜನಾರ್ದನ ||
ಅನ್ಯಥಾ ಶರಣಂ ನಾಸ್ತಿ ತ್ವಮೇವ ಶರಣಂ ಮಮ
ತಸ್ಮಾತ್ಕಾರುಣ್ಯ ಭಾವೇನ ರಕ್ಷ ರಕ್ಷ ಜನಾರ್ದನ ||
ಕಲ್ಯಾಣಂ ಆವಹತು ಕಾರ್ತಯುಗಂ ಸ್ವಧರ್ಮಂ
ಪ್ರಖ್ಯಾಪಯನ್ಪ್ರಣಿಹಿತೇಷು ನರಾಧಿಕೇಷು

ಆದ್ಯಂ ಕಮಪ್ಯಧಿಗತೋ ರಥಮಷ್ಟಚಕ್ರಂ
ಬಂಧುಸ್ಸತಾಂ ಬದರಿಕಾಶ್ರಮತಾಪಸೋ ನಃ ||

ಪರ್ಯಂಕಂ ವಿಸೃಜನ್ ಗಣಾನಗಣಯನ್ ಭೂಷಾಮಣಿಂ ವಿಸ್ಮರನ್
ಉತ್ತಾನೋಪಿ ಗದಾಗದೇತಿನಿಗದನ್ ಪದ್ಮಾಮನಾಲೋಕಯನ್
ನಿರ್ಗಚ್ಛನ್ನ ಪರಿಚ್ಛದಂ ಖಗಪತಿಂ ನಾರೋಹಮಾನೋವತು
ಗ್ರಾಹಗ್ರಸ್ತಮತಂತ್ರ ಪುಂಗವಸಮುದ್ಧರಾಯ ನಾರಾಯಣಃ ||

ನಾರಾಯಣಂ ಸುರಗುರುಂ ಜಗದೇಕನಾಥಂ
ಭಕ್ತಪ್ರಿಯಂ ಸಕಲಲೋಕನಮಸ್ಕೃತಂ ಚ
ತ್ರೈಗುಣ್ಯವರ್ಜಿತಮಜಂ ವಿಭುಮಾದ್ಯಮೀಶಂ
ವಂದೇಭವಘ್ನಮಮರಾಸುರಸಿದ್ಧವಂದ್ಯಂ ||

ಶಾಂತಾಕಾರಂ ಭುಜಗಶಯನಂ ಪದ್ಮನಾಭಂ ಸುರೇಶಂ
ವಿಶ್ವಾಧಾರಂ ಗಗನಸದೃಶಂ ಮೇಘವರ್ಣಂ ಶುಭಾಂಗಂ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಂ ಕಮಲನಯನಂ ಯೋಗಿಹೃದ್ಧ್ಯಾನಗಮ್ಯಂ
ವಂದೇವಿಷ್ಣುಂ ಭವಭಯಹರಂ ಸರ್ವಲೋಕೈಕನಾಥಂ ||

ಸಶಂಖಚಕ್ರಂ ಸಕಿರೀಟಕುಂಡಲಂ ಸಪೀತವಸ್ತ್ರಂ ಸರಸೀರುಹೇಕ್ಷಣಂ
ಸಹಾರವಕ್ಷಸ್ಥಲಶೋಭಿಕೌಸ್ತುಭಂ ನಮಾಮಿವಿಷ್ಣುಂ ಶಿರಸಾಚತುರ್ಭುಜಂ ||
ಸಶಂಖಚಕ್ರಂ ಸಗದಾಸಿಶಾರ್ಙ್ಗಂ ಪೀತಾಂಬರಂ ಕೌಸ್ತುಭವತ್ಸಚಿಹ್ನಂ
ಶ್ರಿಯಾಸಮೇತೋಜ್ವಲಶೋಭಿತಾಂಗಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಸದಾಹಂ ಶರಣಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ |

ಓಂ ವನಮಾಲೀಗದೀಶಾರ್ಙ್ಗೀ ಶಂಖೀಚಕ್ರೀಚನಂದಕೀ
ಶ್ರೀಮಾನ್ನಾರಾಯಣೋ ವಿಷ್ಣುರ್ವಾಸುದೇವೋಭಿರಕ್ಷತು ||

ಅಶೇಷ ಚಿದಚಿದ್ವಸ್ತು ಶೇಷಿಣೇ ಶೇಷಶಾಯಿನೇ
ನಿರ್ಮಲಾನಂತಕಲ್ಯಾಣನಿಧಯೇ ವಿಷ್ಣವೇ ನಮಃ ||

ಮೀನಾಕೃತೇ ಕಮಠಕೋಲನೃಸಿಂಹವರ್ಣಿನ್
ಸ್ವಾಮಿನ್ಪರಶ್ವಥತಪೋಧನರಾಮಚಂದ್ರ
ಶೇಷಾಂಶರಾಮಯದುನಂದನ ಕಲ್ಕಿರೂಪ
ಶ್ರೀ ವೇಂಕಟಾಚಲಪತೇ ತವಸುಪ್ರಭಾತಂ

ಇಚ್ಛಾಮೀನವಿಹಾರಕಚ್ಛಪಮಹಾಪೋತ್ರಿನ್ ಯದೃಚ್ಛಾಹರೇ
ರಕ್ಷಾವಾಮನರೋಷರಾಮಕರುಣಾಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ಹೇಲಾಹಲಿನ್ ।
ಕ್ರೀಡಾವಲ್ಲವಕಲ್ಕಿವಾಹನ ದಶಾಕಲ್ಕಿನ್ನಿತಿ ಪ್ರತ್ಯಹಂ
ಜಲ್ಪಂತಃ ಪುರುಷಾಃ ಪುನಂತು ಭುವನಂ ಪುಣ್ಯೌಘಪಣ್ಯಾಪಣಾಃ ॥

ಶ್ರೀಮದ್ವೇಂಕಟನಾಥವರ್ಯಗುರುಣಾ [illegible] ಶಾಸ್ತ್ರಂ
ಶ್ರೀನಾಥಂ ಶರಣಾಗತಾರ್ತಿಹರಣಂ ನಾರಾಯಣಂ ಸಂಶ್ರಯೇ ।
ಕೃಷ್ಣಂ ಜಿಷ್ಣುಮನಂತಮಚ್ಯುತಮಜಂ ಗೋವಿಂದಮಿಂದಿ [illegible]
ಶ್ಯಾಮಂ ನಂದಕಶಂಖಚಕ್ರರುಚಿರಂ [illegible] ॥

[illegible] ಹಿತಯೋದ್ಧಿ [illegible] ಜನಾರ್ದನಂ
[illegible] ಪದ್ಮನಾಭ [illegible] ॥
[illegible] ಚಕ್ರಧರಂ [illegible]
[illegible] ತ [illegible] ಶ್ರೀಧರಂ [illegible] ॥
[illegible] ಗೋ [illegible]
[illegible] ಸಿಂಹಂ [illegible]
[illegible] ವರಾಹಂ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ಶಂಖಂ ಚಕ್ರಮಥಾರವಿಂದಯುಗಳಂ ಹಸ್ತೈ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ಪ್ರತಿಶತ [illegible]
[illegible]
[illegible]
ಯಸ್ಮಿನ್ [illegible]

ಯಂ ಧ್ಯಾತ್ವಾ ಮುನಯಃ ಪ್ರಪಂಚರಹಿತಂ ವಿಂದಂತಿ ಮೋಕ್ಷಂ ಧ್ರುವಂ
ತಂ ವಂದೇ ಪುರುಷೋತ್ತಮಾಖ್ಯಮಮಲಂ ನಿತ್ಯಂ ವಿಭುಂ ನಿಶ್ಚಲಂ ॥
ಯಂ ಧ್ಯಾಯಂತಿ ಬುಧಾಸ್ಸಮಾಧಿಸಮಯೇ ಶುದ್ಧಂ ವಿಯತ್ಸನ್ನಿಭಂ
ನಿತ್ಯಾನಂದಮಯಂ ಪ್ರಸನ್ನಮಮಲಂ ಸರ್ವೇಶ್ವರಂ ನಿರ್ಗುಣಂ
ವ್ಯಕ್ತಾವ್ಯಕ್ತಪರಂ ಪ್ರಪಂಚರಹಿತಂ ಧ್ಯಾನೈಕಗಮ್ಯಂ ವಿಭುಂ
ತಂ ಸಂಸಾರವಿನಾಶಹೇತುಮಜರಂ ವಂದೇ ಹರಿಂ ಮುಕ್ತಿದಂ ॥

ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಾವರುಣೇಂದ್ರರುದ್ರಮರುತಸ್ತುನ್ವಂತಿ ದಿವ್ಯೈಸ್ತವೈಃ
ವೇದೈಸ್ಸಾಂಗಪದಕ್ರಮೋಪನಿಷದೈರ್ಗಾಯಂತಿ ಯಂ ಸಾಮಗಾಃ
ಧ್ಯಾನಾವಸ್ಥಿತತದ್ಗತೇನ ಮನಸಾ ಪಶ್ಯಂತಿ ಯಂ ಯೋಗಿನೋ
ಯಸ್ಯಾಂತಂ ನ ವಿದುಸ್ಸುರಾಸ್ಸುರಗಣಾ ದೇವಾಯ ತಸ್ಮೈ ನಮಃ ॥

ಜ್ಞಾನಾನಂದಮಯಂ ದೇವಂ ನಿರ್ಮಲಸ್ಫಟಿಕಾಕೃತಿಂ
ಆಧಾರಂ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ಹಯಗ್ರೀವಮುಪಾಸ್ಮಹೇ ॥

ವಿಶುದ್ಧವಿಜ್ಞಾನಘನಸ್ವರೂಪಂ ವಿಜ್ಞಾನವಿಶ್ರಾಣನಬದ್ಧದೀಕ್ಷಂ
ದಯಾನಿಧಿಂ ದೇಹಭೃತಾಂ ಶರಣ್ಯಂ ದೇವಂ ಹಯಗ್ರೀವಮಹಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ ॥

ವ್ಯಾಖ್ಯಾಮುದ್ರಾಂ ಕರಸರಸಿಜೈಃ ಪುಸ್ತಕಂ ಶಂಖಚಕ್ರೇ
ಬಿಭ್ರದ್ಭಿನ್ನಸ್ಫಟಿಕರುಚಿರೇ ಪುಂಡರೀಕೇ ನಿಷಣ್ಣಃ ।
ಅಮ್ಲಾನಶ್ರೀರಮೃತವಿಶದೈರಂಶುಭಿಃ ಪ್ಲಾವಯನ್ಮಾಂ
ಆವಿರ್ಭೂಯಾದನಘಮಹಿಮಾ ಮಾನಸೇ ವಾಗಧೀಶಃ ॥

ಹಯಗ್ರೀವ ಹಯಗ್ರೀವ ಹಯಗ್ರೀವೇತಿ ವಾದಿನಂ
ನರಂ ಮುಂಚಂತಿ ಪಾಪಾನಿ ದರಿದ್ರಮಿವ ಯೋಷಿತಃ ॥
ಹಯಗ್ರೀವ ಹಯಗ್ರೀವ ಹಯಗ್ರೀವೇತಿ ಯೋ ವದೇತ್
ತಸ್ಯ ನಿಸ್ಸರತೇ ವಾಣೀ ಜಹ್ನುಕನ್ಯಾಪ್ರವಾಹವತ್ ॥
ಹಯಗ್ರೀವ ಹಯಗ್ರೀವ ಹಯಗ್ರೀವೇತಿ ಯೋ ಧ್ವನಿಃ
ವಿಶೋಭತೇ ಚ ವೈಕುಂಠಕವಾಟೋದ್ಘಾಟನಧ್ವನಿಃ ॥

ಯಾ ವಾಣ್ಯಾ ಯತಿರಾಜರಾಜವಶಗಾ ಚಕ್ರೇಽರ್ಚಿತಾ ಯಾ ಚಿರಾತ್
ಪ್ರಾಚಾರ್ಯೈರ್ನಿಗಮಾಂತದೇಶಿಕಮಣಿ ಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮತಂತ್ರಾದಿಭಿಃ ।

ಯಾ ಧ್ಯಾತ್ರೀ ಪರಕಾಲಸಂಯಮಿವರಾಸ್ತ್ವಾಸೀಮಿದಾನೀಮಪಿ
ಶ್ರೇಯಃ ಸಂವಿದಧಾತು ನೈಂಧವಮುಖೀ ಸೈಷಾ ಪರಾ ದೇವತಾ ॥

ಆದಿತ್ಯಸ್ತುತಿ

ಭಾಸ್ವದ್ರತ್ನಾಢ್ಯಮೌಲಿಃ ಸ್ಫುರದಧರರುಚಾ ರಂಜಿತಶ್ಚಾರುಕೇಶೋ
ಭಾಸ್ವಾನ್ಯೋ ದಿವ್ಯತೇಜಾಃ ಕರಕಮಲಯುತಸ್ವರ್ಣವರ್ಣಪ್ರಭಾಭಿಃ ।
ವಿಶ್ವಾಕಾಶಾವಕಾಶಗ್ರಹಪತಿಶಿಖರೇ ಭಾತಿ ಯಶ್ಚೋದಯಾದ್ರೌ
ಸರ್ವಾನಂದಪ್ರದಾತಾ ಹರಿಹರನಮಿತಃ ಪಾತು ಮಾಂ ವಿಶ್ವಚಕ್ಷುಃ ॥

ಓಂ ಸೂರ್ಯಂ ಸುಂದರಲೋಕನಾಥಮಮೃತಂ ವೇದಾಂತಸಾರಂ ಶಿವಂ
ಜ್ಞಾನಂ ಬ್ರಹ್ಮಮಯಂ ಸುರೇಶಮಮಲಂ ಲೋಕೈಕಚಿತ್ತಸ್ವಯಂ ।
ಇಂದ್ರಾದಿತ್ಯನರಾಧಿಪಂ ಸುರಗುರುಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಚೂಡಾಮಣಿಂ
ಬ್ರಹ್ಮಾವಿಷ್ಣು ಶಿವಸ್ವರೂಪಹೃದಯಂ ವಂದೇ ಸದಾ ಭಾಸ್ಕರಂ ॥
ಭಾಸ್ಕರೋ ಭಾಸಯೇತ್ತತ್ವಂ ಚಂದ್ರಶ್ಚಾಹ್ಲಾದಕೃದ್ಭವೇತ್
ಮಂಗಳೋ ಮಂಗಳಂ ದದ್ಯಾತ್ ಬುಧಸ್ತು ಬುಧತಾಂ ದಿಶೇತ್ ॥
ಗುರುರ್ಮೇ ಗುರುತಾಂ ದದ್ಯಾತ್ ಶುಕ್ರಸ್ತು ಕವಿತಾಂ ದಿಶೇತ್
ಶನಿಶ್ಚ ಶಂ ಪ್ರಾಪಯತು ಕೇತುರ್ಕೇತುಂ ಜಯೋರ್ಜಯೇತ್
ರಾಹುರ್ಮೇ ರಾವಯೇದ್ರೋಗಂ ಗ್ರಹಾಸ್ಸಂತು ಕರಗ್ರಹಾಃ
ನವಂ ನವಂ ಮಮೈಶ್ವರ್ಯಂ ದಿಶಂತ್ವೇತೇ ಮನೋರಥಾನ್ ॥

ಮಂಗಳಂ

ಶ್ರೀಕಾಂತಾಕುಚಕುಂಭಕುಂಕುಮಪರೀ ರಂಭೋಗುಣಾನಾಂ ನಿಧಿಃ
ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯಕದಂಬಸೇವಿತಪದಃ ಶ್ರೀಪಾಂಚರಾತ್ರಾಗಮಃ ।
ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನವಿಭೀಷಣಪ್ರಭೃತಿಭಿರ್ಭಕ್ತೈಸ್ಸದಾ ಸೇವಿತಃ
ಪಾಯಾನ್ನೋ ಭಗವಾನ್ ಪುರಾಣಪುರುಷಃ ಕುರ್ಯಾತ್ ಸದಾ ಮಂಗಳಂ ॥

ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀಕಮಲಾಲಯಾ ವಸುಮತೀ ರಾಮಾ ಜಗದ್ರಕ್ಷಣೀ
ಕಲ್ಯಾಣೀ ಸಕಲೇಶ್ವರೀ ಸರಸಿಜಾ ಭಾಗ್ಯಾನುಸಂಧಾಯಿನೀ

ತೀರೇ ಭಾ[illegible] ವಿಮಲೇಕ್ಷಣೇ [illegible] ನಾಗಸಾಗರೇ ಶ್ರೀಕರೀ
[illegible] ಕ್ಷೇತ್ರೇ ದಾ ಭಗವತೀ ಕುರ್ಯಾತ್ ಸದಾ ಮಂಗಳಂ ||

[illegible] ಸಾವಧ್ಯ ಮಂಡಪಮಂಟಪೇನು [illegible] ಸತ್
ಪ್ರಾಕಾರಾ[illegible]ಹೇಮರತ್ನ[illegible] ಹರಿಃ |
ನಿತ್ಯಂ ನಿತ್ಯಮಹೋತ್ಸವಂ ಬಹುವಿಧಂ ಮಾಸೋತ್ಸವಂ ಪಾಲಯನ್
[illegible] ಭಗವಾನ್ ಪುರಾಣಪುರುಷಃ ಕುರ್ಯಾತ್ ಸದಾ ಮಂಗಳಂ ||

ಶ್ರೀರಂಗೇ ಗರುಡಾಚಲೇ [illegible] ಸಿಂಹಾಚಲೇ ಮಂದಿರೇ
ವೈಕುಂಠೇ ಕನಕಾಚಲೇ ಯದುಗಿರೌ ನಾರಾಯಣಾದ್ರ್ಯಾಚಲೇ |
[illegible] ವೃಷಾದ್ರ್ಯಾಚಲೇ [illegible]ಃ
[illegible] ಭಗವಾನ್ [illegible] ಕುರ್ಯಾತ್ ಸದಾ ಮಂಗಳಂ ||

ಮೀನಃ ಕ[illegible]ಸೂಕರೋ ನರ[illegible] ಮಹಾಭಾರ್ಗವೋ
ರಾಮೋ [illegible] ಹಲಧರಃ ಕೃಷ್ಣಶ್ಚ ಕಲ್ಕ್ಯ[illegible]ಯಃ |
[illegible] ಪರಿಪಾಲನಾಯ [illegible] ದೇವೋ ಜಗದ್ರಕ್ಷಕ
ನಾರಾಯಣ[illegible] ಭಗವಾನ್ [illegible]ಪುರುಷಃ ಕುರ್ಯಾತ್ ಸದಾ ಮಂಗಳಂ ||

[illegible]
[illegible] ಶ್ರೀ[illegible]
[illegible] ಹರಿಃ
[illegible] ಭಗವಾನ್ [illegible]ಪುರುಷಃ ಕುರ್ಯಾತ್ ಸದಾ ಮಂಗಳಂ ||

[illegible] ಅಗಸ್ತ್ಯಶ್ಚ ಪುಲಸ್ತ್ಯಶ್ಚ [illegible]
[illegible] ಪುಲಹಾಃ [illegible] ವಸಿಷ್ಠೋಂಗಿರಾಃ |
[illegible] ಜಮದಗ್ನಿ ಗೌತಮಭರದ್ವಾಜಾದಯಸ್ತಾಪಸಾಃ
[illegible] ಕುರ್ವಂತು [illegible] ಮಂಗಳಂ ||

[illegible] ಸಂಕರ್ಷಣ
[illegible] ಭಗವಾನಾಚಾರ್ಯ[illegible] ವೃತಃ
[illegible] ಸನಕಾದ್ಯೈಸ್ಸಮಾಸೇವಿತಃ
[illegible] ಪುರುಷಃ ಕುರ್ಯಾತ್ ಸದಾ ಮಂಗಳಂ ||

ಸೂರ್ಯೇಂದುಭೌಮಬುಧಜೀವಸಿತಾಸಿತಾಖ್ಯಾಃ
ರಾಹುಶ್ಚ ಕೇತವಗಣಾಃ ತಿಥಯಶ್ಚ ವಾರಾಃ
ಯೋಗಾಪವಾದಕರಣಾಸ್ಸಕಲಾಶ್ಚ ಕರ್ತುಃ
ಕುರ್ವಂತು ಮಂಗಳತತಿಂ ಭುವಿ ಭಾವಸಂಸ್ಥಾಃ ||

ಆದಿತ್ಯಾದಿನವಗ್ರಹಾಃ ಶುಭಕರಾಮೇಷಾವಯೋ ರಾಶಯೋಃ
ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಸಯೋಗಕಾಶ್ಚ ತಿಥಯಸ್ತದ್ದೇವತಾಸ್ತದ್ಗಣಾಃ |
ಮಾಸಾಬ್ದಾ ಋತವಸ್ತಥೈವ ದಿನಕಾಃ ಸಂಧ್ಯಾಸ್ತಥಾ ರಾತ್ರಯಃ
ಸರ್ವೇ ಸ್ಥಾವರಜಂಗಮಾಃ ಪ್ರತಿದಿನಂ ಕುರ್ವಂತು ವೋ ಮಂಗಳಂ ||

ಆಯುರ್ನಶ್ಯತಿ ಪಶ್ಯತಾಂ ಪ್ರತಿದಿನಂ ಯಾತಿ ಕ್ಷಯಂ ಯೌವನಂ
ಪ್ರತ್ಯಾಯಾಂತಿ ಗತಾಃ ಪುನರ್ನ ದಿವಸಾಃ ಕಾಲೋ ಜಗದ್ಭಕ್ಷಕಃ |
ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತೋಯತರಂಗಭಂಗಚಪಲಾ ವಿದ್ಯುಚ್ಚಲಂ ಜೀವಿತಂ
ತಸ್ಮಾನ್ಮಾಂ ಶರಣಾಗತಂ ಶರಣದ ತ್ವಂ ರಕ್ಷ ರಕ್ಷಾಧುನಾ ||

ತಮಸಿರವಿರಿವೋದ್ಯನ್ಮಜ್ಜತಾಮಂಬುರಾಶೌ
ಪ್ಲವ ಇವ ತೃಷಿತಾನಾಂ ಸ್ವಾದುವರ್ಷೀವ ಮೇಘಃ |
ನಿಧಿರಿವ ವಿಧನಾನಾಂ ದೀರ್ಘತೀವ್ರಾಮಯಾನಾಂ
ಭಿಷಗಿವ ಕುಶಲಂ ನೋ ದಾತುಮಾಯಾತು ಶೌರಿಃ ||

ನ ತ್ವಹಂ ಕಾಮಯೇ ರಾಜ್ಯಂ ನ ಸ್ವರ್ಗಂ ನಾಪುನರ್ಭವಂ
ಕಾಮಯೇ ದುಃಖತಪ್ತಾನಾಂ ಪ್ರಾಣಿನಾಮಾರ್ತಿನಾಶನಂ ||

ನ ಯಾಚೇ ಭೋಗಿನಾಂ ಭೋಗಂ ನ ಯಾಚೇ ಯೋಗಿನಾಂ ಗತಿಂ
ಪರಂ ಯಾಚೇ ದಯಾಸಿಂಧೋ ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ಕ್ಷೇಮಮಕ್ಷಯಂ ||
ನ ಧನಂ ನ ಜನಂ ನ ಸುಂದರೀಂ ಕವಿತಾಂ ವಾ ಜಗದೀಶಕಾಮಯೇ
ಮಮ ಜನ್ಮನಿ ಜನ್ಮನೀಶ್ವರೇ ಭವತಾದ್ಭಕ್ತಿರಹೈತುಕೀ ತ್ವಯಿ ||
ನವೈ ಯಾಚೇ ರಾಜ್ಯಂ ನ ಚ ಕನಕಮಾಣಿಕ್ಯವಿಭವಂ
ನ ಯಾಚೇಹಂ ರಮ್ಯಾಂ ಸಕಲಜನಕಾಮ್ಯಾಂ ವರವಧೂಂ |
ಸದಾಕಾಲೇ ಕಾಲೇ ಪ್ರಮಥಪತಿನಾ ಗೀತಚರಿತೋ
ಜಗನ್ನಾಥಸ್ವಾಮೀ ನಯನಪಥಗಾಮೀ ಭವತು ಮೇ ||

ನಾಸ್ಥಾ ಧರ್ಮೇ ನ ವಸುನಿಚಯೇ ನೈವ ಕಾಮೋಪಭೋಗೇ
ಯದ್ಭಾವ್ಯಂ ತದ್ಭವತು ಭಗವನ್ ಪೂರ್ವಕರ್ಮಾನುರೂಪಂ ।
ಏತತ್ಪ್ರಾರ್ಥ್ಯಂ ಮಮ ಬಹುಮತಂ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರೇಪಿ
ತ್ವತ್ಪಾದಾಂಭೋರುಹಯುಗಗತಾ ನಿಶ್ಚಲಾ ಭಕ್ತಿರಸ್ತು ॥
ವಾಣೀಗುಣಾನುಕಥನೇ ಶ್ರವಣೌ ಕಥಾಯಾಂ
ಹಸ್ತೌ ಚ ಕರ್ಮಸು ಮನಸ್ತವ ಪಾದಯೋರ್ನಃ ।
ಸ್ಮೃತ್ಯಾಂ ಶಿರಸ್ತವನಿವಾಸಜಗತ್ಪ್ರಣಾಮೇ
ದೃಷ್ಟಿಸ್ಸತಾಂ ದರ್ಶನೇಸ್ತು ಭವತ್ತನೂನಾಂ ॥
ಜಿಹ್ವೇ ಕೀರ್ತಯ ಕೇಶವಂ ಮುರರಿಪುಂ ಚೇತೋ ಭಜ ಶ್ರೀಧರಂ
ಪಾಣಿದ್ವಂದ್ವಸಮರ್ಚಯಾಚ್ಯುತಕಥಾ ಶ್ರೋತ್ರದ್ವಯ ತ್ವಂ ಶೃಣು
ಕೃಷ್ಣಂ ಲೋಕಯ ಲೋಚನದ್ವಯಹರೇರ್ಗಚ್ಛಾಂಘ್ರಿಯುಗ್ಮಾಲಯಂ
ಜಿಘ್ರಘ್ರಾಣಮುಕುಂದಪಾದತುಲಸೀಂ ಮೂರ್ಧನ್ನಮಾಧೋಕ್ಷಜಂ ॥
ರೂಪಂ ರೂಪವಿವರ್ಜಿತಸ್ಯ ಭವತೋ ಧ್ಯಾನೇನ ಯತ್ಕಲ್ಪಿತಂ
ಸ್ತುತ್ಯಾ ನಿರ್ವಚನೀಯತಾಖಿಲಗುರೋ ದೂರೀಕೃತಾ ಯನ್ಮಯಾ
ವ್ಯಾಪಿತ್ವಂ ಚ ನಿರಾಕೃತಂ ಭಗವತೋ ಯತ್ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾದಿನಾ
ಕ್ಷಂತವ್ಯಂ ಜಗದೀಶ ತದ್ವಿಕಲತಾದೋಷತ್ರಯಂ ಮತ್ಕೃತಂ ॥
ಜಾನಾಮಿ ಧರ್ಮಂ ನ ಚ ಮೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿಃ ಜಾನಾಮ್ಯಧರ್ಮಂ ನ ಚ
ಮೇ ನಿವೃತ್ತಿಃ
ತ್ವಯಾ ಹೃಷೀಕೇಶ ಹೃದಿಸ್ಥಿತೇನ ಯಥಾ ನಿಯುಕ್ತೋಸ್ಮಿ ತಥಾ ಕರೋಮಿ ॥
ಯತ್ಕೃತಂ ಯತ್ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ತತ್ಸರ್ವಂ ನ ಮಯಾ ಕೃತಂ
ತ್ವಯಾ ಕೃತಂತು ಫಲಭುಕ್ ತ್ವಮೇವ ಮಧುಸೂದನ ॥
ಕಾಯೇನ ವಾಚಾ ಮನಸೇಂದ್ರಿಯೈರ್ವಾ
ಬುದ್ಧ್ಯಾತ್ಮನಾ ವಾ ಪ್ರಕೃತೇಸ್ಸ್ವಭಾವಾತ್
ಕರೋಮಿ ಯದ್ಯತ್ ಸಕಲಂ ಪರಸ್ಮೈ
ನಾರಾಯಣಾಯೇತಿ ಸಮರ್ಪಯಾಮಿ ॥
ಅಂತ್ಯಕಾಲೇ ಸ್ಮೃತಿರ್ಯಾತು ತವ ಕೈಂಕರ್ಯಕಾರಿಕಾ
ತಾಮೇನಾಂ ಭಗವನ್ನದ್ಯ ಕ್ರಿಯಮಾಣಾಂ ಕುರುಷ್ವ ಮೇ ॥

ಪೂಮನ್ನುಮಾದು ಪೊರುಂದಿಯಮಾರ್ಬನ್ ಪುಕಳ್ಮಲಿಂದ
ಪಾಮನ್ನುಮಾರನಡಿಪಣಿಂದುಯ್ದವನ್ ಪಲ್ಕಲೈಯೋರ್
ತಾಮ್ಮನ್ನವಂದ ಇರಾಮಾನುಶನ್ ಶರಣಾರವಿಂದಂ
ನಾಮ್ಮನ್ನಿವಾಳ ನೆಂಜೇ ಶೊಲ್ಲುವೋಂ ಅವನ್ ನಾಮಂಗಳೇ.

ಇನ್ಬುತ್ತ ಶೀಲತ್ತಿರಾಮಾನುಶ ಎನ್ನುಮೆವ್ವಿಡತ್ತುಂ
ಎನ್ಬುತ್ತ ನೋಯುಡಲ್ದೋರುಂ ಪಿರಂದಿರುಂದ್ ಎಣ್ಣರಿಯ
ತುನ್ಬುತ್ತು ವೀಯಿನುಂ ಶೊಲ್ಲುವದೊನ್ರುಂಡು ಉನ್ ತೊಂಡರ್ಗಳ್ಕೇ
ಅನ್ಬುತ್ತಿರುಕ್ಕುಂಪಡಿ ಎನ್ನೈಯಾಕ್ಕಿಯಂಗಾಳ್ಪಡುತ್ತೇ.

ಅಂಗಯಲ್ ಪಾಯ್ವಯಲ್ ತೆನ್ನರಂಗನ್ ಅಣಿಯಾಹಮನ್ನುಂ
ಪಂಗಯಮಾಮಲರ್ ಪಾವೈಯೈಪ್ಪೋತ್ತುಮಂ ಪತ್ತರೆಲ್ಲಾಂ
ತಂಗಿಯದೆನ್ನತ್ತಳೈತ್ತನೆಂಜೇ ನಂತಲೈಮಿಶೈಯೇ
ಪೊಂಗಿಯಕೀರ್ತ್ತಿ, ಇರಾಮಾನುಶನಡಿಪ್ಪೂಮನ್ನವೇ.

ತೆನ್ನರಂಗರ್ ಶೀರರುಳುಕ್ಕಿಲಕ್ಕಾಕಪೆತ್ತೋಮ್
ತೇವನುರೈ ತಿರುಪ್ಪತಿಯೇ ಇರುಪ್ಪಾಕಪೆತ್ತೋಮ್
ಮನ್ನಿಯಶೀರ್ ಮಾರನ್ ಕಲೈಯುಣವಾಕಪೆತ್ತೋಮ್
ಮಧುರಕವಿಶೊಲ್ಪಡಿಯೇ ನಿಲೈಯಾಕಪೆತ್ತೋಮ್
ಮುನ್ನವರಾಯ್ ನಂಕುರವರ್ ಮೊಳಿಕಳುಳ್ಳಪೆತ್ತೋಮ್
ಮುಳುದುಮ್ ನಮಕ್ಕವೈ ಪೊಳುದೇ ಪೋಕ್ಕಾಗಪೆತ್ತೋಮ್
ಪಿನ್ನೈಯಾನ್ನೊತನಿಲ್ನೆಂಜು ಪೇರಾಮಲ್ ಪೆತ್ತೋಮ್
ಪಿರರ್ಮಿನುಕ್ಕಮ್ ಪೊರಾಮೈಯಿಲಾಪ್ಪೆರುಮೈಯುಮ್ ಪೆತ್ತೋಮೇ.

ಮಿನ್ನಾರ್ ತಡಮದಿಳ್ ಶೂಲ್ ವಿಲ್ಲಿಪಿತ್ತೂರೆನ್ರೊರುಕಾಲ್
ಶೊನ್ನಾರ್ ಕಳರ್ಕ್ಕಮಲಂ ಶೂಡಿನೋಂ ಮುನ್ನಾಳ್
ಕಿಳಿಯರುತ್ತಾನೆನ್ರುರೈತ್ತೋಂ ಕೀಳ್ಮೈಯಿನಿಲ್ ಶೇರುಂ
ವಳಿಯರುತ್ತೋಂ ನೆಂಜಮೇ ವಂದು.

ಪಾಂಡಿಯನ್ ಕೊಂಡಾಡ ಪ್ಪಟ್ಟರ್ಪಿರಾನ್ ವಂದಾನೆನ್ರು
ಈಂಡಿಯ ಶಂಗ ಮೆಡುತ್ತೂದ ವೇಂಡಿಯ

ವೇದಂಗಳೋದಿ ವಿರೈಂದು ಕಿಳಿಯರುತ್ತಾನ್
ಪಾದಂಗಳ್ ಯಾಮುಡೈಯ ಪತ್ತು.

ಪಲ್ಲಾಂಡು ಪಲ್ಲಾಂಡು ಪಲ್ಲಾಯಿರತ್ತಾಂಡು ಪಲಕೋಟಿನೂರಾಯಿರ
ಮಲ್ಲಾಂಡತಿಣ್ಡೋಳ್ ಮಣಿವಣ್ಣಾ ಉನ್ ಶೆವ್ವಡಿ ಶೆವ್ವಿತಿರುಕ್ಕಾಪ್ಪು.

ಅಡಿಯೋಮೋಡುಂ ನಿನ್ನೋಡುಂ ಪಿರಿವಿನ್ರಿ ಆಯಿರಂ ಪಲ್ಲಾಂಡು
ವಡಿವಾಯ್ ನಿನ್ ವಲಮಾರ್ಬಿನಿಲ್ ವಾಳ್ಗಿನ್ರ ಮಂಗೈಯುಂ ಪಲ್ಲಾಂಡು
ವಡಿವಾರ್ ಶೋದಿವಲತ್ತುರೈಯುಂ ಶುಡರಾಳಿಯುಂ ಪಲ್ಲಾಂಡು
ಪಡೈಪೋರ್ಪುಕ್ಕು ಮುಳಂಗುಂ ಅಪ್ಪಾಂಚಜನ್ನಿಯಮುಂ ಪಲ್ಲಾಂಡೇ.

ಪಲ್ಲಾಂಡೆನ್ರು ಪವಿತ್ತಿರನೈಪ್ಪರಮೇಟ್ಟಿಯೈ ಶಾರ್ಙ್ಗಮೆನ್ನುಂ
ವಿಲ್ಲಾಂಡಾನ್ ತನ್ನೈ ವಿಲ್ಲಿಪುತ್ತೂರ್ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತನ್ ವಿರುಂಬಿಯಶೊಲ್
ನಲ್ಲಾಂಡೆನ್ರು ನವಿನ್ರುರೈಪ್ಪಾರ್ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯವೆನ್ರು
ಪಲ್ಲಾಂಡುಂ ಪರಮಾತ್ಮನೈ ಚ್ಚೂಳ್ನ್ದಿರುಂದೇತ್ತುವರ್ ಪಲ್ಲಾಂಡೇ.

ಮಂಡಂಗುಡಿಯೆನ್ಬರ್ ಮಾಮರೈಯೋರ್ ಮನ್ನಿಯಶೀರ್
ತೊಂಡರಡಿಪ್ಪೊಡಿ ತೊನ್ನಹರಂ ವಂಡು
ತಿಣರ್ತ್ತವಯಲ್ ತೆನ್ನರಂಗತ್ತಮ್ಮಾನೈಪ್ಪಳ್ಳಿ
ಯುಣರ್ತ್ತುಂ ಪಿರಾನುದಿತ್ತ ಊರ್.

ವೇರೊನ್ರುಂ ನಾನರಿಯೇನ್ ವೇದಂತಮಿಳ್ ಶೆಯ್ದ
ಮಾರನ್ ಶಠಕೋಪನ್ ವಣ್ಕುರುಗೂರೇರೆಂಗಳ್
ವಾಳ್ವಾಮೆನ್ರೇತ್ತುಂ ಮಧುರಕವಿಯಾರೆಮ್ಮೈ
ಆಳ್ವಾರವರೇಯರಣ್.

ಅನ್ಬನ್ ತನ್ನೈ ಅಡೈಂದವರ್ಗಟ್ಕೆಲ್ಲಾಂ
ಅನ್ಬನ್ ತೆನ್ ಕುರುಗೂರ್ ನಹರ್ ನಂಬಿಕ್ಕು
ಅನ್ಬನಾಯ್ ಮಧುರಕವಿಶೊನ್ನ ಶೊಲ್
ನಂಬುವಾರ್ ಪದಿ ವೈಹುಂದಂ ಕಾಣ್ಮಿನೇ.

ಅನ್ನವಯಲ್ ಪುದುವೈಯಾಂಡಾಳರಂಗರ್ಕು
ಪ್ಪನ್ನುತಿರುಪ್ಪಾವೈಪ್ಪಲ್ ಪದಿಯಂ ಇನ್ನಿಶೈಯಾಲ್

ಪಾಡಿಕ್ಕೊಡುತ್ತಾಳ್ ನರ್ಪಾಮಾಲೈ ಪೂಮಾಲೈ
ಸೂಡಿಕ್ಕೊಡುತ್ತಾಳೈಚ್ಚೊಲ್ಲು.

ಸೂಡಿಕ್ಕೊಡುತ್ತ ಸುಡರ್ಕ್ಕೊಡಿಯೇ ತೊಲ್ಪಾವೈ
ಪಾಡಿಯರುಳವಲ್ಲ ಪಲ್ವಳೈಯಾಯ್ ನಾಡಿನೀ
ವೇಂಗ. ವರ್ಕ್ಕೆನ್ನೈ ವಿದಿಯೆನ್ರ ವಿಮ್ಮಾಟ್ರಂ
ನಾಂಗಡವಾ ವಣ್ಣಮೇ ನಲ್ಗು.

ನಾಯಕನಾಯ್ ನಿನ್ರ ನಂದಗೋಪನುಡೈಯ
ಕೋಯಿಲ್ ಕಾಪ್ಪಾನೇ ಕೊಡಿತ್ತೋನ್ರುಮ್ ತೋರಣ
ವಾಶಲ್ ಕಾಪ್ಪಾನೇ ಮಣಿಕ್ಕದವಂ ತಾಳ್ತಿರವಾಯ್
ಆಯರ್ ಶಿರುಮಿಯರೋಮುಕ್ಕು ಅರೈ ಪರೈ
ಮಾಯನ್ ಮಣಿವಣ್ಣನ್ ನೆನ್ನಲೇವಾಯ್ ನೇರ್ನ್ದಾನ್
ತೂಯೋಮಾಯ್ ವಂದೋಮ್ ತುಯಿಲೆೞಪಾಡುವಾನ್
ವಾಯಾಲ್ ಮುನ್ನ ಮುನ್ನಂ ಮಾತ್ತಾದೇಯಮ್ಮಾ ನೀ
ನೇಶನಿಲೈಕ್ಕದವಂ ನೀಕ್ಕೇಲೋರೆಂಬಾವಾಯ್.

ಶಿತ್ತಂ ಶಿರುಕಾಲೇ ವಂದುನ್ನೈಚ್ಚೇವಿತ್ತು ಉನ್
ಪೊತ್ತಾಮರೈಯಡಿಯೇ ಪೋತ್ತುಂ ಪೊರುಳ್ ಕೇಳಾಯ್
ಪೆತ್ತಮ್ಮೇಯ್ ತುಣ್ಣುಂ ಕುಲತ್ತಿಲ್ಪಿರಂದು ನೀ
ಕುತ್ತೇವಲಂಗಳೈ ಕೊಳ್ಳಾಮಲ್ಪೋಗಾದು
ಇತ್ತೈಪ್ಪರೈಕೊಳ್ವಾನನ್ರುಗಾಣ್ ಗೋವಿಂದಾ
ಎತ್ತೈಕ್ಕುಂ ಏೞೇೞು ಪಿರವಿಕ್ಕುಂ ಉಂದನ್ನೋಡು
ಉತ್ತೋಮೇಯಾವೋಮ್ ಉನಕ್ಕೇ ನಾಮಾಳ್ಚೆಯ್ವೋಂ
ಮತ್ತ ನಂಕಾಮಂಗಳ್ ಮಾತ್ತೇಲೋರೆಂಬಾವಾಯ್.

ವಂಗಕ್ಕಡಲ್ ಕಡೈಂದಮಾಧವನೈಕ್ಕೇಶವನೈ
ತ್ತಿಂಗಳ್ ತಿರುಮುಹತ್ತುಚ್ಚೇಯಿೞೈಯಾರ್ ಶೆನ್ರಿರೈಂಜ
ಅಂಗಪ್ಪರೈಕೊಂಡವಾತ್ತೈ ಯಣಿಪುದುವೈ
ಪೈಂಗಮಲತ್ತಂತ್ತೆರಿಯಲ್ಭಟ್ಟರ್ಪಿರಾನ್ ಕೋದೈ ಶೊನ್ನ

ಶಂಗತ್ತಮಿಳ್‍ಮಾಲೈ ಮುಪ್ಪದುಂ ತಪ್ಪಾಮೇ
ಇಂಗಿಪ್ಪರಿಶುರೈಪ್ಪಾರೀರಿರಂಡು ಮಾಲ್ವರೈತ್ತೋಳ್
ಶೆಂಗಣ್ ತಿರುಮುಹತ್ತುಚ್ಚೆಲ್ವತ್ತಿರುಮಾಲಾಲ್
ಎಂಗುಂ ತಿರುವರುಳ್ ಪೆತ್ತಿನ್ಬುರುವರೆಂಬಾವಾಯ್.

ತಿರುವಾಡಿಪ್ಪೂರತ್ತಿಲ್ ಶೆಹತ್ತುದಿತ್ತಾಳ್ ವಾಳಿಯೇ
ತಿರುಪ್ಪಾವೈ ಮುಪ್ಪದುಂ ಶೆಪ್ಪಿನಾಳ್ ವಾಳಿಯೇ
ಪೆರಿಯಾಳ್ವಾರ್ ಪೆತ್ತೆಡುತ್ತಪೆಣ್ಬಿಳ್ಳೈ ವಾಳಿಯೇ
ಪೆರುಂಬೂದೂರ್ ಮಾಮುನಿಕ್ಕುಪ್ಪಿನ್ನಾನಾಳ್ ವಾಳಿಯೇ
ಒರುನೂತ್ತುನಾಱ್ಪತ್ತು ಮೂನ್ರುರೈತ್ತಾಳ್ ವಾಳಿಯೇ
ಉಯರರಂಗರ್ಕ್ಕೇ ಕಣ್ಣಿಯುಹಂದಳಿತ್ತಾಳ್ ವಾಳಿಯೇ
ಮರುವಾರುಂ ತಿರುಮಲ್ಲಿವಳನಾಡಿ ವಾಳಿಯೇ
ವಣ್ಣುದುವೈನಗರ್ ಕೋದೈ ಮಲರ್‍ಪದಂಗಳ್ ವಾಳಿಯೇ.

ಆಂಡಾಳ್ ತಿರುವಡಿಗಳೇ ಶರಣಂ.

ಕೋದೈಪಿರಂದವೂರ್ ಗೋವಿಂದನ್ ವಾಳುಮೂರ್
ಶೋದಿಮಣಿಮಾಡಂ ತೋನ್ರುಮೂರ್
ನೀದಿಯಾಲ್ ನಲ್ಲಪತ್ತರ್ ವಾಳುಮೂರ್
ನಾನ್ ಮರೈಹಳೋದುಮೂರ್ ವಿಲ್ಲಿಪುತ್ತೂರ್ ವೇದಕ್ಕೋನೂರ್.

ಪಾತಕಂಗಳ್ ತೀರ್ಕ್ಕುಂ ಪರಮನಡಿಕಾಟ್ಟುಂ
ವೇದಮನೈತ್ತುಕ್ಕುಂ ವಿತ್ತಾಹುಂ ಕೋದೈತಮಿಳ್
ಐಯೈಂದುಮೈಂದುಂ ಅರಿಯಾದಮಾನಿಡರೈ
ವೈಯಂಶುಮಪ್ಪದುಂ ವಂಬು.

ಪೆರಿಯಾಳ್ವಾರ್ ಪೆಣ್‍ಪಿಳ್ಳೈಯಾಯ್ ಆಂಡಾಳ್ ಪಿರಂದ
ತಿರುವಾಡಿಪ್ಪೂರತ್ತಿನ್ ಶೀರ್ಮೈ ಒರುನಾಳೈಕ್ಕು
ಉಂಡೋಮನಮೇ ಉಣರ್ನ್ದುಪಾರ್ ಆಂಡಾಳುಕ್ಕು
ಉಂಡಾಗಿಲ್ ಒಪ್ಪು ಇದುಕ್ಕುಂ ಉಂಡು.

ಆಳ್ವಾರ್‌ಗಳ್ ತ ಂಗಳ್ ಅವದರಿತ್ತ ನಾಳ್‌ಗಳಿಲುಂ
ವಾಳ್ವಾನನಾಳ್ ನಮಕ್ಕು ವ.ಙ್ಗ ಉಗೀರ್ ಏಳಿಪಾಹುಂ
ಉಯ್ಯ ಎತಿರ.ಶರುದಿತ್ತರುಳುಂ ಶಿತ್ತಿರೈಯಿಲ್
ಉಯ್ಯತಿರುವಾದಿರೈ.
ಓರಾಣ್‌ವಳಿಯಾಯ್ ಉಪದೇಶಿತ್ತಾರ್ ಮುನ್ನೋರ್
ಏರಾರ್ ಯತಿರಾಶರಿನ್ನರುಳಾಲ್–ಪಾರುಲಗಿಲ್
ಆಶೈಯುಡೈಯೋರ್ಕ್ಕೆಲ್ಲಾಂ ಆರಿಯರ್‌ಗಾಳ್ ಕೂರುಮೆನ್ರು
ಪೇಶಿವರಂ ಬರುತ್ತಾರ್ ಪಿನ್.
ಎಂಬೆರುಮಾನಾರ್ ದರಿಶನ ಮೆನ್ರೇ ಇದುಕ್ಕು
ನೆಂಬೆರುಮಾಳ್ ಪೇರಿಟ್ಟು ನಾಟ್ಟಿ ವೈತ್ತಾರ್–ಅಂಬುವಿಯೋರ್
ಇಂದ ದರಿಶನತ್ತೈ ಎಂಬೆರುಮಾನಾರ್ ವಳರ್ತ
ಅಂದಚ್ಚೆಯಲರಿಗೈಕ್ಕಾ.
ವಾಳಿಯಿರಾಮಾನುಶಪ್ಪಿಳ್ಳಾನ್ ಮಾದವಾಲ್
ವಾಳುಮಣಿನಿಗಮಾಂತಗುರು ವಾಳಿಯವನ್
ಮಾರನ್ ಮರೈಯುಮಿರಾಮಾನುಶನ್
ಭಾಷಿಯ.ಮುಂ ತೇರುಂಬಡಿ ಯುರೈಕ್ಕುಂಶೀರ್.
ವಂಜಪ್ಪರಸಮಯಂ ಮಾಟ್ರವಂದೋನ್ ವಾಳಿಯೇ
ಮನ್ನುಪುಗಳ್‌ಪ್ಪೂದೂರಾನ್ ಮನಮುಹಪ್ಪೋನ್ ವಾಳಿಯೇ
ಕಂಜತ್ತಿರುಮಂಗೈ ಮುಹಕ್ಕು ವಂದೋನ್ ವಾಳಿಯೇ
ಕಲಿಯನುರೈ ಕುಡಿಕೊಂಡ ಕರುತ್ತುಡೈಯೋನ್ ವಾಳಿಯೇ
ಶೆಂಜೊಲ್‌ತಮಿಳ್ ಮರೈಗಳ್ ತೇಂದುರೈಪ್ಪೋನ್ ವಾಳಿಯೇ
ತಿರುಮಲೈಮಾಲ್ ತಿರುಮಣಿಯಾಯ್‌ಚ್ಚಿರಕ್ಕವಂದೋನ್ ವಾಳಿಯೇ
ತಂಜಪ್ಪರಗತಿಯೈತ್ತಂದರುಳ್ವೋನ್ ವಾಳಿಯೇ
ಶೆಂದಮಿಳ್ ತೂಪ್ಪುಲ್ ತಿರುವೇಂಗಡವನ್ ವಾಳಿಯೇ
ಮಾನಿಲಮುಂ ತಾನ್‌ವಾಳ ನಾನ್ ಮರೈಗಳ್ ತಾಂ ವಾಳ
ಮಾನಗರಿನ್ ಮಾರನ್ ಮರೈವಾಳ ಜ್ಞಾನಿಯರ್‌ಹಳ್

ಶೆನ್ನಿಯಣಿಶೇರ್ ತೂಪ್ಪುಲ್ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕನೇ
ಇನ್ನುಮೊರು ನೂಱಂತ್ತಾಂಡಿರುಂ.
ವಾಳಿಯಣಿ ತೂಪ್ಪುಲ್‌ವರು ನಿಗಮಾಂತಾಶಿರಿಯನ್
ವಾಳಿಯವನ್ ಪಾದಾರವಿಂದಮುಲರ್ ವಾಳಿಯವನ್
ಕೋದಿಲಾತ್ತಾಣ್ ಮಲರೈ ಕ್ಕೊಂಡಾಡಿಕ್ಕೊಂಡಿರುಕ್ಕುಂ
ತೀದಿಲಾರ್ ನಲ್ಲೋರ್‌ತಿರಳ್.

ವಾಳಿತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿಪ್ಪಿಳ್ಳೈ ಮಾತಹವಾಳಿ
ವಾಳುಂ ಮಣವಾಳ ಮಾಮುನಿವನ್ ವಾಳಿಯವನ್
ಮಾತಹನ್ ತಿರುವಾಯ್ಮೊಳಿಪ್ಪೊರುಳೈ ಮಾನಿಲತ್ತೋರ್
ತೇಱುಂ ಹಡಿಯುರೈಕ್ಕುಂಶೀರ್.

ಶೆಯ್ಯ ತಾಮರೈತ್ತಾಳಿಣೈ ವಾಳಿಯೇ
ಶೇಲೈವಾಳ ತಿರುನಾಭಿ ವಾಳಿಯೇ
ತುಯ್ಯಮಾರ್ಬುಂ ಪುರಿನೂಲುಂ ವಾಳಿಯೇ
ಸುಂದರತಿರುತ್ತೋಳಿಣೈ ವಾಳಿಯೇ
ಕೈಯುಮೇಂದಿಯ ಮುಕ್ಕೋಲುಂ ವಾಳಿಯೇ
ಕರುಣೈಪೊಂಗಿಯ ಕಣ್ಣಿಣೈ ವಾಳಿಯೇ
ಪೊಯ್ಯಿಲಾದ ಮಣವಾಳ ಮಾಮುನಿ
ಪ್ಪುಂದಿವಾಳಿಪ್ಪುಹಳ್ ವಾಳಿವಾಳಿಯೇ
ಅಡಿಯಾರ್‌ಹಳ್‌ವಾಳ ಅರಂಗನಹರ್ ವಾಳ
ಶಡಹೋಪನ್ ತಂಡಮಿಳ್ ನೂಲ್‌ವಾಳ ಕಡಲ್‌ಶೂಳ್‌ಂದ
ಮನ್ನುಲಹುಂವಾಳ ಮಣವಾಳ ಮಾಮುನಿಯೇ
ಇನ್ನುಮೊರು ನೂತ್ತಾಂಡಿರುಂ.

ಗುರುವಿನ ಗುಲಾಮನಾಗುವ ತನಕ | ದೊರೆಯದಣ್ಣ ಮುಕುತಿ || ಪ ||
ಪರಿಪರಿಶಾಸ್ತ್ರವ ನೋಡಿದರೇನು | ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು ಮುಕುತಿ || ಅ || ಪ ||
ಆರುಶಾಸ್ತ್ರವ ಓದಿದರೇನು | ಮೂರಾರ್ಪುರಾಣವ ಮುಗಿಸಿದರೇನು ||
ಸಾರಿ ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗ ಮಾಡದೆ | [illegible] || ೧ ||

ಕೊರಳೊಳು ಮಾಲೆಧರಿಸಿದರೇನು । ಬೆರಳೊಳು ಜಪಮಣಿ ತಿರುವಿದರೇನು ॥
ಮರಳಿಮರಳಿ ತಾ ಹೊರಳಿಬೂದಿಯೊಳು । ಮರುಳನಂದದಿ ತಿರುಗಿದರೇನು ೨॥

ನಾರಿಯ ಭೋಗ ಅಳಿಸಿದರೇನು । ಶರೀರ ಸುಖವನು ತ್ಯಜಿಸಿದರೇನು ॥
ಮಾರಜನಕ ಸಿರಿ ಪುರಂದರವಿಠಲನ । ಸಾರಮಹಿಮೆ ತೋರಬಲ್ಲ
ಸದ್ಗುರುವಿನ ॥ ೩ ॥

ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲವೇ ಜನುಮ ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲವೇ ॥ ಪ ॥
ಸ್ವಾರ್ಥಸಾರಥಿಯ ನೆನೆಯ ಕೃಪಾರ್ಥನಾಗದವನ ಜನುಮ ॥ ಅ ॥ ಪ ॥

ಒಂದು ಬಿಂದು ಜಲವ ತಂದು ಚಂದದಿಂದ ಹರಿಗೆ ಎರೆದು ॥
ಗಂಧಪುಷ್ಪವನ್ನೆ ಏರಿಸಿ । ವಂದನೆ ಮಾಡದವನ ಜನ್ಮ ॥ ೧ ॥

ಎಳೆಯ ತುಳಸಿದಳವ ತಂದು ಮುಡಿಗಿ ಆನಂದದಿಂದ ॥
ನಳಿನ ಶಯನಗರ್ಪಿಸಿ । ದಳವ ಮುಡಿಯದವನ ಜನುಮ ॥ ೨ ॥

ಭೋಗಪಡುವೆನೆಂದು ಬಹಳ । ಯೋಗದಾಸೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ॥
ವರದಪುರಂದರವಿಠ್ಠಲನ । ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡದವನ ಜನುಮ ॥ ೩ ॥

ಭವರೋಗವೊ ಎನಗೆ ದೇವಧನ್ವಂತ್ರಿ ॥ ಪ ॥
ಸಾವಧಾನದಿ ಎನ್ನ ಕೈ ಪಿಡಿದು ನೋಡಯ್ಯ ॥ ಅ ॥ ಪ ॥

ಹರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಎನ್ನ ಕಂಗಳಿಗೆ ಕಾಣಿಸವು ।
ಹರಿಯ ಕೀರ್ತನೆಯು ಕೇಳಿಸದು ಕಿವಿಗೆ ॥
ಹರಿಮಂತ್ರ ಸ್ತೋತ್ರಗಳೆನ್ನ ನಾಲಿಗೆಗೆ ಬಾರದು ।
ಹರಿಪ್ರಸಾದವು ಜಿಹ್ವೆಗೆ ಸವಿಯಾಗದಯ್ಯ ॥ ೧ ॥

ಹರಿಪಾದ ಸೇವೆಗೆ ಹಸ್ತಗಳು ಚಲಿಸವು । ಹರಿಗುಡಿಗಳಂಘ್ರಿಗೆ [illegible] ಹೋಗದು ॥
ಹರಿ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯವಾಘ್ರಾಣಿಸದು ನಾಸಿಕವು ।
ಹರಿಯ ಧ್ಯಾನ[illegible] ಎನ್ನ [illegible]ಯ್ಯ ॥ ೨ ॥

ಅನಾದಿಕಾಲದ ಭವರೋಗವನು ಕಳೆಸದೆ ।
ನಿನ್ನ ಪದ[illegible] ನಾ ಮರೆ[illegible]ದೆ ॥
[illegible] ಎನ್ನ [illegible] ॥ ೩ ॥

ಭೂಷಣಕೆ ಭೂಷಣ ಇದು ಭೂಷಣ ॥ ಪ ॥
ಶೇಷಗಿರಿವಾಸ ಶ್ರೀವರ ವೇಂಕಟೇಶ ॥ ಅ ॥ ಪ ॥

ನಾಲಗೆಗೆ ಭೂಷಣ ನಾರಾಯಣನ ನಾಮ ।
ಕಾಲಿಗೆ ಭೂಷಣ ಹರಿಯಾತ್ರೆಯು ॥
ಆಲಯಕೆ ಭೂಷಣ ತುಲಸಿವೃಂದಾವನವು ।
ಶಾಲಕರ್ಣಕೆ ವಿಷ್ಣು ಕಥೆ ಭೂಷಣ ॥ ೧ ॥

ದಾನವೇ ಭೂಷಣ ಎರಡು ಹಸ್ತಂಗಳಿಗೆ । ಮಾನವೇ ಭೂಷಣ ಮಾನವರಿಗೆ ॥
ಜ್ಞಾನವೇ ಭೂಷಣ ಮುನಿಯೋಗಿವರರಿಗೆ ।
ಮಾನಿನಿಗೆ ಭೂಷಣ ಪತಿಭಕ್ತಿಯು ॥ ೨ ॥

ರಂಗ ನಿನ್ನ ನೋಡುವುದೆ ಕಂಗಳಿಗೆ ಭೂಷಣ ।
ಮಂಗಳಾಂಗಗೆ ಮಣಿಯೆ ಶಿರಭೂಷಣ ॥
ಶೃಂಗಾರ ತುಲಸಿಮಣಿ ಕೊರಳಿಗೆ ಭೂಷಣ ।
ರಂಗವಿಠಲ ನಿನ್ನ ನಾಮ ಅತಿಭೂಷಣ ॥ ೩ ॥

ಭಜಯತಿರಾಜಸ್ತೋತ್ರಂ

ಭಜಯತಿ ರಾಜಂ ಭಜಯತಿ ರಾಜಂ । ಭಜಯತಿ ರಾಜಂ ಭವಭೀರೋ ॥
ಶ್ರೀರಂಗೇಶ ಜಯಾಶ್ರಯಕೇತುಶ್ಶ್ರಿತಜನಸಂರಕ್ಷಣ ಜೀವಾತುಃ ॥
ಭವಭಯಜಲಧೇ ರೇಷಹಿಸೇತುಃ ಪದ್ಮಾನೇತುಃ ಪ್ರಣತೌ ಹೇತುಃ ॥ ೧ ॥

ಆದೌ ಜಗದಾಧಾರಶ್ಶೇಷಃ ತದನು ಸುಮಿತ್ರಾನಂದನವೇಷಃ ॥
ತದುಪರಿಧೃತಹಲಮುಸಲವಿಶೇಷಃ ತದನಂತರಮುಭವದ್ಗುರುರೇಷಃ ॥ ೨ ॥

ಭುಂಕ್ತೇ ವೈಷಯಿಕಂ ಸುಖಮನ್ಯಃ ಪ್ರಚಕಾಸ್ತ್ಯೇವಾಸಶ್ಚನ್ನಾನ್ಯಃ ॥
ಇತಿಯಸ್ತತ್ತ್ವಂ ಪ್ರಾಹವದಾನ್ಯಸ್ತಸ್ಮಾದಧಿಕಃ ಕೋನು ವದಾನ್ಯಃ ॥ ೩ ॥

ನಷ್ಟೇ ನಯನೇ ಕಸ್ಯಾಲೋಕಶ್ಚಿತ್ತೇ ಮತ್ತೇ ಕಸ್ಯ ವಿವೇಕಃ ॥
ಕ್ಷೀಣೇ ಪುಣ್ಯೇ ಕಸ್ಸುರಲೋಕಃ ಕಾಮೇ ಧೂತೇ ಕಸ್ತವ ಶೋಕಃ ॥ ೪ ॥

ನಿಶಿವನಿತಾಸುಖನಿದ್ರಾಲೋಲಃ ಪ್ರಾತಃ ಪರಮೋಷಣ ಪಟುಶೀಲಃ ||
ಅಂತರ್ಯಾತಿ ನಿಜಾಯುಃ ಕಾಲಃ ಕಿಂ ಜಾನಾತಿ ನರಃ ಪಶುಲೀಲಃ || ೫ ||
ಕೇಚಿಲ್ಲೀಲಾ ಲಾಲಸಗತಯಃ ಕೇಚಿದ್ಬಾಲಾ ಲಾಲಿತರತಯಃ ||
ಕೇಚಿದ್ದ್ರೋಲಾಯಿತ ಹತಮತಯಃ ಕೇಽಪಿ ನ ಸಂತ್ಯಚ್ಯುತಯತಿಪತಯಃ ||೬||
ಯಾವಾನ ಬಲೋ ಜರಯಾ ದೇಹಸ್ತಾವಾನ್ಪ್ರಬಲೋ ವಿಷಯೇ ಮೋಹಃ ||
ವಚಸಿ ವಿರಕ್ತಿಸ್ಪ್ರತಿಪರಿವಾಹೋ ಮನಸಿ ಹಿತಸ್ತ್ವಪರೋಽಪಿ ವಿವಾಹಃ || ೭ ||
ಕಲುಷನಿಕಾಯಂ ಲಲನಾಕಾಯಂ ಪಶ್ಯನ್ಹೃದಿ ನಾಯಂ ನಾಯಂ ||
ಜಹಿ ಜಹಿ ಹೇಯಂ ತದ್ವ್ಯವಸಾಯಂ ಭಜ ನಿರಪಾಯಂ ಚರಮೋಪಾಯಂ||೮||
ರಾತ್ರಿಂ ದಿವಮಪಿ ಭಿಕ್ಷಾಚರ್ಯಾ ಕಲಹಾಯ್ಯೈ ವಾ ಗಚ್ಛತಿ ಭಾರ್ಯಾ ||
ಪೃಚ್ಛೇ ಬಾಂಧವಸೇವಾಕಾರ್ಯಂ ಕಥಯ ಕದಾತವ ದೇವಸಪರ್ಯಾ || ೯ ||
ಅಂಧಂ ನಯನಂ ಭೂಮೌ ಶಯನಂ ಮುಂಡಂ ವಚನಂ ಮಲಿನಂ ವದನಂ ||
ತಸ್ಮಿನ್ನ್ಯಾಯೇ ಗೋಪ್ತುಂ ಸದನಂ ವಾಂಛಸಿ ದತ್ತತನೂಜಾ ನಯನಂ || ೧೦ ||
ತಾಳಚ್ಛದಕೃತ ಕುಬ್ಜಕುಟೀರಸ್ನಾಯಂ ಸಂಧ್ಯಾ ಕಬಳಾಹಾರಃ ||
ವಿವಿಧ ಪಟಚ್ಚರದಾರಃಕ್ರೂರಸ್ಸೋಽಪಿ ವಿರಿಂಚಿ ಸಮಾಹಂಕಾರಃ || ೧೧ ||
ಮಂತ್ರದ್ರವ್ಯವಿಶುದ್ಧೋ ಯಾಗಸ್ಸರ್ವಾರಂಭವಿರಾಗಸ್ತ್ಯಾಗಃ ||
ಕರ್ತುಂ ಶಕ್ಯೋ ನ ಕಲೌ ಯೋಗಃ ಕಿಂತು ಯತೀಶಗುಣಾಮೃತಭೋಗಃ||೧೨||
ಉಪರಿಮಹೋಪಲವರ್ಷಾಸಾರಃ ಮಾರ್ಗೇಕಂಟಕಕರ್ದಮಪೂರಃ ||
ಕಕ್ಷೇ ಭಾರಶ್ಶಿರಸಿಕಿಶೋರಸ್ಸುಖಯತಿ ಘೋರಃ ಕಃ ಸಂಸಾರಃ || ೧೩ ||
ಭಜಸಿ ವೃಥಾ ವಿಷಯೇಷು ದುರಾಶಾಂ ವಿವಿಧವಿಚಿತ್ರಮನೋರಥಕೋಶಾಂ ||
ಕಿಯದಪಿ ಲಭಸೇ ನ ಹಿ ತತ್ರೈಕಂ ಕಿಂತು ವ್ರಜಸಿ ಮಹಾಂತಂ ಶೋಕಂ||೧೪||
ಕಶ್ಚನ ಲೋಕೇಕರಪುಟಪಾತ್ರಃ ಪಾತುಂ ಸುತಮಾಶ್ರಿತಮತಪತ್ರಃ ||
ತಸ್ಮಿನ್ವೃದ್ಧೇ ಸತಿ ಸಕಳತ್ರಶ್ಶೈವತಿ ಹಿ ರಂಡಾಸುತ ಇತಿ ಪುತ್ರಃ || ೧೫ ||
ಮನುಜಪತಿಂ ವಾ ಧಿಗಧಿಪತಿಂ ವಾ ಜಲಜಭವಂ ವಾ ಜಗದಧಿಪಂ ವಾ ||
ಮಮತಾಹಂಕೃತಿ ಮಲಿನೋ ಲೋಕೋ ನಿಂದತಿ ನಿಂದತಿ ನಿಂದತ್ಯೇವ|| ೧೬ ||
ಪಾಪಹತೋ ವಾ ಪುಣ್ಯಯುತೋ ವಾ ಸುರನರತಿರ್ಯಗ್ಜಾತಿಗತೋ ವಾ ||
ರಾಮಾನುಜಪದತೀರ್ಥಾನ್ಮುಕ್ತಿಂ ವಿಂದತಿ ವಿಂದತಿ ವಿಂದತ್ಯೇವ || ೧೭ ||
ಗುಣಗುಣಿನೋರ್ಭೇದಃ ಕಿಲ ನಿತ್ಯಶ್ಚಿದಚಿದ್ವಿಷಯ ಪರಭೇದಸ್ಸತ್ಯಃ ||

ತದ್ದ್ವಯದೇಹೋ ಹರಿರಿತಿತತ್ತ್ವಂ ಪಶ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತಂ ತತ್ತ್ವಂ || ೧೮ ||
ಯತಿಪತಿಪದಜಲಕಣಿಕಾನೇಕಶ್ಚತುರಕ್ಷರಪದಯುಗ್ಮವಿವೇಕಃ ||
ಯಸ್ಯ ತು ಸಾಲನಗರ್ಯವಲೋಕಸ್ತಸ್ಯ ಪದೇನ ಹತೋ ಯಮಲೋಕಃ||೧೯||
ಚಿಂತಯಸರ್ವಂ ಚಿದಚಿದ್ರೂಪಂ ತನುರಿತಿ ತಸ್ಯ ಹರೇರನುರೂಪಂ ||
ತಸ್ಮಾತ್ಕಸ್ಮಿನ್ಕಲಯಸಿ ಕೋಪಂ ಪಶ್ಚಾದ್ಭಜಸಿ ದುರಾಪಂ ತಾಪಂ || ೨೦ ||
ಯಶ್ಚತುರಕ್ಷರಮಂತ್ರರಹಸ್ಯಂ ವೇದತಮೇವ ವೃಣೀಹಿ ಸದಸ್ಯಂ ||
ತಚ್ಚರವ:ದ್ವಯದಾಸ್ಯಮುಪಾಸ್ಯಂ ತದ್ವಿಪರೀತಂ ಮತಮುಪಹಾಸ್ಯಂ || ೨೧ ||
ವೈಷ್ಣವಕುಲಗುಣದೂಷಣಚಿಂತಾಂ ಮಾ ಕುರು ನಿಜಕುಲಶೀಲಾ ಹಂತಾಂ ||
ಯತಿಪತಿರೇವ ಹಿ ಗುರುರೇತೇಷಾಂ ಇತಿ ಜಾನಿಹಿ ಮಹತ್ತ್ವಂ ತೇಷಾಂ ||೨೨||
ವಿದ್ಯಾನಿಪುಣಾವಯಮಿತ್ಯನ್ಯೇ ಹೃದ್ಯಾ ಧನಿನೋ ವಯಮಿತ್ಯನ್ಯೇ ||
ಸತ್ಕುಲಜಾತಾ ವಯಮಿತ್ಯನ್ಯೇ ತೇಷು ಕಲಿಂ ಪರಿಪೂರ್ಣಂ ಮನ್ಯೇ || ೨೩ ||
ಯಮಕಿಂಕರಕರಶೂಲೇ ಲೋಲೇ ಪತದಭಿಘಾತವಿಘಾಲೇ ಫಾಲೇ ||
ದಹತಿ ತನುಂ ಪ್ರತಿಕೂಲೇ ಕಾಲೇ ಕಂ ರಮಯಸಿ ತತ್ಕಾಲೇ ಬಾಲೇ || ೨೪ ||
ಸುಮಸುಕುಮಾರಂ ಶೋಭಿತಮಾರಂ ರತಿಸುಖಸಾರಂ ಯುವತಿಶರೀರಂ ||
ಗತಜೀವಿಕಮತಿಘೋರವಿಕಾರಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಗಚ್ಛಸಿ ದೂರಂ ದೂರಂ || ೨೫ ||
ವರವಾಹನಗಜತುರಗಾರೂಢಾ ನಾರೀಸುತಪಿತ ಪೋಷಣಗೂಢಾಃ ||
ನಾನಾರಂಜಕವಿದ್ಯಾಪ್ರೌಢಾ ನಾಗರಕಾಃ ಕಿಂ ಯತಯೋ ಮೂಢಾಃ || ೨೬ ||
ಯಸ್ಯ ಮುಖಸ್ಥಾ ಯತಿಪತಿಸೂಕ್ತಿಸ್ತಸ್ಯ ಕರಸ್ಥಾ ವಿಲಸತಿ ಮುಕ್ತಿಃ ||
ನರಕೇ ಪತಿತಂ ನವನವಯುಕ್ತಿಃ ನ ಹಿ ರಕ್ಷತಿ ಸಾಮಾನ್ಯನಿರುಕ್ತಿಃ || ೨೭ ||
ಶ್ರುತಿಶಿರಸಾಮತ್ಯಂತ ವಿದೂಷ್ಯಂ ಸೂತ್ರಾನಭಿಮತಮತಿವೈದೂಷ್ಯಂ ||
ಪ್ರಥಮಪುಮಾಂಗಳಮನೃತವಿಶೇಷ್ಯಂ ಪ್ರಲಪಸಿ ಕಿಂ ಪ್ರಾಕೃತಕೃತಭಾಷ್ಯಂ||೨೮||
ತಸ್ಕರಜಾರವಿದೂಷಣಧೂರ್ತಾಮಸ್ಕರಿಮೌನಿದಿಗಂಬರವೃತ್ತಾಃ ||
ಗುಪ್ತ ಸತೀಸುತಧನಮದಮತ್ತಾಃ ಗುರವಃ ಕಿಂಪರವಂಚಕಚಿತ್ತಾಃ || ೨೯ ||
ಕಾಂತಿಮತೀಸುಕುಮಾರಕುಮಾರಂ ಕೇಶವಸಿಂಹಕಿಶೋರಮುದಾರಂ ||
ರಾಮಾನುಜಮಹಿರಾಡವತಾರಂ ಮೂಕಾಂಧಾನಪಿ ಮೋಕ್ಷಯಿತಾರಂ ||೩೦||
ಕಾಷಾಯಾಂಬರಕವಚಿತಗಾತ್ರಂ ಕಲಿತಕಮಂಡಲುದಂಡಪವಿತ್ರಂ ||
ವಿಧೃತತ್ರಿ[illegible]ನಸೂತ್ರಂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತದ್ವೈಪಾಯನ ಸೂತ್ರಂ ||೩೧||

ಯಾಮುನಪೂರ್ಣಕೃಪೋಜ್ವಲಗಾತ್ರಂ ರಾಮಾಬ್ಜಾಕ್ಷಮುನೀಕ್ಷಣಪಾತ್ರಂ ॥
ಕೋಮಲಶಠರಿಪುಪದಯುಗಮಾತ್ರಂ ಶ್ರೀಮಾಧವಸೇನಾಪತಿಮಿತ್ರಂ ॥ ೩೨ ॥

ಸಾಲಗ್ರಾಮೇ ಸರ್ವಹಿತಾರ್ಥಂ ಯೇನಾಸ್ಥಾಪಿಗುರೋಃ ಪದತೀರ್ಥಂ ॥
ತತ್ಕುಲದೈವತಮಿಹಪುರುಷಾರ್ಥಂ ಸಕಲೋಪಾಯಾಧಿಕಚರಮಾರ್ಥಂ ॥೩೩॥

ಪ್ರವಚನಶಕ್ತಃ ಪ್ರಜ್ಞಾಯುಕ್ತಃ ಪರಹಿತಸಕ್ತಃ ಪರಮವಿರಕ್ತಃ ॥
ನಾನಾದೈವತಭಕ್ತೋಪ್ಯುಕ್ತೋ ನ ಭವತಿ ಮುಕ್ತೋ ನ ಭವತಿ ಮುಕ್ತಃ॥೩೪॥

ಸಂತ್ಯಜ ಸಕಲಮುಪಾಯಾಚರಣಂ ವ್ರಜ ರಾಮಾನುಜಚರಣೌ ಶರಣಂ ॥
ಪಶ್ಯಸಿ ತಮಸಃ ಪಾರಂ ನಿತ್ಯಂ ಸತ್ಯಂಸತ್ಯಂ ಪುನರಪಿ ಸತ್ಯಂ ॥ ೩೫ ॥

ಭಗವದ್ರಾಮಾನುಜಷಡ್ವಿಂಶಸ್ಸಾಲಗ್ರಾಮಗುರೂತ್ತಮವಂಶ್ಯಃ ॥
ಕೌಂಡಿನ್ಯಃ ಕವಿರಾಹಪವಿತ್ರಂ ರಂಗಾರ್ಯೋ ಯತಿರಾಜಸ್ತೋತ್ರಂ ॥ ೩೬ ॥
ಭಜಯತಿ ರಾಜಂ ಭಜಯತಿ ರಾಜಂ । ಭಜಯತಿ ರಾಜಂ ಭವ ಭೀರೋ ॥

ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಕಾರ ಮಂಗಳಾಶಾಸನಂ

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಭೂತಪುರೀ ಶ್ರೀಮತ್ಕೇಶವಯಜ್ವನಃ ॥
ಕಾಂತಿಮತ್ಯಾಂ ಪ್ರಸೂತಾಯ ಯತಿರಾಜಾಯ ಮಂಗಳಂ ॥ ೧ ॥

ಸಂನ್ಯಾಸಂ ಕುರ್ವತೇ ಕಾಂಚ್ಯಾಮನಂತಸರಸೀತಟೇ ॥
ವರದೇ ನ್ಯಸ್ತಭಾರ್ಯಾಯ ಯತಿರಾಜಾಯ ಮಂಗಳಂ ॥ ೨ ॥

ಸಂಸೇವ್ಯ ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯಮೇಕಲವ್ಯೋಽಸ್ಮ್ಯಹಂ ಗುರೋಃ ॥
ಅನ್ಯನ್ನೇತಿ ವದೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಯತಿರಾಜಾಯ ಮಂಗಳಂ ॥ ೩ ॥
ಶ್ರೀಪರಾಂಕುಶಪಾದಾಬ್ಜಸುರಭೀಕೃತಮೌಳಯೇ ॥
ಶ್ರೀವತ್ಸಚಿಹ್ನನಾಥಾಯ ಯತಿರಾಜಾಯ ಮಂಗಳಂ ॥ ೪ ॥
ನಾಥಪದ್ಮಾಕ್ಷರಾಮಾರ್ಯ ಪಾದಪಂಕಜಸೇವಿನೇ ॥
ಸೇವ್ಯಾಯ ಸರ್ವಯಮಿನಾಂ ಯತಿರಾಜಾಯ ಮಂಗಳಂ ॥ ೫ ॥
ಪೂರ್ಣಾರ್ಯಪೂರ್ಣಕರುಣಾಪಾತ್ರಾಯಾಮಿತತೇಜಸೇ ॥
ಮಾಲಾಧರಪ್ರಿಯಾಯಾಸ್ತು ಯತಿರಾಜಾಯ ಮಂಗಳಂ ॥ ೬ ॥

ಶ್ರೀಕಾಂಚೀಪೂರ್ಣಮಿಶ್ರೋಕ್ತ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥವಿದೇ ಸದಾ ||
ದೇವರಾಜಪ್ರಿಯಾಯಾಸ್ತು ಯತಿರಾಜಾಯ ಮಂಗಳಂ || ೭ ||
ಶ್ರೀಮದ್ಗೋಷ್ಠೀಪುರೀಪೂರ್ಣ ದಿವ್ಯಾಜ್ಞಾಂ ಕುರ್ವತೇ ಮುದಾ ||
ಶ್ಲೋಕಾರ್ಥಂ ಕುರ್ವತೇ ತಸ್ಮೈ ಯತಿರಾಜಾಯ ಮಂಗಳಂ || ೮ ||
ಚರಮಶ್ಲೋಕತತ್ವಾರ್ಥಂ ಜ್ಞಾತ್ವಾರ್ಯಾಜ್ಞಾಂ ವಿಲಂಘ್ಯ ಚ ||
ದದತೇ ತ್ಸ್ವಕೀಯೇಭ್ಯೋ ಯತಿರಾಜಾಯ ಮಂಗಳಂ || ೯ ||
ಶ್ರೀಶೈಲಪೂರ್ಣಕೃಪಯಾ ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣಮರ್ಥತಃ ||
ಭಕ್ತ್ಯಾ ಯೇನ ಶ್ರುತಂ ತಸ್ಮೈ ಯತಿರಾಜಾಯ ಮಂಗಳಂ || ೧೦ ||
ಕೂರೇಶಕುರುಕಾನಾಥ ದಾಶರಥ್ಯಾದಿ ದೇಶಿಕಾಃ ||
ಯಚ್ಛಿಷ್ಯಾ ಭಾಂತಿ ತೇ ತಸ್ಮೈ ಯತಿರಾಜಾಯ ಮಂಗಳಂ || ೧೧ ||
ಗತ್ವಾ ತು ಶಾರದಾಪೀಠಂ ವೃತ್ತಿಂ ಬೋಧಾಯನಸ್ಯ ಚ ||
ಅವಲೋಕ್ಯಾಗತಾಯಾಸ್ತು ಭಾಷ್ಯಕಾರಾಯ ಮಂಗಳಂ || ೧೨ ||
ಕುರ್ವನ್ನುಪನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯಂ ಜಗದ್ರಕ್ಷಾಂ ಕರೋತಿ ಯಃ ||
ದಯಯಾ ಪರತಂತ್ರಾಯ ಭಾಷ್ಯಕಾರಾಯ ಮಂಗಳಂ || ೧೩ ||
ಇತರಾಣಿ ಕುದೃಷ್ಟೀನಾಂ ಬಾಹ್ಯಾನಾಂ ನಿಧನಾಯ ಚ ||
ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಂ ಕುರ್ವತೇ ತಸ್ಮೈ ಭಾಷ್ಯಕಾರಾಯ ಮಂಗಳಂ || ೧೪ ||
ದ್ರವಿಡೋಪನಿಷದ್ವ್ಯಾಖ್ಯಾಂ ವದೇತಿ ಮುದನುಜ್ಞಯಾ ||
ಶಾಸತೇ ಕುರುಕೇಶಂ ತಂ ಭಾಷ್ಯಕಾರಾಯ ಮಂಗಳಂ || ೧೫ ||
ಪರಮಾಣುಮೃಷಾವಾದಿ ವಾದಸಂಹಾರಕಾರಿಣೇ ||
ತಸ್ಮೈ ಭಗವತೇ ಶ್ರೀಮತ್ಭಾಷ್ಯಕಾರಾಯ ಮಂಗಳಂ || ೧೬ ||
ಶ್ರೀಮತ್ಕುರಂಗಪೂರ್ಣಾಯ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಂ ವದತೇ ಸ್ವಕಂ ||
ಪಿತ್ರೇ ಸಂಪತ್ಸುತಸ್ಯಾಪಿ ಭಾಷ್ಯಕಾರಾಯ ಮಂಗಳಂ || ೧೭ ||
ದತ್ವಾ ವೃಷಗಿರೀಶಸ್ಯ ಶಂಖಚಕ್ರೇ ರಮಾಪತೇಃ ||
ಪರಮಪ್ರೀತಿಯುಕ್ತಾಯ ಭಾಷ್ಯಕಾರಾಯ ಮಂಗಳಂ || ೧೮ ||
ಶೇಷೋ ವಾ ಸೈನ್ಯನಾಥೋ ವಾ ಶ್ರೀಪತಿರ್ವೇತಿ ಸಾತ್ವಿಕೈಃ ||
ವಿತರ್ಕ್ಯಾಯ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞೈರ್ಯತಿರಾಜಾಯ ಮಂಗಳಂ || ೧೯ ||

ಪ್ರಕೃಷ್ಟಗುಣಪೂರ್ಣಾಯ ಪ್ರಾಪ್ಯಾಯಸ್ವಾಂಘ್ರಿಸೇವಿನಾಂ ।
ಪ್ರಪನ್ನಸಾರ್ಥವಾಹಾಯ ಯತಿರಾಜಾಯ ಮಂಗಳಂ ॥ ೨೦ ॥
ವೇದಾತ್ಮಕಪ್ರವಾಹೇನ ಸಾತ್ವಿಕೈಶ್ಚ ಪ್ರಪಾತೃಭಿಃ ॥
ಪ್ರಮೇಯೇನ ಸಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವರ್ಧತಾಂ ಯತಿಶೇಖರಃ ॥ ೨೧ ॥

9. ನವಭಾರತದ ಬಯಕೆ

ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಜೀವನ ಇವುಗಳ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬೌದ್ಧಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಧಾರದಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಭಾರತೀಯರು ಯತ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಆಧುನಿಕ ಮಾನವನ ಯತ್ನದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜೀವಾತ್ಮ ಎರಡಕ್ಕೂ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನ ಅರಿವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಗತಕಾಲದ ನಮ್ಮ ಬೇರುಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಡುಗೆಗಳು ಆಳ ಶ್ರೀಮಂತ, ಆಗಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಶುದ್ಧವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರವಿಜ್ಞಾನದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಮಹಾಮುನ್ನಡೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಸೂಕ್ತಬದಲಾವಣೆಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡುವಂತಹ ಪುನರ್ಪರೀಕ್ಷೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಾಶವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಭಾವಿಸಿದುದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ, ಬುದ್ಧಿಗೆ ಅಗೋಚರವಾದ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ, ನೂತನ ನಿಯಮಗಳಿಂದಲೂ ಜಗತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಿತವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಅಂಶ ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ವೈಚಾರಿಕತೆಯೂ ಸೇರಿದಾಗಲೇ ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ಅಂಶ.

ಅಹಂಭಾವದಿಂದ ಇತರರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವ ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಹಾಗೂ ಆಸುರೀಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾನವ ಸಮಾಜದಿಂದ ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸ. ದುರ್ಬಲರ, ಅಶಕ್ತರ, ಮಹಿಳೆಯರ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ

ಬಗೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲನೈ, ಉದಾಸೀನತೆ ಹಾಗೂ ಕ್ರೌರ್ಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಆಧುನಿಕ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಅಂಗೀಕೃತ ಸೂತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ, ಅವನ ಅಂತಃಕರಣದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ಮಂಗಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ದಿವ್ಯೌಷಧಿ. ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ, ಜಗತ್ತನ್ನು ಕುರಿತ ಅವನ ಕಲ್ಪನೆಗೂ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನಕೃತಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ವರ್ತನೆಗಿಂತ ಸಮಷ್ಟಿವರ್ತನೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮುಖವಾದು ದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಂಕುಚಿತವಾದ ಶೋಷಣೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಶ್ರದ್ಧೆ–ಹುಮ್ಮಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಿತವಾದುದನ್ನು ತಾನಾಗಿಯೇ ಪಾಲಿಸುವ ವಿವೇಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ರಕ್ತಗತವಾಗುವಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾದುದು ಹಿಂದಿಗಿಂತಲೂ ಈಗ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಸಮಾಜವು ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕವರ್ತನೆ ಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸ್ವಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವಷ್ಟೇ ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರೇಮ ಗಳು ಇತರ ಮಾನವರ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇರಬೇಕು; ತಾನು ಮತ್ತು ಪರರು ಎಂಬ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತು, ಜೀವ, ಜಗದೀಶ್ವರರು ಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರಸದೃಷ್ಟಿ ಉಂಟಾಗಬೇಕು; ವಿಶ್ವದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ ಮಾನವನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಜನರೆಲ್ಲರ ಬಗ್ಗೆ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರೇಮ, ಸಹಾನುಕಂಪ, ಸಹಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕು;–ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವೂ 'ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತು, ಪುರಾಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಗಸಾದ, ಸುಸಂಘಟಿತವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸುವ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಿಚಾರಧಾ

ಜೀವನದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ತೀವ್ರ ಹಂಬಲ–ಇವೆಲ್ಲ ಇದ್ದುವು.

ಮೋಹಕವಿಷಯಗಳ ಮಾಯಾಜಾಲದಿಂದ ಬಂಧಿತರಾಗದೆ, ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸಿದವರಾಗಿ, ದಿವ್ಯಾನುಭವದ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈಸುತ್ತ, ಅಂತರಾತ್ಮನ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ದಿವ್ಯ ಜ್ಯೋತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಮಾನರಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ಜನಪದಗಳ ನಿವಾಸ ಭಾರತ; ಭಾರತದ ಜನರು ಮಾನವಕುಲದ ಒಂದು ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಸಂತಾನ; ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಊರಿದ ಅವರ ಸತ್ಸಂಗದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯುವುದು ಒಂದು ಭಾಗ್ಯ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಪುರಾತನ ದೇಶದ ವೇದಾಂತ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿನ ಮಹಾಪುರುಷರ ಮುಖೇನ ಕಲಿಯಲು, ಸ್ವಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧಾಯುತ ಅನುಸರಣೆಗಳಿಂದ ಅವುಗಳ ಮಹಾತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು ಆಗ ಶಿಕ್ಷಣವು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ಪಶುತ್ವ ಮತ್ತು ದೇವತ್ವಗಳೆರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಹೊಸಿಲು ಮಾನವತ್ವ. ಬೇಟೆಗಾರನ ಶಬ್ದದಿಂದ ಜಿಂಕೆ, ಹೆಣ್ಣಾನೆಯ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಗಂಡಾನೆ, ದೀಪದ ರೂಪದಿಂದ ದೀಪದಹುಳು, ಹೂವಿನ ಪರಿಮಳ ಗಂಧ ದಿಂದ ದುಂಬಿ, ಗಾಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿರುವ ಹುಳುವಿನ ರುಚಿಯಿಂದ ಮೀನು–ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ವಶವಾದ ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ ಮೃತ್ಯುವಿನ ಪಾಲಾಗು ವಾಗ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೂ ಅಧೀನವಾಗಿರುವ ಮಾನವನ ಗತಿ ಏನು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಆಳವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಅಧೀನರಾದವರು ಪರರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಾರೆ, ಪರಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ, ಪರಧನವನ್ನು ಆಶಿಸುತ್ತಾರೆ, ಪರರ ಮೇಲೆ ಅಪವಾದ ಹೊರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಪರರನ್ನು ಕಿತ್ತು ತಿಂದು ತಾವು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ, ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಹೀನಾಯ ಬದುಕಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವಶದಲ್ಲಿಟ್ಟು

ಕೊಂಡು, ಪಶುತ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆಯುವ ದುಷ್ಟ ಪ್ರವೃತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾಶ ಮಾಡಿ ಮಾನವ ಜೀವನವನ್ನು ಪರಹಿತಪ್ರಿಯವೆನಿಸಿದ ದೇವಜೀವನದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನರನು ನಾರಾಯಣನಾಗಬೇಕು. ದೇವ ಜೀವನವನ್ನು ಪಡೆದ ಮಾನವನು ಜಗತ್ತಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ, ಇತರರನ್ನೂ ತನ್ನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಲು ಸತತಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ತ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುವುದೇ ಸಫಲ ಜೀವನದ ಸೂತ್ರ. ಪ್ರಪಂಚದ ಜನರ ಸಂಕಟ, ಕೊರಗು, ಬೇನೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು, ಬಹುಜನರ ಭವಿಷ್ಯದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಯಸಿ, ಯೋಜಿಸಿ, ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಲು, ಧೀರನೂ, ಕರ್ತವ್ಯಪರನೂ, ತನ್ನ ಬಾಳಿನ ಸುಖವನ್ನು ಕಡೆಗೆಣಿಸಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿಯೋ, ಶಾರೀರಕವಾಗಿಯೋ ಅಹರ್ನಿಶಿ ದುಡಿಯುವ ಅತಿಮಾನವರು ಅಥವಾ ಸಾಧು ಸಂತರು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನವಭಾರತದ ಶಿಕ್ಷಕ ರೆಲ್ಲರೂ ಇಂಥವರಾಗಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರೌಢವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಗೊಂದಲಮಯವಾಗಿದ್ದು ನಗೆ ಪಾಟಲಾಗಿದೆ. ಅನುಕೂಲಗಳ ಅಭಾವ, ಉತ್ತೇಜನದ ನ್ಯೂನತೆ, ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳ ಅನಾದರ, ಇವುಗಳಿಂದ ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ, ನಡೆನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ, ಬುದ್ಧಿವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಮೇಲುಮಟ್ಟ—ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಸಂಗ, ಸಂಶೋಧನೆ ದುಸ್ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ದೃಷ್ಟಿ ಯನ್ನು ವಿಶಾಲಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಬುದ್ಧಿಯು ವಿಕಾಸಗೊಂಡ ಪ್ರೌಢ ನೆನಿಸಲು, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಲು, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಕುಮಡ್ಡಿಗಳಹಾಗೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ಕುಳಿತಿರು ತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕುತೂಹಲ, ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ—ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳ ನಡುವೆ ವಿಚಾರಪೂರ್ಣ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯುವುದು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ಕೆಲವುವೇಳೆ ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೂ, ಕಲಿಸುವವನಿಗೆ ಮನಸ್ಸು, ಉತ್ಸಾಹಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ; ಬಂದಾಗಲೂ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರು ವುದಿಲ್ಲ; ಬಂದರೂ ಜೀವಂತಭಾಷೆ, ವಿಚಾರವನ್ನು ನೀರಸವಾಗಿ, ಸತ್ತಂತೆ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಂಚನೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಚಾರಮಾಡುವ ಗೋಜಿಗೇ ಹೋಗದೆ, ಮೊದಲೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಉರುಹಾಕಿ, ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಗಿಳಿಯಂತೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ವ ಸಫಲತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಿದ್ದರೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಓಬೀರಾಯನ ಅಪ್ರಯೋ ಜಕ ಜೊಡ್ಡು ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೇ ಅಂಟಿಕೊಂಡು, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನವ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಲು ಯತ್ನಿಸುವವರು ಅಪರೂಪ. ಯತ್ನಿಸಿದ ಕೆಲವರ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ತಣ್ಣೀರನ್ನು ಎರಚುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಯತ್ನಿಸಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ದೊರತರೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಲ್ಲ.

ಈ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಫಲವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮವರ್ತನೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತ, ಜಾತೀಯತೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕತೆ ಎಂಬ ಪಂಚಮಹಾಪಾತಕಗಳು ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿವೆ. ದಾರಿದ್ರ್ಯ, ಲೋಭ, ಭಿಕ್ಷಾವೃತ್ತಿ, ಪರಸ್ಪರ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು, ದಾಯಾದಿತನ, ಪಾಪಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಬದುಕಲರಿಯದ, ಸಾಯಲಾರದ, ತ್ರಿಶಂಕುಸ್ಥಿತಿ ಭಾರತೀ ಯ ಜೀವನವನ್ನು ಆವರಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದಂತಹ ಭವ್ಯ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಕ್ತಬಿಂದು ವಿನಲ್ಲಿ, ನರನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮದ ರಸದ ಹೊನಲು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿ ಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಚೇತನಗೊಂಡು ತನ್ನ ಮೇಧಾಶಕ್ತಿ, ಭಾವನಾಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಉದ್ದೀಪನಗೊಳಿಸಿ, ಭಾರತದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಸಾಧನಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಕಲೆ, ಚಿತ್ರ, ಶಿಲ್ಪ, ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಯಾವುದರಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ದೈವೀಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದನಗೊಳಿಸಿ, ಜೀವನ ವನ್ನು ಉತ್ತಮಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾದುದು

ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ನಿಷ್ಠಾವಂತ, ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ಣ, ಸೇವೆ ಎಲ್ಲ ಭಾರತೀಯರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯೆಯತ್ತ ತಳ್ಳುವ ಬದಲು, ಸಕ್ರಿಯೆಯತ್ತ ತಿರುಗಿಸಿ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪರಿಹಾರ ಉತ್ತರಗಳು ಭಾರತೀಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತತ್ತ್ವದ ಆರ್ಷೇಯ ಜ್ಞಾನದ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇವರಿಂದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ನೈತಿಕಪುನರುತ್ಥಾನ ಒಡಮೂಡಿಬರಬೇಕು. ಭಾರತವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಕಾಸ ಗೊಂಡು ಮಹಾನ್ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಅರಳಲು, ತನ್ನ ಅಂತಃಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಬೆಳಗುವ ಜ್ಞಾನದೀವಿಗೆಯಾಗಬೇಕು. ಯುವಜನರು ನಿಷ್ಠಾವಂತರಾಗಿ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಆತ್ಮೋದ್ಧಾರದ ಜೊತೆಗೆ ದೇಶೋದ್ಧಾರ, ಲೋಕೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಮಾನವನೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅಮೃತತ್ವದ ಆನಂದವನ್ನು ಸವಿದು ದಿವ್ಯಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆದರ್ಶ ಮಾನವರಾಗಬೇಕು. ಕಾಲದಪ್ರಭಾವದ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಜ್ಞೆ-ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದು, ತಮ್ಮ ಕಾಲದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆಯಾಕಾಲದ ಜನಜೀವನದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಕರ್ತರೂ, ಮುಂದಿನ ಜನಜೀವನದ ರೂಪರೇಷೆಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವವರೂ ಆದವರೇ ಯುಗಪುರುಷರು, ಆದರ್ಶ ಮಾನವರು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು.

ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿ ಉಂಟಾಗಲು, ಸದಾಚರಣೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯಲು, ಸತ್ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಲು, ಮಾನವರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶಾಂತಿ, ಪ್ರೇಮ, ಸಹಕಾರ ಭಾವನೆಗಳು ಬೇರೂರಿ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದಲೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪುವ ಸಾಮೂಹಿಕ ದೇವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ವಿಶ್ವದ ಮುಖ್ಯ ಮತಗಳ ಸರಳ ಬೋಧನೆ, ಆದರ್ಶಮಾನವರ ಜಯಂತಿಯ ಸೂಕ್ತ ಆಚರಣೆ, ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸೇವಾಶಿಬಿರಗಳು-ಎಂಬೀ ಚತುರ್ವಿಧ ಸಾಧನಗಳ ಮೂಲಕ ಇಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸದ್ಗುಣಗಳು ಮೂಡಿ ಅವರು ಸುಸಂಸ್ಕೃತ, ಪರಾಕ್ರಮಿ, ಸಂಶೋಧಕ, ಮುನ್ನಡೆಸುವವ,

ದಯಾಮೂರ್ತಿ, ಸ್ಥಿರಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಉಳ್ಳವರಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ, ಪ್ರೇಮ, ಸ್ನೇಹ, ಶಾಂತಿ, ಹಿತಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಹ ಆಲೋಚನೆ, ಮಾತು, ಕೃತಿಗಳುಳ್ಳ ಮಹಾತ್ಮರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ

"ಋಣರೋಗಾದಿದಾರಿದ್ರ್ಯ ಪಾಪಕ್ಷುದಪಮೃತ್ಯವಃ ।
ಭಯಶೋಕಮನಸ್ತಾಪಾ ನಶ್ಯಂತು ಭುವಿ ಸರ್ವದಾ ॥
ಶ್ರದ್ಧಾಂ ಮೇಧಾಂ ಯಶಂ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ವಿದ್ಯಾಂ ಬುದ್ಧಿಂ ಶ್ರಿಯಂ ಬಲಂ ।
ಆಯುಷ್ಯಂ ತೇಜಸಾರೋಗ್ಯಂ ದೇಹಿ ನಃ ಹವ್ಯವಾಹನ ॥"

ಎಂಬ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಫಲಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ವರೂಪದ ಅರಿವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ವರ್ತಮಾನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಂಭವನೀಯವೆನಿಸಿರುವುದನ್ನು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೊದಲೇ ಊಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ—ಇಂತಹ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಈಗ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ—ವಿದಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ರೈತ, ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಶಿಲ್ಪಿ, ವಿಜ್ಞಾನಿ, ವೈದ್ಯ, ದಾದಿ, ಸೈನಿಕ, ಶಿಕ್ಷಕ, ಕಲಾಕಾರ, ವಕೀಲ, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ, ಸೇವಕ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತರಬೇತುಗೊಳಿಸಲು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ, ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಪರಿಣತನಾಗಿ, ನಡೆದು ತೋರಿಸಿ ಉಪದೇಶಿಸಿ, ಸದಾಚಾರವನ್ನು ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ, ದೇವಸೇವಕನೆನಿಸುವ ಆದರ್ಶ ಆಚಾರ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆದಾಗಲೇ ಇದು ಸಾಧ್ಯ.

ಆತ್ಮನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ, ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯ ಕಾರಂಜಿಯನ್ನು ಪುಟಿಸಿ, ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಮೃತಾನ್ನವನ್ನು ಉಣಬಡಿಸಬಲ್ಲ ಸ್ವಾನುಭವ ಪಡೆದ ಗುರು ವೆಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕವನು ಒಬ್ಬನೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಲ್ಲವೋ ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ. ತಾರತಮ್ಯ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸದೆ, ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗದೆ, ಅಪ್ರಯೋಜಕರಾಗಿ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಕೂರುವ, ಕೂಳು ಹಾಳರಾದ, ಅಹಂಕಾರಿ, ವಿಷಯ ಲಂಪಟ, ಧೂರ್ತ ಆಗಿ, ಬಡಾಯಿಕೊಚ್ಚುವ ಅತ್ಯಂತ ಹೀನವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ

ಸ್ವಾಮಿ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ಸಾಧು, ಗುರುಗಳ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರ, ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಠಕ್ಕಿನಿಂದ ಟೊಳ್ಳಾಗಿ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಿಂದ ಕೊಳೆತು ನಾರುತ್ತ, ಹಣ, ಹೆಂಡ, ಹೆಣ್ಣು, ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಕಾಮಕೇಳಿ ಮೊದಲಾದ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉಚ್ಛಿಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಬಾಯಿಬಿಡುತ್ತಿರುವ ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಮಾನವನ ಬುದ್ಧಿಯು ಧರ್ಮ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಪ್ರಥಮತಃ ಮೂಡಿದ, ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಉದಾತ್ತಜೀವನವು ಹೇಳ ಹೆಸರಿಲ್ಲದೆ ಸತ್ತು ಹೋದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಧ್ಯಾನ ಮತ್ತು ಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ, ಹಾಗೂ ಶಿಷ್ಟರಕ್ಷಕ, ಕ್ಷಮಾಶೀಲ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯನಿರತ ಆದ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

" ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಕೃತಾಂ |

ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೇ ಯುಗೇ ||" ಎಂಬಂತೆ ಕಾಮ ಕ್ರೋಧಾದಿ ಜೀವನಿರ್ವಾಹಕ ಚೋದನೆಗಳನ್ನು ಅವು ಮಾನವನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕಂಟಕವಾಗದಂತೆ ನಿಯಮಿಸುವ ಅಂತಃಶಕ್ತಿಯ ಪುನರುದ್ಧರಣ ಮತ್ತು ಈ ನಿಯಾಮಕ ಶಕ್ತಿಯ ಉತ್ಥಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ವಿರುದ್ಧಶಕ್ತಿಗಳ ದಮನ, ಅಂದರೆ ದುಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟಪರಿಪಾಲನ ಅವತಾರ ಪುರುಷನ ಕಾರ್ಯ. ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲದವರಿಗೆ ತಿರಸ್ಕಾರ, ನೀಡುವ ದುಷ್ಟ ಶಿಕ್ಷಕ, ಶಿಷ್ಟರಕ್ಷಕ, ಆದರ್ಶವಾದಿ, ಪ್ರಕೃತಿವಾದಿ, ವಾಸ್ತವವಾದಿ, ಉಪಯೋಗವಾದಿ, ಆಶಾವಾದಿ, ಸಾಹಸಿ, ಉತ್ಸಾಹಿ ಯುಕ್ತಿವಂತ, ಸೇವಾಧುರೀಣ ಆಗಿದ್ದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮಿತ್ರ, ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶಕನೆನಿಸುವ ವಿದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಆಸೆ ಫಲಿಸ ಬಲ್ಲದು. ಇದು ಸದಾ ನಮ್ಮ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರಲಿ !

ಅಷ್ಟಾದಶಪುರಾಣೇಷು ವ್ಯಾಸಸ್ಯ ವಚನದ್ವಯಂ |
ಪರೋಪಕಾರಃ ಪುಣ್ಯಾಯ ಪಾಪಾಯ ಪರಪೀಡನಂ ||
ಪಾಪಾದ್ದುಃಖಂ ಧರ್ಮಾತ್ಸುಖಂ ಇತಿ ವಿಶ್ವಜನಸುಪ್ರಸಿದ್ಧಂ |
ತಸ್ಮಾದ್ವಿಹಾಯ ಪಾಪಂ ಸದಾ ಸುಖಾರ್ಥೀ ಚರತು ಧರ್ಮಂ ||
ಅದ್ರೋಹಃ ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಕರ್ಮಣಾ ಮನಸಾ ಗಿರಾ |
ಅನುಗ್ರಹಶ್ಚ ದಾನಂ ಚ ಸತಾಂ ಧರ್ಮಃ ಸನಾತನಃ ||

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥ ಸೂಚಿ

ಅನಂತರಂಗಚಾರ್ಯ, ಎನ್.ಎಸ್.ಡಾ	ರಾಮಾನುಜ ದರ್ಶನ.
ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್, ಎನ್.	ಶ್ರೀವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು
ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಎಂ. ಓ. ಎಸ್.	ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಸಂಗ್ರಹ
"	ಸದಾಚಾರ್ಯ ವಿವೇಕ
"	ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯತಾತ್ಪರ್ಯಸಾರ
"	ವೇದಾರ್ಥಸಂಗ್ರಹಸಾರ
"	ಪರತತ್ತ್ವ
"	ಶರೀರಿ-ಶರೀರಸಂಬಂಧ
"	ಬ್ರಹ್ಮ ಸೂತ್ರಗಳು.
ಅಂಬುಜಮ್ಮ, ಆರ್	ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಕಾರರು
ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಕಾಶಕಾರ್ಯಾಲಯ	ಭಾಗವತ ಸಂಪ್ರದಾಯ
ಆಂಡವನ್ ಸ್ವಾಮಿಗಳು	ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ-ರಹಸ್ಯತ್ರಯಸಾರ
ಉಪನಯನ ಸಂಘ.	ಸಂಧ್ಯಾ ವಂದನೆ ಎಂದರೇನು ?
ಎಚ್ಚೆಸ್ಕೆ	ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು
"	ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜ
ಕೃಷ್ಣರಾಯ, ಅ. ನ.	ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದರ್ಶನ
ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರ್, ಡಿ.	ಪರಮ ಭಾಗವತರು
"	ದಿವ್ಯಸೂರಿ ಚರಿತೆ
"	ಶರಣಾಗತಿತತ್ತ್ವ
"	ಶ್ರೀವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು
"	ಶ್ರೀಪರಕಾಲ ಮಠದ ವೈಭವ
ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಎಸ್.	ಶ್ರೀವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ದರ್ಶನ
ಕೌಶಿಕ್, ಬಿ. ಎಸ್. ಎಸ್.	ಶ್ರೀಮದಾಂಡಾಳ್ ವೈಭವಂ
ಗೌರೀಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ	ವಿಚಾರವಾದ
ತಿರುಮಲ–ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಂ	ಸ್ತೋತ್ರ ರತ್ನಮುಲು

ದೇಶಿಕನ್, ಜಿ. ಎನ್. ಎಸ್.	ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜ
ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ, ಎನ್. ಕೆ.	ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ?
ನಾಥಮುನಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಟಿ. ವಿ.	ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಗಳು
„	ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವ
ನಾರಾಯಣಯ್ಯಂಗಾರ್, ಕೆ	ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನ
ನಾರಾಯಣರಾವ್, ಆಚಾರ್ಯ	ಬೃಹತ್ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನಾಕರಃ
ಪೂರ್ಣಾನಂದ ತೀರ್ಥ, ಸ್ವಾಮಿ	ವೇದಾಂತಸಾರ
ಪುಟ್ಟಣ್ಣಯ್ಯ, ಬಿ ಎಸ್.	ಸ್ತೋತ್ರಸಂಗ್ರಹ
ಒಟ್ರಿಂಡ್ ರಸಲ್	ಸುಖಸಾಧನೆ
ಯಾಮುನಾಚಾರ್ಯ, ಎಂ. ಪ್ರಾ ‖	ಆಚಾರ್ಯ ರಾಮಾನುಜರು
„	ಆಳ್ವಾರುಗಳು
ರಘುನಾಥಾಚಾರ್ಯ, ಚೀಮನಹಳ್ಳಿ	ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನಮಾಲಾ
ರಂಗಾಚಾರ್, ಎಸ್.	ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತೋತ್ರಮಾಲಿಕಾ
ರಾಘವಾಚಾರ್, ಎನ್. ಎಸ್.	ರಾಮಾನುಜರ ದೃಷ್ಟಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ
ರಾಘವಾಚಾರ್ಯ, ತೂಪ್ಪುಲ್	ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ
ರಾಜರತ್ನಂ, ಜಿ. ಪಿ.	ಆಳ್ವಾರ್‌ಗಳ ಕತೆಗಳು
„	ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಕೈಂಕರ್ಯ
„	ತಿರುಪ್ಪಾವೈ
ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಬನವತಿ	ಸಂಧ್ಯಾರ್ಥಕೌಮುದೀ
ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮ	ಸಸ್ವರ ವೇದ ಮಂತ್ರಾಃ
ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯ–ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಕೆ. ಪಿ. ಹೆಚ್.	ವಿವಿಧಮತಗಳ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವಿಮರ್ಶೆ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯ
ರಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್, ಹೆಚ್ ಜಿ.	ಸಾರ್ವತ್ರಿಕಪ್ರಾರ್ಥನೆ.
„	ಲೋಕಧರ್ಮದರ್ಶನ
„	ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಚಳುವಳಿ
ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯ, ಪಿ. ಎಸ್.	ನಮ್ಮ ಆಚಾರ್ಯರು.
ರಾಮೋತ್ಥಾನಪರಿಷತ್	ಶ್ಲೋಕಾರವಿಂದ

ಲಾಪ್ಶೋತ್ಥಾನಪರಿಷತ್	ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣಂ
ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಸಂತ ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜ
ವರದಾಚಾರ್ಯ, ಎಂ. ಆರ್.	ಶ್ರೀರಾಮಮಿಶ್ರಾದ್ಯಾಚಾರ್ಯಚರಿತಂ
ವಿಜ್ಞಾನಂದ, ಸ್ವಾಮಿ	ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮ
ವಿನೋಬಾ, ಆಚಾರ್ಯ	ಗೀತಾಪ್ರವಚನ
ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಮಾಸ್ತಿ ಡಾ॥	ವಿಮರ್ಶೆ-೪.
ವೆಂಕಟಾಚಲಶರ್ಮ, ಗೋಟೂರು	ಸ್ತೋತ್ರಗೀತಮಾಲಾ
ವಾಸನ್, ಎನ್. ಎಸ್. ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ.	ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತನಿತ್ಯಾನುಸಂಧಾನಂ
"	ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಭಗವತ್ಪೂಜಾವಿಧಿಃ
ಶಿವಾನಂದ, ಸ್ವಾಮಿ	ಜಪಯೋಗ
"	ಯೋಗಸಾರ
ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್, ಅ. ನ.	ಶ್ರೀಮದ್ವರವರಮುನಿಗಳ ವೈಭವ
ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ ಎನ್. ಪಿ.	ಯಜುರ್ವೇದಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ
ಶ್ರೀನಿವಾಸರಂಗಾಚಾರ್, ಎಂ. ಆರ್.	ಶ್ರೀದಿವ್ಯನಾಮ ಭಜನಸುಧಾ
ಶ್ರೀವತ್ಸ	ಭಗವಾನ್ ರಾಮಾನುಜ
ಶ್ರೀವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕ ವಿಹಾರಸಭಾ	ಸ್ತೋತ್ರಮಂಜರಿ
ಸಪ್ತಸಾಚಿ	ರಾಮನಾಥಪುರ
ಸಂಪತ್ಕುಮಾರನ್, ಎಚ್. ಆರ್.	ಯಜುಸ್ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಂ
ಸುದರ್ಶನಂ ಅಂಡ್ ಕಂಪೆನಿ	ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಂ
ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ಎಂ.	ನಿತ್ಯೋಪಯುಕ್ತ ಸ್ತೋತ್ರಗಳು.
ಸೋಮನಾಥಾನಂದ, ಸ್ವಾಮಿ	ಯಜ್ಞದೃಷ್ಟಿ
ಹನುಮಂತರಾವ್, ಬಿ.	ಪಿತೃಶ್ರಾದ್ಧವ್ರತ
—	ಶ್ರೀಸ್ತೋತ್ರರತ್ನಮಾಲಾ
—	ಶ್ರೀವೇದಾಂತದೇಶಿಕರ ಸ್ತೋತ್ರಗಳ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಪರಿಷತ್ಪತ್ರಿಕೆ

ಕಸ್ತೂರಿ

ಜೀವನ
ಪ್ರಜಾವಾಣಿ
ಸುಧಾ

Abhedanada, Swami	The Great Saviours of the world.
Andavan Ashrama	Nigamantha Maha Desikan
Chidbhavananda, Swami	Facets of Brahman
Dave, J. H.	Immortal India
Desikacharya, N.	Sri Brahmatantra Parakala Mutt.
Krishnaji, Trivedi	Mahatmas of India and Abroad
Krishnamacharya, U.P.	Vedantha Desika
Narasimha Iyengar, M.T	Universal Religion
Nateshan, G.A. and Co	Three Great Acharyas
"	Vaishnavite Reformers of India
"	India's Sacred Shrines and Cities
Parthasarathy, R.	Ramanujacharya
Raghavan, V. Dr.	Prayers, Praises and Psalms
"	The Great Integrators
Rajam Iyer, B R.	Godseekers
Ramakrishnananda, Swami	Sri Ramanuja

Sita Bhateja and Jaisimha Rao C.K.	Vaishnavism
Sharma, D.S.	What is Hinduism ?
"	The Upasana Sruti-Gita
Varadachari, K.C. Dr.	Alvars of South India
Venkataramanan, S.G.	Fundamentals of Hinduism
Yamunacharya, M. Prof.	Ramanuja's Teachings
Yathiswarananda, Swami	The Divine Life
"	Universal Prayers
Vishishtadvaita Sabha	Sri Vedanta Desika
"	Sri Manavala Mahamuni
Illustraned Weekly of India.	